E
MS 235a

Sydney C. Cockerell
Cambridge
Jan. 16 1924.

A different scribe begins f. 101 a goes on to the end

The arms are those of the family of Tiretta of Treviso.

HOR
MS
2

QVINTI ORATII FLACCI VENVSINI POETAE ILLVSTRISSIMI EPISOLARVM LIBER PRIMVS

PRIMA DICTE MIHI SVMMA

dicende camena.
Dictatum sati & donatum
iam rude queriſ
Mecenas iterum antiquo me
includere ludo
Non eadem eſt etas no mens Veianiuſ armiſ
Herculis ad poſtem fixit latet abditus agro
Ne populu extrema totient exoret harena
Eſt mihi purgata crebro qui perſonet aurem
Solue ſenescente matute ſanuſ equum ne
Peccet ad extremu ridenduſ & ilia ducat
Nunc itaq & uerſus & cetera ludrica pono
Quid uerū atq decens curo & rogo: & omnis in hac ſu
Condo & compono quae mox depromere poſſim
Ac ne forte roget quo me duce quo lare tuter
Nullius addictus iurare in uerba magiſtri
Quo me cunq rapit tempeſtas deferor hoſpes
Nunc agilis fio & uerſor cupidus negotiis
Urbanus ueter cuſtos rigidusq ſatelles
Nunc in Aruſtippi furtim praecepta relabor
& mihi res non me rebus ſubmittere conor
Vt nox longa quibus mentitur amica. diesq.
Longa uidetur opus debentibus ut piger annus
Pupillis quos dura premit cuſtodia matrum:
Sic mihi tarda fluunt ingrataq tempora quae ſpem
Conſiliumq morantur agendi gnauiter: id quod

Z. T.

Aeque pauperibꝰ prodeſt locupletibꝰ æque
Aeque neglectum pueris ſenibuſq; nocebit.
Reſtat: ut his ego me ipe tegã ſolerãq; clemẽtis
Non poſſis oculo quantũ contẽdere lynceus.
Non tñ idcirco contemnas lippus inungi
& quia deſpexit inuicti membra Gliconis
Nodoſa corpus noli prohibere chiragra.
Eſt quoddã prodire tenus ſi nõ datur ultra.
Feruet auaritia: miſeraq; cupidine pectus
Sũt uerba & uocem qbꝰ hũc lenire dolorem
Poſſis: & magnam morbi deponere partem
Laudis amore tumet: ſũt certa piacula q̃ te
Ter pure lecto potierũt tergere labello
Inuidus iracũdus inertſ uinoſus amator
Nemo adeo ferus ẽ ut nõ mitẽſcere poſſit
Si modo culture patientẽ comodet aurem
Virtus eſt uitiũ fugẽ & ſapientia prima.
Stultitia caruiſſe uidet q̃ maxima credit
Eſſe mala exiguũ cenſũ turpeq; repulſam
Quanto deuitet animi capitiſq; labore
Impiger extremoꝙ curris mercator ad indos
Per mare pauperiẽ fugiẽs per ſaxa per ignes
Ne curet ea q̃ ſtulte miratꝰ & optat
Diſcere & audire & moliri credere nõ uis.
Quis circũ pagoꝙ & circũ compita pugnax
Magna coronati contemnat olympia: cui ſpes
Cui ſit condicio dulcis ſine puluẽ palme
Vilius argentũ eſt auro / uirtutibꝰ aurum
O ciues ciues quærenda pecunia primum.
Virtus poſt nũmoꝙ: hec ianus ſũmus ab imo
Prædocet: hec recinũt iuuenes dictata ſenesq;

Leuo ſuſpenſi loculos tabulamq; lacerto
Si quadringẽtis ſex ſeptem milia deſunt
Eſt animus tibi ſũt mores et lingua fidesq;
Plebs eris at pueri ludentes rex eris aiũt
Si recte facies hic murus aheneus eſto
Nil conſcire ſibi nulla pallescere culpa
Roſcia dic ſodes melior lex an puerorũ
Nenia q̃ tegnũ recte facientibus offert
& manibus curĩs & decantata camillis
Fine tibi melius ſuadet qui ut tẽ facias tẽ
Si poſſis recte: ſin ẽ quocũq; modo rem
Vt propius ſpectes lachrymoſa poemata pupi
An qui fortunae te reſponſare ſuperbae
Liber & ueratũ preſens hortatur & optat
Quid ſi me populus romanus forte roget cur
Non ut porticibus ſic iudicij ſtuar iſtidem
Nec ſequar & fugiã q̃ diligit ipe uel odit
Olim quod uulpes aegroto cauta leoni
Reſpondit referã quia me ueſtigia terrẽt
Omnia te aduerſũ ſpectantia: nulla retrorſũ
Bellua multorũ capitũ eſt nã qd ſeqũt aut quę
Par ſtatim ferrum rapit atque animosa pericli
Fruſtis et pomis uiduas uenentur auaras
Excapiãtq; senes q̃s in uiuaria mittant
Multus inculto creſcat res ſenore: uerum
Eſto alius alio rapiatur amore ſodalis
Idem eadem poſſint hora diuertere probãtes
Nullus in urbe ſinus baiis praeluceat amoenis
Si dixit dimeſſa lacus & mare ſentit amorem
Feſtinatus hero cui ſi uitrea libido
Fregerit auſpitiis atras ferramenta theatris

T olletis fabri: lectus genialis in aula est
H il ait te prius meluis nil celibe uita.
S i nō est iurat bene solit esse maritis
Q uo tenēa uultus mutantē prothea nodo
Q uid pauper ride mutat cœnacula lectis
B alnea tonsores ꝺducto nauigio eqꝫ
H auserat at locuplex quē dicit ꝑ ua triremis
S i curatus inæquali tonsore capillos
O ccurri ridet si forte subucula pexæ
T rita subest tunicæ uel si toga dissidet impar
R idet qꝺ mea cū pugnat sententia secum.
Q uod petijt spernit repetit qꝺ nup omisit
A estuat: & uite disconuenit ordine toto
D iuuit edificat mutat quadrāta rotūdis
I nsanire putat sollemnia me quoq; ridet
H ec medici credit nec curatoris egere
A pretore dati: rerum tutela mearum
C ū sis: & prauæ sectū stomachetis ob unguē
D ete pendētis: te respicientis amici
A d sumam sapiēs uno minor ē ioue diues
L ibet honoratus pulcher rex denig regum.
P ecipue sanus nisi cū pituita molesta ē.

T Roiani belli scriptorem maxime Lolli
Dū tu declamas rome: Preneste relegi
Q uicqd sit pulchrū qd tē qd utile qd nō
P lanius ac melius Chrysippo & Crantore dicit
C ur ita credideris: nisi qd te detinet audi
F abula qua paridis propter narratur amorē
G ræcia barbariæ lento collisa duello
S tultoꝝ regū & ꝓpꝫ continet æstus.

A ntenor cenſet belli p.recidere cauſam.
Q uid pariſ ut ſaluus regnet uiuatq; beatus
C ogi poſſe negat: Neſtor componere liteſ
I nter pelidem feſtinat & inter Atridem
H ic amor ira quide cōmuniter utit utriq;
Q uicqd delirant reges plectuntur achiui
S edutione dolus ſcelere atq; libidine & ira.
I laeq; intra muroq; peccatur & extra
R urſus qd uirtus & qd ſapientia poſſit
V tale propoſuit nobis exemplar ulixem.
Q ui domitor troiæ multor/ prouidus urbes
& mores hoīum inſpexit: latiq; per æquor
D ū ſibi dum ſotijs reditum parat aſpa multa
P ertulit: aduerſis rer/ imerſabilis undis
S yrenū uoces & circes pocula noſti
Q ux ſi cū ſotijs ſtultus cupidusq; bibiſſet
S ub domina meretrice fuiſſet turpis & exors
V ixiſſet canis imundus uel amica luto ſus
H os numetus ſumus & fruges ſumē nati
S ponſi penolopes nebulones alcinoiq;
I n cute curāda plus æquo opata iuuentus
C ui pulchrū fuit in medios dormire dieſq;
A d ſtreputū citharæ cessatū ducere curam
V t iuguleut hoīes ſurgūt de nocte latrones
V t te ipm ſeruet nō expergiſcaris: atqui
S i nolis ſanus curres hydropicus: & ni
P oſces ante diem libreū cū lumine: ſinon
I ntendes animū ſtudijs & rebo honeſtis
I nuidia uel amore iugul torquebē: nā cur
Q uæ ledit oculos feſtinat demere ſiquod
E ſt animis: differs curādi tempus in annum.

D imidium facti qui cepit habet sape aude
I ncipe uiuendi qui recte protogat annū
R usticus expectat du defluat amnis: at ille
L abitur: & labetur in ome uolubilis euum
Q uerit argentū puerisq; beata creandis
V xor: & incultæ pascantur uomere syluæ
Q d satis est cui ingit nil amplius optet
N on domus & fūdus nō æris acerui & auri
E groto domini deduxit corpore febres
H o animo curas: ualeat possessor oportet
S i comportatis rebs bene cogitat uti
Q ui cupit aut metuit iuuat illū sic dom' aut res
V t lippū pictæ tabulæ fomēta podagram
A uriculas citharæ collecta sordr dolentes
S incerū ē nisi uas quodcūq; infūdis acescit
S perne uoluptates nocet empta dolore uoluptas
S emp auarus eget: certū uoto pete finem
I nuidus alterius macrescit rebs opimis
I nuidia siculi non inuenere tyranni
M aius tormentū q nō moderabitur ire
I nfectum uolet esse dolor qd fuaserit & mens
D ū pœnas odio per uim festinat inulto
I ra breuis furor est: animū rege q nisi paret
I mperat: hūc frenis hūc tu compesce catena.
F ingit equū tenera docilē ceruice magister
I te uiam quā mōstrat eques: uenaticus ex q
T empore ceruinā pellem latrauit in aula
M ilitat in siluis catulus: nūc adhibe puro
P ectore uerba puer: nūc te melioribus offer
Q uo semel ē imbuta recens seruabit odorem
T esta diu: qd si cessas aut strenuus ante is

Nec tardum operiot nec pcedentibo insto

IVli flore quibus terras militet otis
Claudius augusti pugnus scire laboto
Thraca neruos ebrusq; niuali pede uinctus
An freta uicinas intercurrentia turres
An pingues alias campi collesq; morent
Quid studiosa cohors opū struit: hec q; cūto
Quis sibi res gestas augusti scribere sumit
Bella quis & pces longū diffundit in eūu
Quid tibus romana breui uēturus in hora.
Pindari fontis qui nō expalluit haustus
Fastidire lacus & tuos ausus apertos
Vt ualet & meritī nōi: fidibusne latinis
Thebanos aptare modos studet auspice musa
An tragica desciut & ampulatur in arte.
Quid mihi celsus agit monitus multūq; monēdus
Priuatas ut querat opes & tangere uitet
Scripta palatinus quecūq; recepit apollo
Ne si forte suas repetitum uenerit olim
Grex auium plumas moueat cornicula risū
Furtiuis nudata colorib: ipe qd audes
Quę arcū uolitas agilis thyma: nō tibi pennis
Ingeniū nō inculti est: nec turpiter hirti
Seu lingua causis acuis seu ciuica iura
Respondere paras: seu ods amabile carmen
Prima feres hederę uictricis pmia: qd si
Fugida curaq; fomēta relinquē posses
Quo te cęlestis sapientia duceret: ires
Hęc opus hic studiū patui propremus & ampli
Si patriæ uolumus si nobis uiuere cari

Debes hæc etiam rescribẽ. si tibi cute
Qua te conueniat numatium. an male sarta
Gratia nequicq coit & recondit" at uos
Seu calidus sanguis seu rex insitia uexat
Indomita ceruice feros: ubicunq locorum
Viuitis indigni fraternũ rumpe fœdus
Pascitur in uestrũ reditũ uotiua iuuenca.

Albi nostrorum sermonũ candide iudex
Quid nunc te dicã facẽ in regionẽ pedana
Scribere qd cassi parmensis opuscula uicat
An tacitũ siluas inter reptare salubres
Curantẽ qcqd dignũ sapiente bonoq est
Non tu corpus eras sine pectore: di tibi formã
Di tibi diuitias dederãt artemq fruendi
Quid uoueat dulci nutricula maius alumno
Qua sapere & fari possit quæ sentiat: & cui
Gratia fama ualitudo contingat abunde
& mundus uictus nõ deficiente crumena.
Inter spem curasq timores inter & iras
Omnẽ crede diem tibi diluxisse supremũ
Grata superueniet q non sperabitur hora.
Me pinguẽ & nitidũ bene curata cute uises
Cũ ridere uoles epicuri de grege porcum.

Si potes arcbarcis oculis consumere lectus
Nec modica cœnare times olus omne patella
Supremo te sole domi Torquate manebo
Vina bibes iterum tauro diffusa palustres
Inter municipes siquidem Circumq Petinum
Si melius quid hac Arcesis uel imperfec

I amdudū ſplendet focuſ & tibi mūda ſupellex
Mitte leues ſpes et certamina diuitiarum
& moſchi cauſam: cras nato cedite feſtus
D at uenia ſomnūq; dies impune lucebit
A eſtuia ſermone benigno extendere rudē
Q uo mihi fortuna ſi non conceditur uti
P arcus ob heredis curam nimiūq; ſeuerus
A ſſidet infano potare & ſpargere flores
I ncipiam patiarq; uel inconſultus haberi
Q uid nō obtrectas deſignat: operta recludit
S pes iubet ēe ratas in plia trudit inertem
S ollicitis animis onus eximit: addocet artes
F æcūdi calices quem nō fecere diſertum:
C ontracta quē nō in paupertate ſolutum:
H æc ego procurare & idoneus impetor: & nō
I nuictus ne turpe thoral ne ſordida mappa
C orruget nares: nec nō & cantarus & lanx
O ſtēdat tibi te ne fidos inter amicos
S iqui dicta foris eliminet: ut coeat par
I ungantq; pari bruttum tibi ſeptimuiq;
& niſi cœna prior potiorq; puella ſabinis
D etinet ad fumam locuſ ē & plutibo umbris
S ed nimis arcta prmit olide ſuuma capte
T u quotus ēt uelis rebus & rebus omissis
A tria ſeruantem poſtico falle clientem.

NIL admirari properes eſt una numici
Solaq; que poſſit facē & ſeruare beatum.
H uic ſolem & ſtellas & decedentia certis
T empora momētis ſūt qui formidine nulla.
I mbuti ſpectēt qui cenſes numera terre

Quid marit extremos arabas ditatis ab indos
Ludicra & plausus & amici dona quiritis
Quo spectāda modo quo sensu credit & ore
Qui timet his aduersa fere miratur eode
Quo cupiens pacto pauor est utriq; molestus
Improuisa simul spes exterret utriūq;
Gaudeat an doleat cupiat metuatq; qd ad tē
Si quicqd audit melius pculue sua spe
Desixis oculis animoq; & corpore torpet
Insani sapiēs nomen ferat æquus iniqui
Vltra quā satis ē uirtutē si petat ipam
Nūc argentū & marmor uetus & tabule
Suscipe: cū gemis tyrios mirare colores
Gaude qd spectant oculi te mille loquentē
Gnauus mane forū & uesperi pete tectū
Ne plus frumēti dotalibus emetat agris
Mutius & indignū qd sit peioribus ortus
Hic tibi sit potius q̄ tu mirabilis illi
Quicqd subterra ē inapticū proferet ætas
Defodiet condetq; nitentia: cū bene notum
Porticus agrippe uia te despexerit apta
Te tn restat numa quo deuenit ancus
Si latus & renes morbo temptant acuto
Quere fugā morbi: uis recte uiuē: qs nō
Si uirtus hec potest dare fortis omissis
Hoc age deliciis uirtutē uerba putas ut
Lucum ligna cane ne pōtus occupet alter
Ne cymbiratica ne bythina negotia perdas
Mille talenta totidem totide altera porro
Tertia succedat & quę pars quadret aceruū
Scilicet uxorem cū dote: fidemq; & amicos

&genus & formam regina pecunia donat
Ac bene nūmatū decorat suadela uenustas
Mancipijs locuplex eget aeris cappadocū rex
Ne fueris hic tu chlamydes Lucullus ut aiūt
Si posset scenae centum prebere togatus
Quu possum tot aut tn & quera & qt habedo
Muttam post paulo scribit sibi milia quīq
Esse domi chlamydu partē ud tollēt omēs
Exilis domus ē ubi nō & multa superfluit
& dominū fallūt & prosunt furibs ergo
Sic res sola potest facere & seruare beatum
Hoc pmus repetas opus hoc postremus omittas
Si fortunatū spes et gratia præstat
Mercemur seruū q dictet noīa sæuum
Quu fodiat latus & cogat trāspondera dextra
Porrigere hic multum in fabia ualet ille uelina
Cuilibet hic fasces dabit eripietq curules
Cui uolet importunus ebur frater patet adde
Vt cuiq ē etas ita quēq facetus adopta
Sic bene qui cœnat bene uiuit: lucet eamus
Quo ducet gula piscemur: uenemur: ut olim
Gargilius: qui mane plagas uenabula seruis
Differtū trāsire totū populumq iubebat
Vnus ut emultis ppto spectante referret
Emptū mulus aprū crudi tumidiq lauemur
Quid deceat qd non obliti cernite cera
Dignum remigum uitiosum ithacensis ulyxes
Cui potior pria fuit interdicta uoluptas
Si meminerimus uti cēlet sine amore iocisq
Nil iucundū uiuas in amore iocisq ē
Vive uale si quid nouisti rectius istis

Candidus impartí si non uis utere mecum.

QVinq; dies tibi pollicitus me rure futurū
Sextilem totū mēdax desideror: at qui
Sime uiuere uis sanū redeq; ualentem
Quā tu das ego dabis egrotare timenti
Mæcenas ueniam: dū ficus prima caloriq;
Designatorē decorat lictoribus atris
Dū pueris pōmis patet & matercula pallet
Officiosaq; sedulitas & oppella forensis
Adducit febres et testamēta resignat
Quā si bruma niues albanis illinet agris
Ad mare descendet uates tuus: & sibi parcę
Cōtractusq; leget te dulcis amice reuiset
Cū zephyrus si concedas: & irūdine prima.
Nō quo more piris calaber uescāris hospes
Tu me fecisti locupletem uescere sodes
Iam satis est ac tu quum uis tolle benigne
Nō inuisa fores pueris munuscula paruis
Tam teneor dono q̄ si dimittar honestus
Vt libet hęc hodie porcis comedenda relinqs
Prodigus & stultus donat q̄ spernit & odit
Hæc seges ingratos tulit & feret omnibus annis
Vir bonus & sapiēs dignus ait ēe paratum
Nec tū ignorat qd distent æra lupinis
Dignū pstabo me ēt pro laude merētis
Quod si me nolis usq; discedere: reddes
Forte latus nigros angusta frōte capillos
Reddes dulce loqui reddes ridere decorum.
Inter uina fugam cinare meroq; protelare
Forte per angustam tenuis uulpecula rimā

R epleuat incumetā frumēti paſtaq; turſuſ
I re foraſ pleno tendebat corpore fruſtra,
C ui muſbella procul ſi uiſ aut effugē iſtic
M acra cauū repetes artum quiē maxa ſubiſti
H ac ego ſi opellor imagine cuncta reſigno
H ec ſomnū plebiſ laudo ſatur altiliū nec
O tia diuitijſ arabū liberrima muto
S æpe uerecundū laudaſti rexq; paterq;
A udiſti coram nec uerbo parcius abſens
I nſpice ſi poſſum donata reponere lętuſ
H aud male thelemacuſ proles patiētuſ vlyſſi
N on ē aptuſ equis ithace locuſ: ut nec planiſ
P orrectuſ ſpatijſ nec multæ prodigus herbæ
A tridæ magiſ apta tibi tua dona relinquam
P auū parua decent mi iā non regia roma
S ed uacuū tibur placet aut imbelle tarentū
S trenuuſ & fortiſ cauſiſq; philippuſ agēdiſ
C larus ab offitijſ octauam circiter horam
D um redit atq; foro nimiū diſtare carinaſ
I am gradiſ natu quęritur ſpexit ut aūt
A traſum quenda uacua tonſoriſ inumbra.
C ultello proprios purgantē leniter unguesſ
D emetri puer hic nō leue uiſſa philippi
A ccipiebat abi quere & refer unde domo qs
C uiuſ fortunæ quo ſit patre quoue patrono.
I t redit & narrat vlteriū nomine Merā
P reconē tenui cenſu ſine crimine notiū
& propare loco & ceſſare & quierere & uti
G audentē paruiſq; ſodalibo & lare certo
& ludiſ & poſtq̄ deciſa negotia campo
S citari licet exipo quodcūq; referſ die

A d cœnam uenīat nō ſane credē Mena
M uratī ſecū tacituſ quid multa benigne
R ndet: negat ille m: negat imptobꝰ & te
H egligit aut hōret vulteiū mane Philippuſ
V ilia uendentē tunicato ſcruta popello
O ccupat: & ſaluē iubet pius ille philippo
E xcuſare labōrē & mercenaria uincla
Q d nō mane domū uenīſſ & deniq; q nō
P rouidiſſet eum: ſic ignouiſſe putato
M e tibi ſi cœnaſ hodie mecū ut libet ergo
P oſt nonā ueniet nūc i/tē ſtrenuuſ auge
V t uentū ad cœnā eſt dicēda tacēda locutuſ
T andē dormitū dimittit: hic ubi ſepe
O ccultū uiſuſ ē decurrē piſcīſ ad hamū
M ane client & certuſ conuiua iubetur
R ura ſuburbana indictuſ comeſ ire latinīſ
I mpoſituſ mānīſ aruū caluīq; ſabinum
N ō ceſſat laudare uidet uidetq; philippuſ
& ſibi dū requiē dū riſuſ undiq; querit
D ū ſeptē donat ſextertia / mutua ſeptem
P romittit perſuadet uti mercet agellum
M ercatur ne te longiſ ambagibꝰ ultra
Q uā ſatiſ eſt morer: ex nitido fit ruſticuſ atq;
S ulcoq; & uineta crepat mera pparat ulmoq;
I moritur ſtudijſ & amore ſeneſcit hēndi
V t ubi ouem furto morbo perierē capellæ
S pem metuta ſegeſ boq; ē erectuſ arando
O ffenſuſ damnū media de nocte caballum
A ripit: iratuſq; philippi tendit ad ædeſ
Q uē ſumſ aſpexit ſcabrū intonſumq; philippuſ
D uruſ ait multei nimiſ attentuſq; uideriſ

E ſſe mihi pol me miſerum patrone uocates
S i uellet inquit uerū mihi dicĕ nomen
Q d te p genū dextrāq deoſq penatef
O bſecro & obteſtor tute me redde priori
Q ui ſimul aſpexit q̄tum dimiſſa petitſ
P reſtent mature redeat repetatq relicta
M etiri ſe quēq ſuo modulo ac pede uerū ĕ.

C Elſo gaudere & bene rem gerere albinouano
Muſa rogata refert comiti ſcribaq neronis
S i querit quid agā dic multa & pulcra mināte
V uere nec recte nec ſāuutet aut quia grando
C ontuderit uteſ olerāq momorderit æſtuſ
N ec quia longīquiſ armentū ægrotet in arduiſ
S ed quia mēte minuſ ualidus q̄ corpore toto
N il audire ueli nil diſcere qd leuet ægrum
F idiſ offendar mediciſ uaſcar amicis
C ur me funeſto properēt urgere letho
Q uę nocuĕ ſequar fugiā q̄ pĕrſore cedam
R omæ Tybur amnē utentoſiūs Tybure Romā
P oſt hec ut ualeat q̄ pacto rem gerat & ſe
V t placeat iuueni percūctare/utq cohorti
S i dicet recte primū gaudere ſubinde
P receptū auriculiſ hoc inſtillare memēto
V t tu fortunā ſic nos te celſe feremuſ.

S Eptimiuſ claudi nimirū intelligit unuſ
Q uĭ me faciaſ nā me rogat & pce cogit
S cilicq ut tibi laudare & tradere conet
D ignū mēte domoq legētiſ honeſta Neroniſ
M unĕ cū ſungi propiuſ cenſet amici.

Quid possim uidet ac nouit me ualidius ipo
Multa quidē dixi cur excusatus abirem
Sed timui mea ne finxisse minora putarēq
Dissimulator opis propr̄e nr̄i comodus uni
Sic ego maioris fugiens obprobria culp.e
Frontis ad urbanae discedi pr̄mia quod si
Deposituī laudas ob amici iussa pudorem
Scribe tui gregis hūc & forte crede boniq.

AVRbis amatorem fuscis salutare uidemus
Riuris amatores hac inter scilicet una
Multis dissimiles, ad ob cetera pene gemelli
Fraternis ais quicqd negat alter & alter
Annuimus pariter uetuli notiq columbi
Tu nidu seruas: ego laudo rusticus amoeni
Riuiq & muscō circūlita saxa nemusq
Quid quaeris urbis & regno simul usta reliqui
Quae uaga adcelu fertis rumore secundo
Vtq sacerdotis fugitiuus liba recuso
Pane egeo iam mellitis potiore placentis
Vitae nāturae si conuenienter oportet
Ponēdaeq domo quaerēda ē area primum
Nouisti ne locū potiorē rure beato:
Est ubi plus tepēat hiemes ubi gratior aura
Leniat & rabiem canis et mouēta leonis
Cū semel accepit solem furibūdus acutum
Est ubi dēpellat somnos minus inuida cura
Deterruit libicis olet aut nitet herba lapillis
Purior in uicis aqua tendit rumpit plumbū
Quā q̄ per pronū trepidat cū murmure riuū
Nempe inter uarias nutrit̄ syluas columnas

L audaturq; domus longos q; proſpicit agros
N atura expellas furca tñ uſq; recurret
& malæ pellet furtim faſtidia uultrix
N on qui ſidonio tendebat callidus oſtro
N eſcit aquinatem potatia uellera ſucum
C ertus accipiet damnū propulſue medullis
Q uā qui nō poterit uero diſtinguere falſum
Q uē tot plus nimio delectauere ſecundæ
M utatæ quatient ſiquid mirabere ponet
I nuitus fugies magna licet ſub paupere tecto
R eges & regum uita præcurrere amicq;
C ernuus equū pugna melior cōmunibus herbis
P ellebat: donec minor in certamine longo
I mplorauit opes hōris frenūq; recepit
S ed poſtq; uictor uiolens diſceſſit ab hoſte
N on equitem dorſo nō frenū depulit ore
S ic qui pauperiem uerituſ potiore metallis
L ibertate caret dominū uebet improbus atq;
S eruiet æternū qui parun neſciet uti
C ui nō ſufficiet ſua res ut calceus olim.
S i pede maior erit ſubuertet ſi minor urget
L ætus ſorte tua uiues ſapienter auſti
N ec me dimittes incaſtigatum ubi plura.
C ogē q; ſatis ē ac nō ceſſare uidebor
I mpar aut ſeruit collecta pecunia cuiq;
T ortum digna ſequi potuiſ q; ducē furiē
H æc tibi dictabam poſt fanū putre uacuæ
E xcepto q; nō ſimul eſſet cætera lætus

Quid tibi uiſa chiros bullati notaq; leſbos
Quid ſcīna ſamos q; ceſi tegia. ſardis

S myrna quid & colophon maiota munoraq; fama.
C ūcta ne pre campo & tyberino fluīe sordent.
A n uenit in uotū attalicis ex urbibꝫ una.
A n lebedū laudas odio maris atq; uiar/
S ed lebedus quid sit gabys deserta: atq;
F idenis uicus: tn illic uiuere uellem
O blituiq; meor/ obliuiscendus & illis
N eptunū procul e terra spectare furentem
S ed neq; qui capua romā petit imbre lutoq;
A spersus uolet incaupona uiuē: nec qui
F rugis collegit furnos & balnea laudat
V t fortunatam plene pstantia uitam
N ec si te ualidus iactauīt auster inalto
I adrco nauē trāsegeum mare uendas
I nsolumi rhodos & mitylene pulchra facat q;
P enula solstitio campestre niualibꝫ auris
P et brumā tyberis sextili mense caminus
D ū licet & uultū seruat fortuna benignū
R omā laudet samos & chios & rhodos absēs
T u quancūq; deus tibi fortunauīt horam
G rata sume manu: nec dulcia differ in annū
V t quocūq; loco fueris uixisse libenter
T e dicas: nā si ratio & prudentia curas
H ō locus effusi late maris arbiter aufert
C elū nō animum mutāt q trāsmare currūt.
S trenua nos exercet inertia nauibꝫ atq;
Q uadrigis petimus bene uiuere: q petis hic ē
E st ulubris animus si te nō deficit equus.

F Ructibꝫ agrippe siculis qs colligis icci
Si recte frueris nō est ut copia maior

A briue donari possit tibi tolle querelas
P auper enī nō est cui rerum suppetit usus
S i uetri bene silateri ē pedibꝰq tuis nil
D iuitie poterūt regales addere māuis
S i forte in medio positoꝫ abstemius herbis
V iuis & urtica sic uiues protinus ut te
C onfestim liquidus fortuna tuus in aure&
V el quia naturā mutare pecunia nescit
V el qua cūcta putas una uirtute minora
M iramur si democriti pecus edit agellos
C ultaq; dū peregre ē āmus sine corpore uelox
C ū tu inter scabiem tantā & tagia luxri
H il paruū sapias & adhuc sublimia cures
Q uæ mare pescāt causæ qd tempat annum
S tellæ sponte sua iussæne uagent & errent
Q uid p̄mat obscurū lunæ qd profetat orbē
Q uid uelit & possit rerum concordia discors
E mpedocles an stertinij deliret acumen
V et seu pisces seu portū & crepe trucidas
V tere pompeio grospho: & siqd petet ultro
D efer nil grosphus nisi uet obtabit & equū
V ilis amicoꝫ ē annona bonis ubi quid deest
H e tū ignotes quo sit romana loco res
C antabet agrippæ claudi uirtute neronis
A rmenius cecidit ceu impiūq; phraates
C esaris accepit genibꝰ minor aurea fruges
I talię pleno diffundit copia cornu.

Aut̄ proficiscentem docuit te sæpe diuumq;
Augusto reddes signata uolumina tuinni
S i ualidus si lenis erit: si denicq; poscet

Ne studio nostri pereet odiumq; libelli
Sedulus importet opera uehemēte minister
Ut te forte mea grauis ure[t] farcina charte
Abiecto potius q; quo perferre iuberis
Cutellas ferus impingat: asineq; paternū
Cognomen uertas in risū & fabula fias
Virbo uteris per cluuq flumia lamas
Victor propositi simul hac peruenieris illuc
Sic positū seruabis onus ne forte sub ala
Fascaculū portes liber/ ut tusticus agnū
Vt uinosa glomoq furtiue purpia lane
Vt cū pilleolo soleas conuiua tribulis
Nec uulgo narres te sudasse ferendo
Carmia q possint oculos aureaq; mouari
Cesaris: oratus multa pce mitte porro
Vade/ uale/ caue/ ne titubes mādataq; frāgas

VILLice syluar/ & ih me teddentis agelli
Quē tu fastidis habitatū quiq; focis &
Q uiq; bonoq solutū bariam dimittere patres
Certemus spinas animone ego fortius an tu
Euellas [a]ego & melior sit [b]prauus an res
Me q̄uis lamie pietas & cura moratur
Fratrem mestū tapto de fratre dolentis
Insolabiliter tri istuc mens animusq;
Fert & amat spatijs obstāta rumpe claustra
Rure ego uiuentē tu diuis urbe beatum.
Cui placet alterius sua nimis/ ē odio sors
Stultus uterq; locū immeritū causet iniq;
Inculpa. ē autē qui se nō effugit uniq;
Tu mediastinus tacita pce rura petebas

Nunc urbem & ludos & balnea ullicuſ optaſ
Me conſtare mihi ſcaſ & diſcedere triſtem
Quãdocũq; trahũt inuiſa negotia tomam
Non eãdem mutam̃ eo diſconuenit inter
Meq; & te: nãq; deſerta & inhoſpita teſqua.
Cõredi: amœna. uocat mecũ qui ſentit & odit.
Que tu pulchra uocaſ formx tibi & uncta popina.
Incutũit urbiſ deſiderium: rudeo & quod
Angulus iſte ferat piper & thuſ otiuſ una.
Nec uicina ſubeſt uinum prebere taberna.
Que poſſit tibi nec meretrix tybicina cuiuſ
Aſtrepitum ſalias terre grauiſ & tñ urgeſ
Iam pridẽ non tacta lignibꝫ aruꝫ bouemq;
Diſiunctum curaſ & ſtrictiſ frontibꝫ explet
Addit opuſ pigro riuuſ ſi decidit imber
Multa mole docendus aprico parcere prato
Nec ſic age quid nẽm concentum diuidat audi
Quem tenuet decuere toge nitidiq; capilli
Que ſaſ inunctam cenare placuiſſe tapeti
Que bibulum liquidi media de luce falerni
Cœna breuiſ iuuat & prope riuũ ſomn' in herba.
Nec luſiſſe pudet ſed non incidere ludum
Non iſtic obliquo oculo mea cõmoda quiſq;
Limat nõ odio ocauo morſuſq; uenenat.
Ridenti uicini glebaſ & ſaxa mouentem
Cum ſeruiſ urbana diatia rodere mauiſ
Horꝫ tu in numerũ uoto ruiſ: inuidet uſum
Lignorum & pecoriſ tibi calo arguriſ & orti
Optat ephippia boſ piger. optat arare caballuſ.
Quam ſcit uterq; libens cenſebo exerceat artem.

Q Ve fert hyemſ uelie qđ celũ uale ſalẽm
Quot/ hoũm regio & q̃lis uia nã m̀ baiaſ
Muſa ſuperuacuaſ Antoniuſ & tamen illiſ
Me facit inuiſum gelida cum perluor unda.
Pet medium frigus ſane mitteta relinqu
Dictaq; ceſſantem netuiſ elidere morbum
Sulphura ſtemni uocaſ gemit inuidũ egriſ
Qui caput & ſtomachũ ſuppoñe fontib audet
Clauſinii gabioſq; petũt: & frigida tura
Mutandus locuſ eſt & diuerſoria nota
Pretet agenduſ equuſ q̃ tẽdiſ nõ m̀ curaſ
Eſt utet aut baiaſ leua ſtomachoſuſ habena
Duet equeſ ſed equi frenato ẽ auriſ in ore
Maior utr/ poſtm frumenti copia p̃ſcat
Collectoq; ne bibant umbreſ puteoſne pheñet
Iugiſ aquæ: nam uina nihil motor illuiſ ore
Rure meo poſſum q̃uiſ perferre patiq;
Admare ſueni generoſum & lene requiro
Qđ curaſ abigat quod cum ſpe diuite manẽt
Inueniaſ ãuumq; meũ qđ uerba miniſtrat
Quod me lucane iuuenẽ comendet amice
Tactuſ uter pluteſ leporeſ uter educet apros
Vtra magiſ piſceſ & echinos equora celent.
Pinguiſ ut iñ domũ poſſim pheaxq; reuerti
Scribere te nobiſ tibi nos ac credere par eſt
Meuiuſ & ut tebuſ paternis atq; maternis
Fortuter abſumptiſ urbanuſ cœpit haberi
Scũra uagiſ nõ q certũ præſepe teneret
Imptãſuſ: nec qui ciuem dinoſcere poſſe
Quælibet inquãuiſ obprobria fingẽ ſeuuſ
Petnitieſ & tempeſtaſ barathrũq; macelli

Quicqd quesiera uentri donabat auaro
Hic ubi nequitie fautoribꝫ & timidis nil
Aut paulū abstulerat patinas cœnabat omasi
Vilis & agmi: Tribꝫ ursis quod satis esse
Scilicet ut uentres lāmna candete nepotū
Dicēt urendoꝫ correptus bestius idem
Quicqd erat nactus pde maiotis: ubi ome
Veterat unsumū & cinerem: nō hercule mirot
Arebat: sicqd comedūt bona: cum sit obeso
Nil melius turdo: nil uulua pulchrius ampla
Nimirꝫ hic ego sum: nā tuta & paruula laudo
Cū tes deficiunt satis interr ulla fortis
Verꝫ ubi qd melius stringit & unctius idem
Vocꝫ sapere & solꝫ aio bene uiuere quorum
Conspicitur nitidis fundata pecunia uillis

NE percunctetis fundus meus optime quiri
Aruo pascat herū: an baccis opulentet oliua
Pomisne & pratis an amicta uitibꝫ ulmo
Scribetur tibi forma loquacitet & situs agri
Continui montes nisi dissotientur opaca
Valle: sed ut ueniēs dextrū latus aspiciat sol
Leuū discedēs curtu fugiente uaporet.
Temperiem laudes qd si rubicūda benigne
Corna uepres & pruna ferēt & quercus & ilex
Multa fruge pecus/ multa domināū iuuꝫ ūbra
Dicas adductū propius frondere tarentum.
Fronsq; ēt ruuo dare nom idoneus: ut nec
Frigidior thracā nec purior ambiat hebrus
Infirmo capiti fluit aptus & utilis aluo
Hinc latebre dulces ēt si credis amœne

I ncolumem tibi preſtant ſeptembribꝫ horis
T u recte uiuis: ſi curas eſſe quod audis
I gnamus iampridē oīm te roma beatum
S ed uereor ne cui dicte plusq̄ tibi credas
Hęu pudet alium ſapiente bonoq; beatum
N eu ſite populus ſanū rectoq; ualentem
D ixerit: occultam febrē ſub tempus ędendi
D iffimules donec manibꝫ tremor incidat unctis
S ultorq; incurata pudor malus ulcera celat.
S iquis bella tibi terra pugnata marīq;
D icat: & his uerbis uacuas permulcat aures
T ene magnū ſaluum populus uelit: an populum tu
S eruet ambiguo q̄ ſiluit: & tibi: & urbi
I upiter: Auguſti laudes agnoſcere poſſes?
C um patris ſapiens emendatusq; uideri
R eſpondes nec tuo die fodes nōīe: nempe
V ir bonus ac prudens dici delector ego ac tu
Q ui dedit hęc hodie cras ſi uolet auferet: utſi
D etulerit faſces indigno: detrahet idem
P one meum ē inqt: pono triſtiſq; recedo.
I de ſi clamet furem neget ęē pudicum
C ontendat laqueo collum preſſiſſe paternū
M ordeat obprobriis falſus: mutemq; colores
F alſus honor iuuat & mēdax infamia terrę
Q uię nisi mendoſū & mēdace: uir bonus ē quis
Q ui conſulta patrū qui leges iuraq; ſeruat
Q uo multę magnaq; ſecantur iudice lites
Q uo reſponſore: & quo cauſe teſte tenentur
S ed uidet hūc oīm domus & uicinia tota.
I ntrorſum turpē: ſpretoſum pelle decora.
N ec furtū fea ne fugi: ſi mihi dicat

Seruus habet pretiū loris nō uretis aio
Non boūem occidi: nō pascet in aruis cotus
Sum bonus & frugi: tenuitq; negatq; at fabellus
Cautus: nō metuit foueam lupus: accipiterq;
Suspectos laqueos & do apertū miluus hamū.
Oderunt peccare boni uirtutis amore
Tu nihil admittes inte formidine pene
Sitq; spes fallendi: mutabilis sacra profanis
Nam de mille fabe modius cū surripit unum.
Damnū est nō facinus: m̄ pacto leuius esto
Vir bonus ome forū quē spectat ome tribunal
Quandocūq; deus uel porco uel boue placat
Lane patet clare clare cum dixit apollo
Labra mouet metuēs audiri pulchra lauerna
Da m̄ fallere da sanctū iustumq; uideri
Hostem peccatis & fraudibus obice nubem
Qui melior seruo qui liberior sit auarus
In trium fixū cum se demittit ob assem
Non uideo: nā qui cupiet metuet q̄ porro
Qui metuēs uiuit liber m̄ non erit unq̄
Perdidit arma locū uirtutis deseruit quis
Semper in augenda festinat & obtruitur re.
Vendere cū possis captiuum occidere noli
Seruiet utiliter: sine pascat durus aretq;
Nauget: ac mediis hiemet mercator in undis
Annone prosit portet frumenta penusq;
Vir bonus ac sapiens audebit dicere penteu
Rhetor thebaȝ quid me perferre patiq;
Indignū cogis: adimā bona nēpe pecus & rem
Lebaȝ argentum tollas licet: & manicas &
Compedibo seruo te sub custode tenebo.

I pſe deus ſimulatq; uolẽt me ſoluet opinor
Nec ſentit moriat: mors ultima linea rerũ eſt.

QVamuis ſeua ſatis pãrte tibi ſtultus: et ſais
Quo tandem pacto deceat maioribus uti
Diſce docẽdus adhuc quod cenſet amiculus utſi
Cecus uter mõſtrare uelit: tamẽ aſpice ſiquid
&nos quod curet proprium feciſſe loquamur.
Si te grata quies & prima ſomnus in horã
Delectat: ſi te puluis ſtrepitusq; rotarum
Si ledet caupona ferentinũ ire iubebo.
Nam neq; diuitibus uentingunt gaudia ſolis
Nec uixit male qui natus moriẽſq; fefellit
Si prodeſſe tuis paulo; benignius ipm.
Te tractare uoles accedes ſicut ad unctum
Si pranderet olus patienter regibus uti
Nolet ariſtippus ſi ſciret regibus uti
Naſtidiret olus: qui me notat utrum hoc
Verba probes & facta doce uel iuniot audi
Cum ſit ariſtippi potior ſententia: nãq;
Mordacẽ cynicum eludebat ut aiunt.
Scurror ego ipe nõ: populo tu rectius hoc &
Splendidius multo ẽ equis ut me portet alat rex.
Officium facio: tu poſcis iulia ẽmerum
Dante minor quis te ſeruullius egentem
Tentantem maiora fere preſentibus equum
Omnis ariſtippũ decuit color: & ſtatus & res
Contra quem duplici panno patientia uelat
Mirabor uite uia ſi conuerſa decebit
Alter purpureum non expectabit amictũ
Quodlibet indutus celeberrima per loca uade&

Persona mq; ferat: non inconcinnus utraq;
Alter mylete textā cane peiuis: & anguem
Vtabit clamyde mortuus frigore sinon
Retuleris pannū & sine refert uiuat ineptus
Rel gerere & captos ostendere ciuib hostes
Attingit soliū iouis & celestia tentat
Principibs placuisse uiris: nō ultima laus ē
Nō cuiuis hōi contingit adire corinthum
Sedit qui tamuis ne non succederet esto
Quicqd peruenit fecit ne uiriliter: at qui
Hic ē aut nusq̄ qd̄ querimus hic bonus hōs &
Vt paruis aīs & paruo corpore maius
Hic subit ac perfert aut uirtus nom̄ inane ē.
Aut decus & ptium recte petit experiens uir
Coram rege suo de paupertate tacentes
Poscēte ferent: distat sumasne pudenter
An rapias: at qui rex caput hoc erat hic fons
Indotata mihi soror ē: paupercula mater
& fundus nec uendibilis: nec pascere firmus
Qui dicat clamat uictū date: succinit alter
& mihi diuidua findetur munere quadra.
Sed tacitus pasci si posset coruus haberet
Plus dapis & rixe multo minus inuidieq;
Blāditiū comes aut surrentū ductus amoenū
Qui querit talebras & acerbū frugis & imbres
& altam & fractam & subducta iugera plorat
Nota refert meretricis acumina: sepe catellam
Sepe periscelide rapta sibi flentis: ut mox
Nulla fides damnis uerisq; doloribs adsit
Hec semel irritus triuijs attollere curat
Fracto crure planū: licet illi plura manet &

Lachryma per sanctū iuratus dicat ofyrim
Credite nō ludo crudelis tollite claudum
Quere peregrinū uicina rauca reclamat:

Si bene te nouit metuit libertime Lolli
Scurratus spetiē pbere professus amicum
Vt matrona meretrici dispar erit: atq
Discolor infido scurae distabat amicus
Est huic diuersū uitio uitiū prope maius
Asperitas agrestis & inconcinna grauisq
Quae se comēdat tonsa cura dētibꝫ atris
Dum nimium libertas mera dici uetaq uirtus
Virtus est mediū uitiorꝫ & utrīq redactum
Alter inobsequiū plus aequo pronus & imi
Derisor lecti sic nutum diuitis horret
Sic iterat uoces & uerba cadentia tollit:
Vt puerum saeuo credas dictata magistro
Reddĕ: uel partes mimmū tractare secūdas.
Alter uixatur de lana saepe caprina.
Propugnat nugis armatus scilicet ut non
Sit m̀ prima fides & uere quod placet: & nō
Acriter elatrem pretiū aetas altera sordet
Ambigitur qd ri castor sit: an doctis plus
Bidentum numeri meliusue uia ducat an apy
Quē damnosa uenus quē pōcps alea nudat
Gloria: quē supra uires & ueste & unguit
Quē tenet argenti sitis impatiens famesq
Quē paupertatis pudor fugat & duri amicus
Saepe decem uatis instructior odit & horret
Aut si nō odit regit: ac ueluti pia mater
Pluscq̄ se sapere & uirtutibꝰ ēē priorem.

Vult & ait prope uicta mee stendere noli
S tultitiã patuinẽ opes: tibi paruula res ẽ
A rta decet sanũ comitẽ toga: desine mecũ
C ertare: cuirapelui cruciq; nocere uolebat
Vestimẽta dabat pretiosa: beatus enim iã
C ũ pulchris tunicis sumet noua sisiia & spes
D ormiet in lucẽ: sorte postponet honestũ
O fficiũ: numos; alienos pẽsset ad imum
T raxerit aut olitoris aget mercede caballũ
A rcanũ neq; tu scrutaberis illius unq;
C omissiq; tegel & uno tortus & ita
H ec tua laudabit studia aut aliena reprẽdet
H ec cũ uenari uolet ille poemata pangel
G ratia sic fratrũ geminor; amphionis: atq;
Z eti diuidui donec suspecta seuero
C onticuit lyra: fraternis cessisse putat
M oribs amphion: tu cede potentis amici
L enibs impijs: quotiesq; roluet ingros
A etholis onerata plagis uimẽta canesq;
S urget inhumanæ senũ depone camœnæ:
C ensi ut pariter pulmenta laboribs empta
R omanis solemne uiris opus utile famæ
V itiq; & mẽbris presertim cũ ualeas: &
V el cursu superare canẽ uel uiribs aptũ
P ossis adde uirilia quod spectosius arma
N on ẽ qui tractet: scis quo clamore coronæ
P roelia sustineas campestria: denuq; seuam
M ilitiã puer & cantabrica bella tulisti
S ub duce qui templis parthor; signa refigit
H ũc & siquid abest italis adiudicat armis
A c ne te retrahas & inexcusabilis absis

Q̃uid nil extra nūm feciſſe modumq;
C uraſ: interdū nugarū ture paterno
P artitur lyntreſ exercituſ acria pugna
T e duce per puerq; hoſtili more referre?
A duerſarius ē frater lacuſ adria donec
A lteruter uelox victoria fronde coronet
C onſenture ſuis ſtudijſ q crediderit te
F autor utroq; tuū laudabit pollice ludū
P rotinuſ ut monēa ſiqd monitoriſ egeſ tu
Q uid de quoq; uiro & cui dicaſ ſepe uidēto
P ercūctatorē fugito: nam garuluſ ide eſt
H æc retinēt patule cōmiſſa fideliter aureſ
V t ſemel emiſſū uolat irreuocabile uerbum
N ō ancilla tuū uecur ulceret ulla/puer ue
I nter marmoreū uenerādi lumen amici
N e dominuſ pueri pulchri caueue puelle
M uner̃ te paruo beet/aut incōmoduſ angat
Q uale cōmendeſ et atq; et aſpice: ne mox
I ncutiet aliena tibi peccata pudorem
F allimur & ſpā nō dignū tradimuſ: ergo
Q uē ſua culpa p̄met deceptuſ omitte tueri
V t penituſ notū ſi tentēt crimina ſeruet
T uteruſq; tuo fidentem præſidio qui
D ente theonino cū carpitur: hec quid
A dte poſt paulo uentura pericula ſentiſ
N am tua teſ agit̃ pariet cū proximuſ ardet
& neglecta ſolent incendia ſumere uireſ
D ulciſ inexpertiſ culcuta potentiſ amici
E xpertuſ metuit: tu dū tua nauiſ in alto eſt
H æc age ne mutata tettorſū te ferat aura
O derūt hilarem triſteſ triſtemq; iocoſi

Sedatū celeres agilem grauiq; remissi.
Potores bibuli media nocte, falerni
Oderūt portecta negantē pocula: quis
Hasturnoq; iutes te formidare uapores
Deme supercilio nubem pleriq; modestus
Occupat oscurri spem taciturnus acerbi
Inter cūcta leges & percūctabere doctos
Qua ratiōe queas traducere leniter euū
Non te semp inops agitet uexetq; cupido
Nō pauor & tela mediocriter utilia spes
Virtutē doctrinā paret natura ne dolosq;
Quid minuat curas: qd te tibi reddat amicū
Quid pure tranquillet honos: an dulce lucellū
An secretus ites: & fallentis semita uitae
Me quotiens reficiat gelidus digētia riuus
Quē mādela bibit rugosus frigore pagus
Quid sentire putas: qd credis amice precari
Sit mihi qd nūc est et minus: ut mihi uiuam
Quod superest euū: siquid superesse uolūt di
Sperē bona libros: & prouisae frugis inanum
Copia: neu fluitē dubiae spe pēdulus horae
Sed satis ē orare iouē: qui donat & auferat
Det uitā det opes equum mihi animum ipe parabo.

Parco si credis Mecœnas docte Catino
Nulla placē diu nec uiuē carmina possūt.
Quae scribūtē aequae potoribus & male sanis
Acripsit libet satyris faunisq; poetas
Vina fere dulces oluerūt mane camenae
Laudibus arguitē uini uinosus Homerus
Ennius ipe pater nunq̄ nisi potus ad arma

Prosiluit dicenda foris puerisq; libonis
Mandabo siccis adimam cantare seueris
Hoc simul edixit nec cessauere poete
Nocturno certare mero putere diurno
Quid sigs nudus torno ferus & pede nudo
Exigueq; toge simul & textore Catonem
Virtutē ne repręsentet moresq; Catonis
Rupit hirsutā imagenis emula linguam
Dū studet urbanus tenditq; disertus hēri
Deprit exemplar vitijs imitabile qđ si
Pallerēt casu biberent exangue cuminū
O imitatores seruum pecus ut mihi sępe
Bilem sępe iocum vestri mouere tumultus
Libera per vacuum posui vestigia princeps
Non aliena meo pressi pede qui sibi fidet
Dux reget examen parios ego primus iambos
Ostendi latio numeros animosq; secutus
Archilochi nō res & agentia verba lycamben
Ac ne me foliis idem breuioribus ornes
Qđ timui mutare modos & carminis artem
Temperat archilochi musā pede mascula sapho
Temperat alceus sed rebus & ordine dispar
Nec socerū quęrit quī versibus obligat atris
Hec sponsę laqueum famoso carmine nectit
Hūc ego nō alio dictum prius ore latinus
Vulgauit fidicen iuuat immemorata ferentem
Ingenuis oculisq; legi manibusq; teneri
Sate velis mea cur ingratus opuscula lector
Laudet ametq; domi pmat ex̄ limen iniquus
Non ego ventosæ plebis suffragia venor
Impensis cenarū & tristi munere vestis

Non ego nobilium scriptor auditor & ultor
Grammaticas ambire tribus & pulpita dignor
Hinc ille lachryme spissis indigna theatris
Scripta pudet recitare & nugis addē pōdus
Si dixi ridet ait & vovit auribus ista.
Secus fidis.h. manare poetica mella
Te solū tibi pulcher ad hec ego naribus uti
Formido & luctātis acuto ne fecer unque
Displicet iste locus clamo & diludia posco
Ludus.h. genuit trepidū certamen & iram
Ira truces inimicitias & funebre bellum.

VErtumnum ianumq; liber spectare videris
Scilicet ut prosit sotor & pumice mūdus
Odisti claues & grata sigilla pudico
Paucis ostendi gemis & communia laudas
Nō ita nutritus fuge quo descendere gestis
Nō erit emulo reditus tibi qd miser egi
Quid volui dices ubi quis te laserit & fias
Inbreue te cogi cum plenus langueat amator
Qd si nō odio peccantis desipit augur
Carus eris tome donec te deserat etas
Contractatus ubi manibo sordescere vulgi
Ceperis aut tineas pasces taciturnus inertes
Aut fugies vticam aut unctus mitteris ulterra
Ridebit monitor nō exauditus: ut ille
Qui male patentē in rupes detrusit asellum
Iratus: quis.h. inuitum seruare laboret?
Hoc q̄ te manē ut pueros elementa docentem
Occupet extremis inuitis alba senectus
Cū tibi sol tepidus plures admouerit aures

Me libettino natum patre & in tenui re
Maiores pēnas nudo extendisse loquacis
Vt q̄tum generi demas virtutibꝰ addas
Me primis urbis belli placuisse domiq
Corporis exigui precanum solibꝰ aptum
Irasci celerem tn̄ ut placabilis essem
Forte meū siqs te percunctabit̄ euum
Me quater undenos sciat implevisse decembres
Collegam Lepidu quo duxit Lolliu anno.

Q·ORATII FLACII EPISTOLARVM LIBER SECVNDVS

CVm tot sustinuas & tanta negotia solus:
Res italas armis tuteris moribꝰ ornes:
Legibus emendes: in publica commoda peccem:
Si longo sermone morer tua tempora cesar.
Romulus & liber pater & cū castore pollux
Post ingentia facta deoꝝ in templa recepti.
Dū terras hominūq; colūt genus: aspera bella
Componūt: agros assignāt. oppida condunt:
Plebem virtutis suae nō respondere favorem
Speratum meritis: diuā qui pressit hydrā:
Notaq; fatali portenta labore subegit:
Comperit invidiā supmo fine domari:
Vrit·n· fulgore suo: qui prægravat artes
Infra se positas extinctus amabitur idem.
Præsenti tibi maturꝰ largimur honores.
Iurādasq; tuū per nom̄ ponimus aras

Nil orituruꝫ aliaſ/nil ortum tale fatenteſ.
Sed tuuſ hic populuſ ſapieſ & iuſtiſ unuſ
Te nriſ ducibuſ te graijſ anteferendo
Cætera nequaq̃ ſimili ratione modoq;
Æſtimat. & nili quæ terriſ ſemota ſuiſq;
Temporibꝫ defuncta uidet. faſtidit. & odit.
Sic fautor ueteꝝ ut tabulaſ peccare uetateſ:
Quaſ buſquiq; uiri ſanxere: & fœdera regũ
Vel gabijs uel cũ tigridiſ æquata ſabiniſ.
Pontificũ libroꝫ annoſa uoluminа uatum
Diſſitet albano muſaſ in monte loquutaſ.
Si quia grecoꝝ ſunt antiquiſſima quæq;
Scripta: uel optima: romani penſantẽ eadem
Scriptoreſ trutina. nõ ẽ: qđ multa loquamr̃.
Nil intra ẽ oleam: nil extrà ê in nuce duri.
Venimuſ ad ſummum fortunæ: pinguimuſ: atq;
Pallimuſ: & luctaṁ achiuiſ doctiuſ unctiſ.
Si meliora dieſ ut uina. poemata reddit:
Scire uelis chartiſ pretiũ quotuſ arroget annuſ.
Scriptor: abhinc annoꝫ centũ qui decidit inter
Perfectoꝫ ueteremq; reſetti debet: an inter
Vileſ atq; nouoꝫ? excludat iurgia finiſ.
Eſt uetuſ atq; probuſ: centũ qui perfiat annoꝫ.
Quid q deperijt minor uno menſe uel anno.
Inter quoꝫ referenduſ erit? ueteresne poetaſ:
Anquoꝫ & preſenſ & poſtera reſpuet ætaſ?
Iſte quidẽ ueteres inter ponetur honeſte:
Qui uel meſe breui uel toto ẽ iunior anno.
Vtor permiſſo caudæq; pilos ut equinæ
Paulatim uello: demo unũ: demo ẽt unum.
Dum cadet elusuſ ratione tuentiſ acerui:

Qui redit ad fastos & uirtutē æstimat annis:
Miraturq nihil: nisi qđ libitina sacrauit.
Ennium & sapiēs & fortis & alter homerus:
Vt critici dicūt: leuiter curare uidetur:
Quo promissa cadant: somnia pythagorea.
Mæuium in manibo nō ē: & mentibo hæret
Pene recens: adeo sanctū ē uetus omne poema.
Ambigit quotiēs uter utro sit prior: auferē
Pacuuius famā docti senis: accius alti
Dicit affrani toga conuenisse menandro.
Plautus ad exemplar siculi properare epicharmi.
Vincere cecilius grauitate: terentius arte:
Hos ędificat: & hos arcto stipata theatro
Spectat roma potēs: hēt hos numeratq poetas
Ad nostrū tpus liuij scriptores ab æuo.
Interdū uulgus rectū uidet: ē: ubi peccat:
Si ueteres ita mirat: laudatq poetas:
Vt nihil anteferat: nihil illis æquet: ineptus
Si quędā nimis antiq: si plerasq dure
Dicere credat eos: ignaue multa fatet:
& sapit: & mecū facit: & iouē iudicat æquo
Non equidē insector delēdaq carmina liuij
Esse reor: memini q plagosum mihi paruo
Orbilium dictare: sed emendata. uideri.
Pulchra, quędq & exactis minimū distantia miror:
Inter q uerbū emicuit si forte decorum. & si
Uersus paulo concinnior unus & alter
Inuenit totū ducit: uenditq poema:
Indignor quicq reprehendi. nō quia crasse
Compositū illepidēue putet: sed quia nuper
Nec ueniā antiqs: sed honorē & præmia posci.

Recte nec ne crocũ floreſq; perambulat actæ
Fabula ſi dubitẽ: clamẽt periiſſe pudorem
Cũcti pene patres. eicũ reprehendere conet
Quæ grauis æſopus: quæ doctus roſcius egit.
Vel quia nil rectũ: niſi quod placuit ſibi: ducit.
Vel quia turpe putãt parere minoribꝰ: & quæ
Imberbes didicere ſenes perdenda fateri.
Iam ſaliare numæ carmen qui laudat: & illud
Quod mecũ ignorat ſolus uult fieri uideri:
Ingeniſ nõ ille fauet: plausorq; ſepultis.
Hoſtia ſed impugnẽt. nos nũraq; liuidus odit.
Quod ſi tam græcis nouitas inuiſa fuiſſet:
Quã nobis. qd nũc eſt uetus: aut qd habebat
Quod legeret: terereturq; uiritum publicus uſus?
Vt primũ poſitis nugari græcia bellis
Cepit: & inuitiis fortuna labier æqua.
Nunc athletarꝫ ſtudijs nunc arſit equorꝫ
Marmoris aut eboris fabrꝰ aut æris amauit.
Suſpendit picta uultũ mentemq; tabella.
Nunc tybicinibꝰ nunc eſt gauiſa tragœdis:
Sub nutrice puella uelut ſi luderet infans
Quod cupide petijt: mature plena reliquit:
Qd placet autodio ẽ: qd nõ mutabile credat?
Hæc pacem habere bene uentiq; ſecundi.
Romæ dulce diu fuit & ſolemne reclusa
Mane domo uigilare: clienti promere iura.
Cautꝰ noibꝰ certis expendere nummos.
Maiores audire: minori dicere: per quod
Crescere res poſſet: minui damnoſa libido.
Mutauit mentẽ populus leuis: & calet uno
Scribendi ſtudio: pueri patresq; ſeueri

F tonde comas uincti cœnāt: & carmīa dictāt.
I pe ego qui nullo me affirmo scribē uersu^s
I nuenior parthis mēdacior. & prius orto
S ole uigil calamū & cartas & scrinia posco.
N auē agere ignarus nauis timet. abrotanū. egro
N ō audet: nisi qđ didicit: dare. qđ medicor ē:
P romittit medici. tractāt fabrilia fabri.
S cribimus indocti doctiq; poemata passim.
H ic error tm̄ & leuis hec insania quantas
V irtutes hēat: sic collige. uatis auarus
N ō tremē est aīus. uersus, hoc studet unū amat
D etrimēta fugas seruor ⁊ incendia tuet
N ō fraude socio puerōue incogitat ullam
P upillo. uiuit siliquis & pane secundo.
M ilitiae: q̄q̄ piget & malus: utilis urbi.
S i das hec paruis ꝙ rebs magna iuuati:
O s tenet pueri balbū; poeta figurat.
T orquet ab obscenis iā nūc sermonibs aurē.
M ox et pectus preceptis format amicis.
A speritatis & inuidie corrector & ire
R ecte facta refert. orientia tpora noctis
I nstruit exemplis: inopē solatur & egrū
C astis cū pueris: ignara puella mariti
D iscet & unde preces: uatē nisi musa dedisset:
P osset opem chorus. & p̄sentia numina sentit.
C elestes implorat aquas docta p̄ce blandus.
A uertit morbos. metuēda pericula pellit.
I mpetrat & pacē. & locupletē frugibs annū.
C armīe dij superi placantur. carmine manes.
A gricole prisci fortes paruoq; beati
C ondita post frumeta. leuātes tempore festo

Corpuſ& ipm aūm ſpe finiſ dura ferentē
Cū ſocijſ operū pueriſ& iuuge fida
Tellurem porco ſyluanū lacte prabant.
Foribꝫ& uino geniū memorē breuiſ æui.
Fescenina per hūc iumētꝫ lucētia morem
Verſibuſ alternis opprobria ruſtica fudit.
Libertaſq; recurrētes accepta per annos
Lusit amabiliter donec iā ſæuus aptam
In rabiē cepit uerti uocuſ:& per honeſtas
Ire domos impune minax.doluere cruēto
Dente laceſſiti.fuit intactis quoq; cura
Conditione ſuꝑ cōmuni.quin& lex
Pœnaq; lata malo:q; nollet carmīe quenq;
Deſcribi.uertē modū formidine fuſtis
Ad benedicendū delectandūq; redacti.
Grecia capta ferū uictorē cepit:& artes
Intulit agreſti latio.ſic horridus ille
Defluxit numeruſ saturnius& graue uirꝰ
Mūdiciq; pepulere.ſed longū tñ in æuum
Mānſerūt:hodieq; manēt ueſtigia ruriſ.
Serus in gręcis admouit acumina chartis:
& poſt punica bella quietus quęrere cœpit:
Quid ſophocles& theſpis& æſchilus utile ferret.
Tentauit quid tem ſi digne uertere poſſet:
& placuit ſibi natura ſublimis& acer
Nam ſpirat tragicū ſatis& feliciter audet.
Sed turpē putat inſcitus metuitq; lituram.
Creditur ex medio quia res arceſſit:habere
Sudoris minimū ſed hēt comedia tanto
Plus hoꝺoris:quo uenię minus.aſpice plautus
Quo pacto partes tutetur amātis ephœbi:

Vt patriſ attenti: lenoniſ ut inſidioſi
Quatuſ ſit doſſenniſ edacibꝰ in paraſytiſ.
Quā nō adſtructo percurrat pulpita ſocco.
Q eſtut. H. nūmū in loculoꝫ dimittē. poſt hac
Scenruſ cadat an recto ſtet fabula talo.
Quē tulit ad ſcenā uentoſo gloria curru
Exanimat lentuſ ſpectatoꝛ. ſeduluſ inflat.
Sic leue. ſic patrū ē: aūm qđ laudiſ anarū
Subtruit aut refigit: ualeat reſ ludicra ſime-
Palma negata macrū donata reducit opimū.
Sæpe ēt audacem fugat hoc terretq; pectam:
Quod nūo plureſ uirtute & honore minoreſ
Indocti ſtolidiq; & depugnare parati.
Si diſcordet, media inter carmina: poſcunt equeſ
Aut uerſū aut pugileſ. hiſ nā plebecula gaud&
Vet⁊ equitiſ oꝫ iā migrauit ab aure uoluptaſ
Omiſ ad incertoꝫ oculoꝫ & gaudia uana:
Quatuor aut plureſ aulea premūt in horaꝫ
Dū fugūt equitū turme peditūq; catenae:
Mox trahit manibꝰ regū fortuna retorriſ.
Eſſeda feſtinat. pilenta. ptotita nauiſ.
Captiuū portatur ebur. captiua corinthuſ.
Si foret in terris rideret democritus: ſeu
Diuerſum ofuſa genuſ panthera camelo:
Siue elephaſ albuſ uulgi conuertēt ora:
Spectaret populū ludiſ attentiuſ ipſis
Vt ſibi prebentē mimo ſpectacula plura.
Scriptoreſ aūt narrare putarē aſello
Fabellam ſurdo. nā que pretuncē uoceſ
Eualuere ſonū: referūt quē nra theatra:
Garganū mugire putes nemꝰ aut mare tuſcū:

T anto cum ſtrepitu ludi ſpectantur & artes:
D iuitiaq; peregrinæ: quibus oblitus actor
C ū ſtetit in ſcena: concurrit dextera lęuæ
D ixit adhuc aliqd: nil ſane. qd placet ergo?
L ana tarentino uiolas imitata ueneno.
A ne forte putes meq facere ipe recuſem:
C ū recte tractet alij laudare maligne:
I lle per extentū funē mihi poſſe uidetur
I re poeta: meū qui pectus inaniter angit.
I rritat. mulcet. falſis terroribus implet.
V t magnū: & modo me thebis modo ponit athenis
V ertū age. & his qui ſe lectori credere malunt:
Q uā ſpectatorū faſtidia ferre ſuperbi:
C uā tedde breuē: ſi minus apolline dignū
V is complere libris & uatibꝫ addere calcar
V t ſtudio maiore petant helicona uirentem.
M ulta ęqde nobis facimus mala ſæpe poetæ:
V t uincta egomet cedo mea: cū tibi librum
S ollicito damus aut feſſo: cū ledimur unū
S iqs amicorꝝ ē auſus reprehendere uerſum:
C um loca iam recitata. reuoluimus irritamenta:
C ū lamentamur non apparere labores
N oſtros: & tenui deducta poemata filo:
C ū ſperamus eo rē uenturā: ubi ſimulatq;
C armina relecta nos fingē: cōmodius ultro
A duellas: & egere ueles: & ſcribere cogas.
S ed tn eſt operepretiū cognoſcere: quales
E ditiusq; hīat belli ſpectata domiq;
V irtus indigno non committenda poetæ.
G ratus Alexandro regi magno fuit ille
C hœrilus. incultis qui uerſibꝫ & male natis

Retulit acceptos regale numisma philippos.
Sed ueluti tractata nota labrq; remittit
Attamēta ferre scriptores carmine fœdo.
Splendida facta linit tex idē ille poema.
Qui tam ridiculu tā care prodigus emit:
Et dicto uetuit: ne quis se preter apellem
Pingeret: aut alius lysippo duceret æra
Fortis Alexādri uultū simulātia: qđ si
Iudicū subtile uidendis artibus: illud
Ad libros et ad hæc musarq; dona uocates
Boetum in crasso iuratis aere natum.
Atq; neq; dedecorāt tua de se iudicia: atq;
Muneta: q; multa dantis cū laude tuletūt
Dilecti tibi uirgilius Variusq; poetæ:
Nec magis expressi uultus per ænea signa:
Quā per uatis opus mores animiq; uirorq;
Clarorq; apparēt nec sermones ego mallē
Repētes per humū: q; res componē gestas:
Terrarq; situs et flumīa dicere et arces
Montibus impositas: et barbara regna: tuisq;
Auspitijs totū confecta duella per orbem:
Claustraq; custode pacis cohibentia ianum:
Et formidatā parthis te principe romam.
Si q̄tū cupere: posse q̄q; sed neq; paruum
Carmen maiestas recipit tua: nec meus audax
Rē tentare pudor: quā uires ferre recusent.
Sedulitas aut stulte quem diligit: urget.
Præcipue cui se numerisq; cōmendat et arte:
Dicat Pisonis: citiusq; meminitq; libentius: illud:
Quid q̄s derideat: q; quod probat: et ueneratur:
Nil moror officiū: quod me grauat: ac neq; ficto

In pelui⁹ uultu proponi cereu⁹ uſquam:
Nec praue factiſ decorati uerſibꝰ opto:
Nec rubrā pingui donatu⁹ munĕ. & una.
Cū ſcriptore meo capſa porrectiu⁹ ăperta
Deferat in uicū uendentē thu⁹ & odorē
& piper: & quicqd chartis amicit᷑ ineptis.

Flore bono clarog fideliſ amice Herodi:
Siqs forte uelit puer⁊ tibi uendē natū
Tiburte uel gabiſ: & tecū ſic agat: hic &
Candidu⁹ & talo⁹ a uertice pulcher ad imos
Fert: erituq tuu⁹ numo⁊ milibu⁹ octo:
Vna miniſteriis ad nutu⁹ aptu⁹ herileſ:
Litteruliſ grecis imbutu⁹: idoneu⁹ arti
Cuilibet: argilla quidui⁹ imitabit᷑ uda:
Quin & canet indoctū: ſed dulce bibēti
Multa fidem promiſſa leuāt: ubi pleniu⁹ eq
Laudat uenalē qui uult extrudē mercē:
Reſ urget me nulla: meo ſū pauper in ære:
Nemo hoc māgonū facĕt tibi: nō temĕ ame
Quiuiſ ferre ide. ſemel hic ceſſauit: & ut ſit
In ſcaliſ latuit metuens pendētiſ habenæ:
Deſ nūmo⁹ excepta nihil te ſi fuga lædat:
Ille feret ptium pēne ſecuriſ opinor.
Prudēſ emiſti uitioſū: dicta tibi ē lex:
Inſequeriſ tñ hūc & lite morabiſ iniqua.
Dixi me pigrū proficiſcenti tibi: dixi
Talibꝰ offitiis prope mancū: ne mea ſeruu⁹
Urgaret ad te q epiſtola nulla ueniret.
Quid tūc perfeci mecū facientia iura
Si tñ attentas? quereru⁹ ſuper hoc ēt: quod

E xpectata tibi non mittā carmīa mendax.
L ucilli miles collecta uiatica multis
A eumnus lassus dū noctu sterrit ad axem
P erdiderat: post hc uehemēs lupū & sibi & hosti
I ratus pariter ieiunus dentibus acer
P residium regale loco deiecit ut aiunt
S ūmc munito & multarz diuite rerum:
C latus ob id factum donis ornat honestis:
A capit & bisdena super sextertia nūmum:
F orte subhc tempus castellū euertē prætor
N estao qd cupiēs hortari cepit eundem
V erbis: quæ timido quoq; possēt addē mētem.
I bone quo uirtus tua te uocat: i pede fausto
G rādia laturus meritorz premia. quid stas?
P ost hc ille cautus quātum uis tutius ibit:
I bit eo quo uis qui zonam perdidit inquit:
R omæ nutriri mihi contigit atq; doceri:
I ratus graijs quantū nocuisse achilles:
A dicē bonæ paulo plus artis athenæ:
S cilicet ut possim curuo dignoscere rectum:
A tq; inter syluas achademi quærere uerum:
D ura sed emouere loco me tempora grato:
C uiliscq; rudem belli tulit æstus in arma.
C æsaris augusti non responsura lacertis:
V nde simul primū me dimisere philippi
D eciso humilē pēnis: inopemq; paterni
& laris & fundi: paupertas impulit audax
V t uersus facerē: sed qd nō deerat habentem
Q uæ potuere unq; satis expurgare cicutæ:
N il melius dormire putē q̄ scribere uersus?
S ingula de nobis anni prædantur euntes:

E ripuere coqꝫ:uenerem:conuiuia:ludum:
T enduit extorquẽ pemata.qd faciam uiſ?
D enigꝫ nõ oẽs eadem mirantẽ amantꝫ.
C armine tu gaudeſ:hic delectatẽ iambis:
I lle bioneis ſermonibꝫ:& ſale nigro.
T res mihi ſuiue prope diſcẽtiũ uidentẽ
P oſcentes uario multũ diuerſa palato.
Q uid dẽ qd nõ dẽ:renuis tu qd iubet alter:
Q d petis id ſane eſt inuiſũ:acidũꝫ duobꝫ.
P reter ceteta me tomæ ne pemata cenſes
S cribere poſſe inter tot curas totꝫ labores?
H ic ſponſum uocat:hic auditũ ſcripta relictis
O mnibꝫ officijs:cubant hic in colle Quirini:
H ic extremo in auentino:uiſendus uterꝫ
I nterualla uides humanæ cõmoda.uerꝫ
P lures ſũt platee:nihil ut meditãtibꝫ obſtet:
F eſtinat caluus mulis geruluſꝫ redemptor:
T orquet nũc lapide:nũc ingẽs machina tignũ:
T uſtia robuſtis luctantur funera ꝑaluſtris:
H ac rabioſa fugit canis:hac lutulẽta ruit ſus.
I nuc & uerſus tecum meditare canoros.
S criptorꝫ chorus oẽs amat nemus:& fugit urbẽ
R ite dieus bacchi ſomno gaudentis & umbra:
T u me inter ſtrepitus nocturnoꝫ atꝫ diurnoꝫ
V is canere:& contracta ſequi ueſtigia uatũ.
I ngenio ſibi qd uacuas deſumpſit athenas:
I ntudijs annoꝫ ſeptem dedit inſenuitꝫ
L ibris & curis ſtatua taciturnius exit.
P lerũꝫ & riſum ꝑpl̃m quatit:hic ego rex.
F ludibꝫ in mediis & tempeſtatibꝫ urbis
V erba lire motura ſonũ connectere digneẽm?

Frater erat romæ consulti rhetor: ubi alter
Alterius sermone metos audaxq honoret:
Gracchus ut illi hic fortè: hic ut minimus illi:
Qui minus argutos uexat furor ille poetas?
Carmia cōpono: hic elegos mirabile uisum
Et status quòd noua musa opus: aspice primum
Quàto cū fastu q̃to molimine circum
Spectemus uacuā romanis uatibus ædem.
Mox & si forte uacas sequere & procul audi:
Quid ferat aut quare sibi nectit uterq coronā:
Cædimur & totidē plagis consumimus hostem:
Lento sāmnites ad lumina prima duello:
Discedo alcæus pūcto illius ille meo: quis
Quis nisi callimachus? si plus adposcere uisus:
Fit mimnermus & optiuo cognomine crescit.
Multa fero ut placeā genus irritabile uatum:
Cū scribo: & supplex populi suffragia capto:
Idem finitis studijs & mente recepta
Obstupeā patulas impune legentibus aures.
Ridentur mala qui componūt carmia uerū
Gaudet scribentes: & se uenerantur & ultro
Si taceas laudat quicqd scripserē beati.
Atq qui legitumū cupiet fecisse poema:
Cū tabulis animum censoris sumet honesti:
Audebit quecūq parū splendoris habebūt
Et sine pondere erūt & honore indigna ferentur:
Verba mouere loco: quòd inuita recedant:
Et uersentur adhuc intra penetralia uestæ.
Obscurata diu populo bonus eruet: atq
Proferet in lucem speciosa uocabula rerū:
Quæ priscis catonibus memorata atq cethegis:

N unc ſitus infotmis p̃mit/& deſerta uetuſtas:
A dſaſſ& noua quæ genitor produxerit uſus
V ẽmẽſ & liquidus puroq; ſimillimus amni
F undet opes: latiumq; beabit diuite lingua:
L uxuriantia compeſcet:nimis aſpera ſano
L euabit cultu: uirtute carentia tollet:
L udentis ſpectem dabit & torquebit: ut q
N ūc ſatyr/ nūc agreſtem cyclopa imitat
P retuleram ſcriptor delitus inersq; uideri:
D ū mea delectēt mala me uel denicq; fallāt:
Q uā ſapere & fingi: fuit haud ignobilis argil:
Q ui ſe credebat miros audire tragedos
I n uacuo lætus ſeſſor plauſorq; theatro:
C ætera qui uitæ ſeruarē munia recto
M ore:bonus uicinis:& amabilis hoſpes:
C omis in uxorē: poſſit qui ignoſcere ſeruis:
& læſo ſigno non inſanire lagenæ.
P oſſet qui rupē & puteū uitare patentem:
H ic ubi cognatos/ opibusq; curiſq; refectus
E xpulit elleboro morbū bilemq; meraco:
& redit ad ſeſe pol me occaduſtis amici
N on ſeruastis ait:cui ſic extorta uoluptas
& demptus p̃uum mētis gratiſſimus error:
N imirū ſapere ē abiectis utile nugis:
& tempeſtiuum pueris concedere ludum:
A c nō uerba ſequi fidibus modulata latinis:
Sed uite numeroſq; modosq; ediſcere uitæ:
Q uo circa mecū loquor hæc tacitusq; recordor:
S i tibi nulla ſitim finiret copia limphæ:
H arraret medicis qd q̃to plura paraſti
T anto plura cupis:nullane farier audes?

Non fieret leuius: fugeres radice ul herba

S i uulnus tibi monstrata radice uel herba.
P roficiscente nil curarẽ audierat cui
R em dij donarẽt illi detrudere p̱r̲ẽ̲ruam
S ultitiam. & cũ sit nihilo sapiẽtior exquo
P lenioret tñ uteris monitoribꝰ ijsdem.
A t si diuitiæ prudentẽ reddere possent:
S i timidũ cupidumq; minus te: nẽpe tuberes
V uẽt in terris te siquis auarior uno:
S i proprium est qd qs libra mercatur & æe:
Q ueda si credis consultius manapat usus:
Q ui te pascat ager tuus ẽ: & uillicus ort̄bi
C ũ segetes occat tibi mox frumẽta daturus
T e domiñũ sentit: das nũmos: accipis uuam
P ullos ova cadu temeti. nempe modo ust̄o
P ulatim mercaris agrũ fortasse trecẽtis:
A ut ẽt supta nũmos mihi emptum.
Q uis refert uuas numerato nuper an olim:
E mptor aricini quondã uegentis & arui
E mptũ cænat oliuꝫ q̃uis aliter putat: emptis
S ub noctem gelida lignis calefactat ænum.
S ed uocat usq; suũ: qua populus assita certis
L imitib̄ uicina refugit iurgia: tanq̃
S it proprium quicq̃: puncto qñ mobilis horas
H ũc p̃ce/nũ p̃tio/nũc ui/nũc morte supma.
P ermutet dños: & cedet in altera uita.
S ic quia perpetuus nulli datꝰ usus: & hæres
H æredẽ alterius uelut ũda supruenit undã:
Q uid uici prosũt: aut horrea: q̃due calabris
S altib̄ adiecti Lucani: si metit orcus
G randia cũ paruis non exorabilis auro
G emmas marmor ebur tyrrhena sigilla tabellas

A rgentum ueſtel getulo murice tinctas
S unt q nō habeāt: ē qui nō curat habere.
C ur alter fratrū ceſſare & laudere & ungi
P referat herodiſ palmetiſ pinguibꝰ: alter
D uel & importunuſ ad umbrā lucil ab ortu
S yluestrē flāmiſ & ferro mutget agrum:
S at genius natale comes q temperat astrum
N atute deus humanæ mortaliſ in unum:
Q uodq; rapit uultu mutabiliſ albꝰ & ater:
V tarq; ex modico quantū res poſcet aceruo:
T ollam nec metuā qd deme uideat hæres:
Q d nō plura datiſ inuenerit: & tū idem
S ane uolam: ꝙtū ſimplex hilarisq; nepotiſ
D iſcrepet: & quantū diſcordet parcuſ auaro.
D iſtat. n. ſpargas tua prodiguſ: an neq; ſūptuꝫ
I nuitus facias: neq; plura parare labores:
A c potius puer ut feſtis quinquatribꝰ olim
E xiguo gratoq; fruaris tempore raptim.
P ulpiet īmunda procul domuſ abſit: ego utrꝫ
N auē ferat magna an parua ferat unuſ & idē.
N on agimur tumidis uelis aquilone ſecūdo:
N ō tū auerſis etatem ducimuſ auſtris:
V ulnꝰ ingenio ſpetie uirtute loco re-
E xtremi primoꝝ: extremiſ uſq; priores.
N ō eſt auarus abi qd ceteras iam ſimul iſto
C ū uitio fugias. rure caret tibi pectus inani
A mbitione: caret & mortis formidine & ira:
S omnia. terrores magosq; miracula. ſagas
N octurnosq; lemures portentaq; theſſala rides:
N atales grate numerat: ignoſcis amicis:
L enior & melior fis accedente ſenecta:

Q uĩ te ꝑ̄ empta iuuat ſpinis & de pluribꝫ una?
V iuere ſi recte neſcis decede peritis.
L uſiſti ſatis edisti ſatis atq; bibisti:
T empus abire tibi ē: ne potū largius æquo
R ideat & pulſet laſciua decentius ætas.

Q·ORATII FLACCI POETRIA

HVmano capiti ceruicem pictor equinam
Iungere si uelit uariaſ inducere plumaſ
Vndique collatiſ membriſ ut turpiter atrum
Deſinat in piſcem mulier formoſa ſuperne
Spectatum admiſſi riſum teneatiſ amici
Credite piſones iſti tabulæ fore librum
Perſimilem cuiuſ uelut ægri ſomnia uanæ
Fingunt" ſpeciei ut nec pes nec caput uni
Reddant" formæ pictoribuſ atq poetiſ
Quodlibet audendi ſemper fuit æqua poteſtaſ
Scimuſ & hanc ueniã petimuſq damuſq uiciſſiz
Sed nõ ut placidiſ coeant immitia non ut
Serpentes auibꝰ geminẽt" & tygribꝰ agni
Inceptuſ grauibꝰ plerꝰq & magnis profectis
Purpureuſ late qui ſplendeat unuſ & alter
Aſſuit" pannuſ cũ lucuſ & ara dianæ
& properãtiſ aquæ per amœnoſ ambitus agroſ
Aut flumẽ rhenũ aut pluuiuſ deſcribit" arcuſ
Sed nunc nõ erat his locuſ & fortaſſe cupreſſuz
Scis ſimulare quod hic ſi fractuſ enatat exper
Nauibꝰ ære dato qui pingitur amphoras cœpit
Inſtitui currẽte rota cur urceuſ exit
Denicꝙ ſit quod uis ſimplex dumtaxat & unũ
Maxima parſ uatũ pater & iuuẽneſ prẽ digni
Decipimur ſpecie recti breuiſ eſſe laboro

O bſcurus fio: ſectantem leuia nerui
D eficiūt aīq: profeſſus grandia turget
S eripit humi tutus numū timidūq; procellæ
Q ui uariare cupit rem prodigialiter unam
D elphinū ſyluus appingit fluctibꝰ aprum
I nuitū ducit culpæ fuga ſi caret arte
A emiliū circa ludū faber imus & ungues
E xprimet: & molles imitabit' ære capillos
I nfelix operis ſumma quia ponere totum
N eſcit: hūc ego me ſiqd componere curem
N ō magus æ uelim q̄ naſo uiuere prauo
S pectandū nigris oculis nigroq; capillo
S umite materiā ūris qui ſcribitis æquam
V iribus: & uerſate diu quid ferre recuſent
Q uid ualeant humeri: cui lecta potenter erit res
N ec facūdia deſeret hūc nec lucidus ordo
O rdinis hæc uirtus erit & uenus: aut ego fallor.
V t iā nūc dicat iam nūc debentia dici
P leraq; differat & preſens in tp̄us omittat
H æc amn& hæc ſpernat promiſſi carmīs auctor
I nuerbis & tenuis cautuſq; ſerendis
D ixeris egregie notū ſi callida uerbum
R eddiderit iunctura nouū ſi forte neceſſe eſt
I ndutis monſtrare recentibꝰ abdita rerum
F inge cinctutis non exaudita cethegis
C ontinget dabitq; licentia ſumpta pudenter
& noua ficta nup habebūt uerba fidem: ſi
G raeco fonte cadant parce detorta: quid aūt
C æcilio plautoq; dabit romanus ademptum
V irgilio varroq: ego cur acquirē paucā
S i poſſū inuideor: cū lingua catonis & enni

Sermonem patrium dictauerit: & noua ver/
Nomina protulerit. licuit semperq; licebit
Signatū presente nota producere nomen
Vt syluæ foliis pronos mutantur in annos
Prima cadūt ita uerbor/ uetus interit etas
& iuuenū ritu florent modo nata. uigentq;
Debemur morti nos nostraq; sive receptus
Terra Neptunus classes aquilonibo arcet
Regis opus sterilisq; diu palus aptaq; remis
Vicinas alit urbes & graue sentit aratrum
Seu cursum mutauit iniquū frugibo amnis
Doctus iter melius: mortalia facta peribunt
Ne dū sermonū stet honos & gratia uiuax
Multa renascentur q̄ iam cecidere: cadentq;
Que nūc sunt in honore uocabula: si uolet usus
Quē penes arbitriū ē & ius & norma loquēdi
Res gestæ regūq; ducūq; & tristia bella
Quo scribi possent numero mōstrauit homer?
Versibo impariter iunctis querimonia primū
Post & inclusa ē uoti sententia compos.
Quis tn exiguos elegos emiserit auctor
Grammatici certāt: & adhuc sub iudice lis ē
Archilochū proprio rabies armauit iambo
Hūc sotij capere pedem grandesq; cothurni
Alternis aptum sermonibo & populares
Vincentē strepitus: & natum rebo agendis
Musa dedit fidibo diuos puerosq; deor/
& pugilē victorē & equū certamiē primū
& uuie curas & libera uina referre
Descriptas seruare uices operūq; colores
Cur ego si nequeo ignorabq; poeta salutor

Cur nescire pudet prave quã discere malo?
Versibus exponi tragicis res comica nõ vult
Indignatur item privatis ac prope socco
Dignis carminibus narrari cena thyestae
Singula quaeque locũ teneãt sortita decenter
Interdum tñ & vocem comoedia tollit
Iratusque chremes tumido delitigat ore
Et tragicus plerumque dolet sermone pedestri
Telephus & Peleus cũ pauper & exul uterque
Projicit ampullas & sesquipedalia verba.
Si curat cor spectantis tetigisse querela.
Non satis est pulchra esse poemata dulcia sunto.
Et quocũque volent animum auditoris agunto
Ut ridentibus arrident/ita flentibus adsint
Humani vultus si vis me flere dolendũ est
Primũ ipse tibi tũc tua me infortunia laedent
Telephe vel Peleu: male si mandata loquere
Aut dormitabo aut ridebo tristia moestum
Vultũ verba decent: iratũ plena minanti
Ludentẽ lasciva/severũ seria dictu
Format. n. natura prius nos intus ad omnem
Fortunarum habitũ juvat aut impellit ad iram
Aut ad humũ moerore gravi deducit & angit
Post effert animi motus interprete lingua.
Si dicentis erũt fortunis absona dicta
Romani tollẽt equites peditesque cachinnum
Interest multũ davusne loquatur an heros
Maturusne senex: an adhuc florente juventa.
Fervidus: an matrona potens/an sedula nutrix
Mercatorve vagus/cultorve virentis agelli
Colchus an Assyrius/thebis nutritus an argis

Aut famā sequere aut sibi uenientia finge
Scriptor honoratū si forte reponis achillem
Impiger iracūdus inexorabilis acer
Iura neget sibi nata nihil nō arroget armis
Sit medea ferox inuictaq; flebilis ino
Perfidus ixiõn: io uaga: tristis oreste
Siqd inexpertū scenæ cõmittis & audes.
Personā formare nouā seruetur ad imum
Qualis ab incepto processerit & sibi constet.
Difficile ẽ proprie cõmunia dicẽ: tuq;
Rectius iliacū carmen deducis in actus
Quã si proferres ignota indictaq; primus
Publica materies priuati iuris erit si
Nõ orta uilem patulãq; moraberis orbem
Nec uerbũ uerbo curabis reddere fidus
Interpres: nec desilies imitator in arctũ
Vñ pudem proferre pudor uetet aut opis lex
Nec sic incipies ut scriptor cyclicus olim
Fortunã Priami cantabo & nobile bellum
Quid dignũ tanto feret hic promissor hiatu
Parturient mõtes nascetur ridiculus mus
Quã tetius hic qui nil molitur inepte
Dic mihi musa uirũ captæ post tempora troiæ
Qui mores hominum multorũ uidit & urbes
Non fumũ ex fulgore: sed ex fumo dare lucẽ
Cogitat: ut speciosa dehinc miracula promat
Antiphatẽ scyllamq; & cũ cyclope charybdim
Nec reditum diomedis ab interitu meleagri
Nec gemino bellũ troianũ orditur ab ouo
Semper ad eventũ festinat: & in medias res
Non secus ac notas auditorem rapit & quæ

Desperat tractata nitescere posse relinquit
Atq ita mentit⁹ sic uerus falsa temulet
Primo ne medium medio ne discrepet imum
Tu qd ego & populus mecū desidēt audit
Si plausoris eges aulea manētis & usq
Sessuri donec cantor uos plaudite dicat
Actatis cuiusq notandi sunt tibi mores
Mobilibusq decor naturis dandus & annis.
Reddere qui uoces iā fat puer & pede certo
Signat humū gestu colludē & uocem
Concipit ac ponit temē & mutat⁹ in horas
Imberbis iuuenis tandem custode remoto
Gaudet eqs canibusq et aprā gramine campi
Cereus in uitiū flecti monitoribus asper
Utilium tardus prouisor prodigus eris
Sublimis cupidusq & amata relinquē pernix
Conuersis studijs etas animusq uirilis
Quaerit opes & amicitias inseruit honori
Commisisse cauet qd mox mutare laborē
Multa senē circūuenīt incommoda uel qd
Quaerit & inuētis miser abstinet ac timet uti
Vel qp ter ter omes timide gelideq ministrat
Dilator spe longus iners auidusq futuri
Difficilis querulus laudator temporis acti
Se puero censor castigatorq minorum.
Multa ferūt anni uenientes commoda secum
Multa recedentes adimūt ne forte senilis
Mandentur iuueni partes pueroq uirilis
Semper in adiunctis euoq morabimur aptis
Aut agitur res in scenis aut acta refertur
Segnius irritant animos demissa per aurem

Quā quæ ſunt oculis ſubiecta fidelibꝰ: & quæ
Ipſe ſibi tradit ſpectator: non tñ inuiſ
Digna geri promeſ in ſcenā multaq; tolleſ
Ex oculis: quæ mox narret facūdia p̄ſens
Ne pueroꝝ coram populo medea trucidet
Aut humana palā coquat exta nefariꝰ ātreus
Aut in auē progne uertat: cadmuſ in anguē
Quaūq; oſtēdis mihi ſic incredulus odi
Neue minor quīto neu ſit productior actu
Fabula: quæ poſci uult & ſpectata reponi
Nec ds̄ inteſſit niſi dignuſ uindice nodus
Inciderit: nec quarta loqui perſona laboꝝ
Aſtoriſ partes chorus officiūq; uirile
Defendat: neu qd medios intercidat actus
Quod, propoſito conducat & hereat apte non.
Ille bonis faueat & conſilietur amice
& regat iratos & amet peccare timētes
Ille dapes laudet mēſe breuis/ ille ſalubres
Iuſtiam legeſq; & apertis otia portis
Ille regat cōmiſſa deoſq; precetur & oꝝ
Vt redeat miſeris abeat fortuna ſuperbis
Tybia nō ut nūc orichalco uīcta tubæq;
Aemulia: ſed ſimplex tenuis, & foramine pauco
Aſpirare & adeſſe choris erat utilis atq;
Nondū ſpiſſa nimis opplere ſedilia flatu
Quo ſane populus numerabilis utpote paruus
& frugi caſtuſq; uerecundusq; coibat
Poſtq; cœpit agros extendere uictor & urbes
Latior amplecti muris & uinoq; diurno
Placari genius feſtis impune diebus
Acceſſit numeriſq; modiſq; licentia maior

Indoctus qd ñ sapẽt liberq laborum.
Rusticus urbano confusus turpis honesto
Sic prisce motũ ꝙ luxuriem addidit arti
Tybicen/ traxitq uagus per pulpita uestem.
Sic et fidibꝰ uocẽ ceruice seueris
& tulit eloquiũ insolitũ facundia precepS
Vtilibusq sagax rer/ & diuina sequuti
Sortilegis nõ discrepuit sententia delphis
Carmine q tragico uite certauit ob hircũ
Mox & agrestes satyros nudauit: & asper
Inoluimi grauitate iocũ tentauit: eo qd
Illecebris erat & grata nouitate morãdus
Spectator: functusq sacris & potus & exlex
Ver/ ita risores/ ita cõmendare dicacẽs
Conueniet satyros/ ita uertere seria ludo
Ne quicũq deus quẽq adhibebit" heros
Regali conspectus in auro nuper & ostro
Migrex in obscuras humili sermone tabernas
Aut dui uitat humũ nubes & inania captat
Effutire leues indigna tragedia uersus
Vt festis matrona moueri iussa diebus
Intererit satyris paulũ pudibũda proteruis
Nõ ego inornata & dominãtia nõia solum
Verbaq pisones satyrorꝫ scriptor amabo
Nec sic enitar tragico differre colori
Vt nihil interlit Dauusne loquat" an audax
Pythias emũcto lucrata simone talentum
An custos famulusq dei silenus alumni
Exnoto fictũ carmen sequar ut sibi quiuis
Speret idẽ sudet multũ frustraq laborꝫ
Ausus idẽ: tantũ series iunctura pollꝫ

T antum de medio sumptis accedit honoris
S yluis deducti caueant me iudice fauni
N e uelut innati triuijs ac pene forenses
A ut nimiū teneris iuuenēt uerbis unq
A ut īmunda cepent ignominiosaq dicta
O ffenduīt. n. qbꝫ ē equus & pater & res
N ec siqd facti ciceris probat aut nucis emptor
A equis accipuīt ais donant ue corona.
S yllaba longa breui subiecta uocat iambus
P es atus un ēt trimetrus acceresceret iussit.
N om̄ iambeis cum senos redderet ictus
P rimus ad extremū similis sibi: nō ita pdes
T ardior ut paulo grauiorq uenit ad aures
S pondeos stabilis in iura paterna recepit
C omodus & patiēs nō ut de sede secūda
S ederet aut quarta sotialiter hic & in acri
N obilibꝫ trimetris apparet rarus & ennī
I n scenam missos magno cū pondere uersus
A ut opere celeris nimiū curaq carentis
A ut ignotatę pmit artis crimine turpi
N ū quis rudet īmodulata poemata iudex
& data romanis uenia est digna poetis
I dcirco ne uager scribāq licenter: anomes
V isuros peccata putē mea: tuq & infra
S pem ueniæ cautus uitauī deniq culpā
N on laudē metuī: uos exemplaria greca
N octurna uersate manu uersate diurna
A t nostri proauī plautinos & numeros & atq
L audauere sales nimiū patienter utrūq
N e dicam stulte mirati: si modo ego & uos
S cimus unurbanū lepidō se ponere dicto

Legitimūq; sonū digitis callemus & aure
Ignotū tragice genus inuenisse camœne
Dicit: & plautinis uexisse pœmata thespis
Quæ canerēt agerēturq; rudi fescinnus ora.
Post hūc personæ pallæq; repertor honeste
Aeschilus: & modicis instrauit pulpita tignis
& docuit magnūq; loqui nitiq; cothurno
Successit uetus his comœdia nō sine multa.
Laude sed inuitiū libertas excidit & uim
Dignā lege regi: lex est accepta chorusq;
Turpiter obticuit sublato iure nocendi
Nil intentatum nostri liquere poetæ
Nec minimū meruē decus uestigia græca.
Ausi derere & celebrare domestica facta
Vel qui prætextas uel qui docuē togatas
Nec uirtute foret clarisue potentius armis
Quā lingua latiū sinō offenderet unum
Quemq; poetarū limæ labor & mora: uos o
Pompiliusq; sanguis carmen reprehendite quidnō
Multa dies & multa litura coercuit: atq;
Perfectū decies nō castigauit ad unguem
Ingeniū misera quia fortunatius arte
Credit: & excludit sanos helicone poetas
Democritus bona pars nō ungues ponē curat
Non barba: secreta petit loca: balnea uitat
Nascitur .n. pretium nomenq; poetæ
Si tribus anticiris caput insanabile nunq;
Tonsori licino cōmiserit. o ego lenus
Qui purgor bilē sub uerni temporis horā
Nō alius faciē melior pœmata: uerum
Nil tanti est: ergo fungar uice cotis: acutū

R eddere quæ ferrũ ualet exorſ ipſa ſecãdi
M unuſ & offitũ nil ſcribenſ ipſe docebo
V nde parent' opeſ qd alat formetq; patam
Q uid deceat qd nõ. quo uirtuſ q̃ ferat error
S cribendi recte ſapere ẽ principiũ & fonſ
R ẽ tibi ſocratice potuerũt oſtendere chartæ
V erbaq; prouiſam rẽ non inuita ſequent'
Q ui didicit pr̃ie quid debeat & qd amicũ
Q uo ſit amore parẽſ q̃ frater amãduſ & hoſpes
Q uod ſit conſcripti quid iudicis officiũ: quæ
P artes in bellũ miſſi ducat: ille profecto
R eddere perſonæ ſcit conuenientia cuiq;
R eſpicere exemplar uitæ moruq; iubebo
D octũ imitatorẽ & uĕras hinc ducẽ uocet uiiias
I nterdũ ſpetioſa locis moratoq; recte
F abula nullius ueneris ſine pondẽ & arte
V alduſ oblectat pplm meliuſq; moret'
Q uã uerſus inops ẽ rer/ nugæq; canore
G raijs ingenuũ graijs dedit ore iocundo
M uſa loqui præter laudẽ nullius auaris.
R omani pueri longis rationib; axem
D iſcũt in partes centũ diducẽ: dicat
F iliuſ albini ſi de quĩquũce remota eſt
V ncia: qd ſupat: poterat dixiſſe trienſ heu
R em poteris ſeruare tuã: cedit uncia: qd ſit
S emiſ: ad hæc ãtiq; erugo & cura peculi
C ũ ſemel imbuerit ſp̃emuſ carmĩa fungi
P oſſe linenda cedro & leui ſeruãda cupreſſo
A ut prodeſſe uolunt aut delectare poetæ
A ut ſimul & iucũda & idonea dicere uitæ
Q uicqd p̃cipies eſto breuiſ: ut cito dicta

P ercipiant aī docilēs teneantq; fideles
O mē supuacuū pleno de pectore manat
F icta uoluptatis causa: sint proxima ueris
N e quodcūq; uelit poscat sibi fabula credi
N eu prāsæ lamiæ uiuū puerū extrahat aluo.
C enturiæ seniorq; agitāt expertia frugis
C elsi prætereūt austera poemata thamneis
O mne tulit punctū q miscuit utile dulci
L ectorem delectando pariterq; monendo
H ic meritæ æta liber sospes huc & mare trāsit
& longū noto scriptori prorogat æuum.
S ūt delicta tn quibs ignouisse uelimus
N ā neq; chorda sonū reddit quē uult manus & mēs
P ossētiq; grauē persæpe remittit acutum
N ec semp feriet quodcūq; minabit" arcus
V bi plura nitēt in carmīe nō ego paucis
O ffendar maculis quas aut incuria fudit
A ut humana parū cauit natura: qd ergo ē
V t scriptor si peccat idem librarius usq;
Q uīāuis est monitus uenia caret: et cytharœdus
R idet" chorda qui semp obtrtat eadem
S ic mihi qui multū cessat fit chœrilus ille
Q uē bis terq; bonū cū risu miror: & idem
I ndignor: quādoq; bonus dormitat homerus
V bi op in tanto fas est obrepere somnum
V t pictura poesis erit: q si propius stes
T e capiet magis & q̄dam si longius abstes
H æc amat obscur": uolet hæc sub luce uideri
I udicis argutū quæ nō formidat acumen
H æc placuit semel/ hæc decies repetita placebit
O maior uuuenū q̄ uis & uoce paterna

F ingeris ad rectum & p te sapis hr tibi dictus
T olle memor certus medium & tolerabile rebs
R ecti concedi consultus iuris & auctor
C ausar mediocris abest uirtute diserti
M essalæ ineset quanti casellius aulus
S ed tñ in ptio ẽ mediocribs esse poetis
N o hoies non dij no concesserc columnæ
V t gratas inter mẽsas symphonia discors
& crassũ unguentũ & sardo cũ melle papauer.
O ffendit poterat duci qa cœna sine istis
S ic aũs natũ iuuenũq pœma iuuandis
S i paulũ sumo discessit uergit ad imum
L udere qui nesat campestribs abstinx armis
I ndoctusq pilæ discus trochiue quiescit
N e spissæ risum tollant impune coronæ
Q ui nesat uersus tñ audx fingẽ: quid ni
L iber & ingenuus pterim sensus equestrẽ
S ummum nummorũ iustiq temotus ab omi
T u nihil inuita dices faciesue minerua
I d tibi iudicũ ẽ eas mẽs: siquid tñ olim
S cripseris in metij descẽdat iudicis aures
& pris & nris nomiq prematur in annũ
M embranis intus positis delere decebit
Q d nõ edideris: nesat nox missa reuerti
S yluestres hoies sacer interpresq deorum
C ædibs & uictu fœdo deterruit orpheus
D ictus ob hoc lenire tygres rapidosq leones
D ictus & amphion thebanæ conditor arcis
S axa mouere sono testudinis & pce blãda
D ucẽ quo uellx: fuit hæc sapientia quondã
P ublica priuatis secernẽ sacra profanis

C oncubitu prohibẽ uago: dare iura maritis
O ppida moliri: leges incidere ligno
S ic honor & nom̃ diuinis uatibꝫ: atq;
C arminibꝫ uenit: post hꝫ insignis homerus
D ucq; mates animos in martia bella
V ersibꝫ exacuit dictæ per carmina sortes
& uitæ mõstrata uia est & gratia regum
P ierijs tentata modis ludusq; repertus
& longor⁊ operũ finis ne forte pudori
S it tibi musa lyræ solers & cãtor apollo
H aurea fieret laudabile carmen an arte
Q uæsitũ ego nec studiũ sine diuite uena
H ec rude q̃d prosit uidro ingeniũ alterius sic
A ltera poscat opem res & coniurat amice
Q ui studet optatam cursu contingẽ metam
M ulta tulit fecitq; puer sudauit & alsit
A bstinuit uenere & uino qui pythia cãtat
T ybiccn: ducturq; prius tumultq; magistrũ
H ic satis ẽ dixisse ego mira poemata pango
O ccupet extremũ scabies m̃ turpe relinqui ẽ
& quod non didici sane nescire fateri
V t ꝑco ad merces turbã q̃ cogit emendas
A ssentatores iubet ad lucrum ire poeta
D ulces agros/dulces possitis in fenore nũmos
S i uũ ẽ unctum qui recte ponere possit
& spondere leui pro paupere: & erripe mauis
L udo implicitũ mirabor si sciet inter
N oscere mendacem uerũq; beatus amicũ
T u seu donatis seu quid donare uelis cui
N olito aduersus tibi factus ducere plenum
L ætitiæ clamabit .n. pulchre bene recte

P alleſcet ſuper his ēt ſtillabit amicis
E x oculis rorem ſaliet nūc & pede terrā
V t qui ɔducti plorant in funere dicūt
& faciūt prope plura dolentis ex aīo ſic
D eriſor uero plus laudatore mouet
R egeſ dicuntur multis urgē cucullis
& torquē mero quē perſpexiſſe laborāt
A n ſit amicitia dignus ſi carmina condes
N unq̄ te fallāt animi ſub uulpe latentes
Q uintilio ſiquid recitares corrige ſodes
H oc aiebat & hoc melius te poſſe negares
B is terq; expertū fruſtra delere iubebat
& malet ornator incudi reddere uerſus
S i defendere delictū q̄ uertere mallet
N on ultra uerbū opam ſumebat inanem
Q uin ſine tiuali teq; & tua ſolus amares
V ir bonus & prudēs uerſus reprendet inertes
C ulpabit duros incomptis allinet atrum
T ranſuerſo calamo ſignis ambitioſa recidet
O rnamenta parū claris lucem dare coget
A rguet ambigue dictū: mutanda notabit
F iet ariſtarchus nec dicet cur ego amicum
O ffendam in nugis hec nugē ſeria ducent
I n mala deriſum ſemel exceptiūq; ſiniſtre
V t mala quē ſcabies aut morbus regius urget
A ut fanaticus error & iracunda diana
V eſanū tetigiſſe timet fugiūtq; poetam
Q ui ſapit: agitat pueri incautiq; ſequuntur
H ic dū ſublimes uerſus ructatur & errat
S ic ueluti merulis intentus decidit auceps
I n puteū foueāq; licet ſuccurrite longum

Clamet io ciuel nō sit qui tollere curet
Si curet qs opem ferre & dimittē funem
Qui sit: an prudēs huc se deiecerit: atq;
Seruari uolūt dicam siculiq; poetę
Narrabo interitū deus imortalis haberi
Dū cupit empedocles ardentē frigidus ętnā
Insiluit: sit iuis liceatq; perire poetis
Inuitū qui seruat idē facit occidenti
Nec semel hoc fecit: nec si retractus erit iam
Fiet homo & ponet famosę mortis amorē
Nec satis apparet cur uersus factitet: utrę
Minxerit in patrios cineres: an triste bidētal
Mouerit incestus: certe, ardens uelut uersus furit
Obiectos caueę ualuit infrangē clathros
Indoctū doctūq; fugat recitator acerbus
Quē uero arripuit tenet occiditq; legendo
Non missura cutem nisi plena cruoris irudo.

Q·ORATII FLACCI SERMONVM LIBER PRIMVS

QVi fit Mecœnas: ut nemo quã
sibi sortem
Seu ratio dederit: seu sors ob
iecerit: ill̃a
Contentus uiuat: laudet di
uersa sequentes:
O fortunati mercatores grauis annis
Miles ait multo iã fractus membra labore.
Contra mercator naũe iactantib austris
Militia est potior. qd̃. n. cũ cõcurritur hora
Momẽto. cita mors uenit: aut uictoria læta.
Agricolã laudat iuris legũq peritus:
Sub galli cãtũ consultor ubi hostia pulsat.
Ille datis uadibus q̃ rure extractus in urbẽ ẽ:
Solus felices uiuentes clamat in urbe.
Cetera de genẽ hoc adeo sũt multa. loquacẽ
Delassare ualẽt fabũ. ne te moror: audi:
Quo tẽ deducam. siquis deus: en ego: dicat
Iam facã: qd̃ uultis. ecce tu qui modo miles
Mercator. tu cõsultus modo rusticus: hinc uos.
Vos hinc mutatis discedite partibus. eia
Quid statis? nolint. atqui licet ẽe beatis.
Quid causæ ẽ? merito q̃n illis iuppiter ambas
Iratus buccas inflet: neq; se fore post hac
Tam facilẽ dicat: uotis ut præbeat aurem.
Prætera ne sis: ut qui uocularia ridens
Percurrã: q̃q̃ rogantem dicere uerum
Quid uetat? ut pueris olim dant crustula blãdi

D octores: elemēta. uelint ut discere prima.
S ed tñ āmoto quetamus feria ludo.
I lle graue duro terrā qui uertit aratro:
P erfidus hic caupo: miles: nauteq; per omne
A udacef mare q; curruit: hac;mene labore
S ese ferre senes: ut in otia tuta recedat:
A uit: cū sibi sint congesta cibaria: sicut
P aruula: nā exēplo ē magni formica laboris:
O re trahit qđcūq; potest atq; addit aceruo:
Q uē struit haud ignara ac nō incauta futuri:
Q ue simul inuersū stristat aquarius annus:
H ō usq; protepit: & illis utitur ante
Q uesitis sapiēs: cū te neq; feruidus estus
D imoueat luco: neq; hyems: ignis: mare: ferus
H l obstet tibi: dū ne sit te ditior alter.
Q uid iuuat imensū te argēti pondus & auri
F urtim defossa timidū deponere terra.
Q đ si cōminuas tule redigatur ad assem.
A t ni id fit: qd hēt pulchri structus acerui
M ilia frumēti: tua triuerit area centum.
H ō tuus hic capiet uenter. plusq; meus: ut si
R eticulū panes uenales inter honestos
F orte uehat humero: nihilo plus accipiat: q;
Q ui nil portarit. uel dic quid referat itram
H aurire fines uicini iugera centū: an
M ille arp.at suaue ē ex magno tollē acerno.
D ū ex puo nobis tantūdē haurire reliquas.
C ur tua plus laudes cumeris granaria nris?
V t tibi si sit opus liqdi nō ampliꝰ urna
V el cyatho: & dicas magno de flue malle
Q; ex hoc fonticulo tantūdē sumē. eo fit

P lenior: ut siquis delectet copia iusto:
C ū ripa simul auulsos ferat auidus aceruos.
A t qui tantullo eget q̄to ē opus: is neq; limo
T urbatā haurit aquā: neq; uitā amittit in undis.
A t bona pars hoīum decepta cupidine falsi.
N il satis ē: inqt quia tātu q̄tum habeas: sis
Q uid facias illi: iubeas miserꝛ ēe libenter.
Q uātenus id facit: ut q̄dā memorat athenis
S ordidus ac duici populi contemnere uoces
S ic solitus: ppls me sibilat: at mihi plaudo
I pe domi: simulac nūmos contemplor in archa.
T antalus a labris sitiēs fugientia captat
F lumina. qd rides: mutato nomine de te
F abula narratur: congestis undiq; sacris
I ndormis inbians: & tanq̄ parcere sacris
C ogeris: aut pictus tanq̄ gaudere tabellis.
N escis quo ualeat nūmus: quē præbeat usum.
P anis ematur: olus uini sextarius: adde:
Q uis humana sibi doleat natura negatis.
A n uigilare metu exanimē nocteq; diuq;
F ormidare malis fures. incendia: seruos.
N e te opulent fugientes. hæc inuisa. horum.
S emp ego optarē paupertinus ēe bonorꝛ.
A t si condoluit tentatum frigore corpus:
A ut aliius casus lecto te affixit: habes qui
A ssideat: fomēta paret: medicū roget: ut te
S uscitet: ac reddat natis caris atq; propinqs:
N ō uxor saluū te uult. non filius. omnes
V icini oderūt: noti/pueri/atq; puellæ:
M iraris cū tu argēto post omnia ponas:
S i nemo præstet: quē nō mercaris amorem.

At si cognatos nullo natura labore
Quos tibi dat tetinē utilis:seruareq; amicos
Infelix opā perdas:ut siquis asellum
In campū doceat parentem currē frenis.
Denique sit finis quaerēdi:cum hēas plus:
Supplicium metuas minus:& finire laborē.
Incipias:parto quod auebas:nec facias quod
Vindicius quondā:nō longa. ē fabula. dicet
Vt metuatur numos.ita sordidus ut se
Non unq̄ melius seruo uestiret:ad usq;
Supremū tps:ne se penuria uictus
Opprimēt metuebat:at hūic libertas accessit
Deuilit medium fortissimus tyndaridaq;.
Quid igit suades:ut uiuā nequiter:aut sic
Vt nomētanus pergus pugnātia secum
Frontibus aduersis opponē:nō ego auarum
Cū uolo te fieri:uappā iubeo ac nebulonē:
Est inter thanaī quidda:socerumq; uisellij.
Est modus in rebus.sūt certi deniq; fines:
Quos ultra citraq; nequit consistere rectum.
Illuc undabij redeo. nemon ut auarus
Seprobet ac potius laudet diuersa sequētes
Quādiu aluena capella gerat distentus uber
Tabescat:neq; se maiori paupertorum
Turba sopet:hūic atq; hūic suspirare laboret.
Sic festinanti semper locupletior obstat.
Vortumnum ceteris nullus rapit unguis eūntis
Instat equis auriga suis uincentibus:illū
Peritū temnēs extremos inter euntes.
Inde fit ut raro qui se uixisse beatum
Dicat.& exacto contentus tempore uite

Cædat:uti conuiua satur:reperire queamus.
Iam satis est.ne me crispini scrinia lippi
Compilasse putes uerbū nō amplius adda.

AMbubaiarum collegia. pharmacopolæ
Mendici.mimæ balatrones.hoc genus oīne
Mœstū ac sollicitū ē cantoris morte tagelli.
Quippe benignus erat.ostra hic:ne prodigus ēē
Dicatur metuēs.inopi dare nolēt amico:
Frugus quo diraq; famē propellere possit.
Hūc si percūctetur aui cur atq; parentis
Preclarā ingrata strūgat malus ingluuie uē:
Omia oductus coemens obsonia nummis:
Sordidus atq; animi parui q nolit hēri:
Respondet:laudat ab his:culpat ab illis.
Fusidius quippe famā timet ac nebulonis
Dum uel agri.dum uel positus in fenore nūmis.
Quinas hic caput mercedes exigit:atq;
Quāto perditior q; ēq:tāto acrius urget.
Homīa sectatur modo sumpta ueste uirili
Sub patribo dius.tronū maxīe quis nō ille
Iupiter exclamet:simulat audiuit.at ipe
Pro questu sumptū fert.hic uix credē possis
Quā sibi nō sit amicus:ita ut pater ille terētī
Fabula quē miser nato uixisse frugato
Indicat:nō se perius cruciauerit:atq; hic.
Sīgs nūc quærat:quo tes hec pertinet?illuc.
Dū mutāt stulti uitia:in cōtraria currunt.
Malfabnus tunicas demissas ambulat.ē qui
Ingruen ad obscenū subducta usq; facetus.
Pastillos rufillus olet.Gorgonius hircum.

Nil meduī ē. sunt q nolūt tetigisse: nisi ullas:
Quas/ subsuta talq tegat instita uestē.
Contra aliuī nullā nisi olēti in fornice stātem.
Quidā notus homo cū exiret fornice: mactē
Virtutē esto inqt sententia dia catonis.
Nā simulac uenas stulauit tetra libido.
Huc iuuenes equū ē descendē: nō alienas
Permolē uxores. noli laudarier inquit.
Sic me mirator cunni cupiuius albi.
Audire ē opepretuī. procedere rectē:
Qui moechis nō multis: ut omni parte laborēt:
Vtq illis multo corrupta. dolore uoluptas.
Atq hec rara cadat dura inter sepe pericla.
Hic se pōpitē tecto dedit. ille flagellis
Ad mortē cesus. fugiēs hic decidit acrem
Prædonū in turbā. dedit hic pro cōpore nummos.
Huic pminxerūt caloneſ. qn & illud
Accidit: ut quidā testes caudāq salacem
Demetēt ferro iure omneſ. galba negabat.
Tutor atq to merx ē in classe secunda.
Libertinas/ dico: Salustiuſ in quas
Nō minus insanit: q q moechatur. at hic si
Qua res qua ratio suaderet: quaq modeste
Munifico ēē licet: uellet bonus atq modestus
Esse: daret quum satis ēet: nec sibi damno
Dedecoriq foret. uel/ hic se amplectat uno.
Hoc amat: & laudat. matronā nullā ego tāgo:
Vt quōdam Marsus amator originis. ille-
Qui patriū mimā donat fundūq: laremq.
Nil fuerit mi inqt cū uxoribus unq alienis.
Vel/ cū mimis ē/ cum meretricibus: unde-

F ama malū grauiuſ q̄ tes trahit. an tibi abūde
P erſonā ſatiſ eſt: non illud quicqd ubiq
O fficit euitare: bonam deperdere famam:
R em pūs oblimare malū ē ubicūq. qd inter
E ſt inmatrona ancilla. puellaſue togata..
V iluuſ infauſta ſylle genet hoc miſer uno
H oīe deceptuſ. penaſ dedit uſq: ſuperq
Q uā ſatiſ ē pugnis ceſuſ ferroq petituſ
E xcluſuſ fore: cū longarenuſ forꝫ intuſ.
H uic ſi mutonis uerbis mala tāta uidenti
D ūēt hec aūuſ: qd uis tibi: nūqd ego a te
M agno prognatū depoſco conſule cunnum
V elatūq ſtola n̄rnea, cū conſerbuit ira:
Q uid reſpondēt: magno p̄te nata puella. ē.
A t q̄to meliora monet pugnātiaq iſtis
D uūeſ opiſ natura ſue. tu ſi modo recte
D ſpenſare uelis: ac nō fugiēda. petendis
I mūtere. tuo tutio rerum ne laboreſ:
N il referre putaſ: quare ne penitrat te:
D eſine matronaſ ſectarier: unde laboris
P luſ haurire mali ē: q̄ exte decerpē fructuſ
N ec magis huic inter niueos uiridesq lapillos
S it licet hoc cheritē tuū: teneri ē femur autrus
R ectiuſ: atq meliuſ ēt perſepe togatę.
A dde huc: q̄ mercē ſine fucis geſtat aperte
Q d uenale habet: oſtēdit. neq ſiqd honeſti est
I actat: hīq palam: quærit: quo turpia celet.
R egibo hic mos ē: ubi equos mercant: opertos
I nſpiciūt: ne ſi faciеſ ut ſepe decora
M olli fulta pede ē: emptorē inducat hiantem.
Q d pulchre dicteſ: breue q caput: ardua ceruix

Hæc illi recte ne corporis optima lynceus
Contemplete oculis hypsæa cecior: illa
Quæ mala sūt spectes. occus. obrachia. uerum
De pygis. nasuta. breui latere ac pede longo ē.
Matrona præter faciem nil cernere possis:
Cætera: nicatia est: dimissa ueste tegentur.
Interdicta petes: uallo circūdata: nam te
Hoc facat insanū: multæ tibi, tū offirent tes
Custodes. lectica. cinisflones. parasitæ.
Ad talos stola demissa. & circūdata palla.
Plurima: q̄ inuideāt pulchræ apparē tibi rē
Alteta nil obstat. cois tibi pene uidere est:
Vt nuda: ne crure malo/ne sit pede turpi.
Metuit possis oculo latius. an tibi mauis
Insidias fieri: pretiūq; auellier ante
Quā mercēde ostēdi: leporē uenator ut alta
In niue sectātur. positū sic tangere nolit:
Cantat. & apponit meus ē amor huic similis. nā
Trāsuolat in medio posita: & fugientia captat.
Hisne uerisiculis speras tibi posse dolores
Atq; æstus curasq; graues e pectore pelli?
Nōne cupidinibo statuit natura modū: quē
Quid latura sibi: qd sit dolitura negatum. if
Quærere plus prodest: & inane abscondere foldo?
Nū tibi cū fauces urit sitis: aurea quæris
Pocula? nū esuriens fastidis omia præter
Pauonē rōbūq? tumēt tibi, cū inguina: nū si
Ancilla aut uerna ē psto, aut puer: impetus inquē
Continuo fiat: malis tentigine rumpi?
Hō ego nāq; pabilem amo uenerē facilēq;. ar
Illam post paulo: sed plutis: si exierit uir.

Gallus hanc:Philodemus aiit sibi q̄ neq magno
Stet pretio:neq cūctet̄:cum ē uilla uenire.
Candida tectaq sit.mūda ꝛsten̄.ut neq lōga
Nec magus alba uelit q̄ dat natura uideri.
Hec ubi supposuit dextro corpus mihi lęuū:
Illiaq egetria ē.do nomen quodlubet illi.
Nec uetor:ne dū futuo:uir iure tecurrat.
Janua frangat̄.latret canis.undiq magno
Pulsa domus strepitu resonet.uxl pallida lecto
Desiliat mulier.miserā ipse ossa clamet.
Cur uerbo hęc metuat:doti deprensa ego met mi.
Usanta tunica fugiendū ē ac pede nudo.
Nec nūmi pereāt:aut pyga:aut deniq fama.
Dispēdi miser ē fabio ued iudice uincam.

OMnibo hę uitiū ē cantoribo inter amicos
Vt nunq̄ inducāt animum cantare rogati
Iniussi nunq̄ desistāt.Sardus habebat
Illę tigellinus hoc.cesar qui cogere possit:
Si peteret per amicitiā patris atq suam nō
Quicq̄ proficēt.si collibuisset:ab ouo
Usq ad mala citaret.io bache:modo summa
Voce modo ac resonet:q̄ cordi quatuor ima.
Nec aequale boi fuit illi:sepe uelut qui
Curreret fugiens hostem.persepe uelut qui
Unonis saeua ferret:habebat sepe ducentos
Sepe decem seruos.modo reges atq tetrarchas.
Omnia magna loquēs.modo sit in mensa tripes:ex
Concha salis puri ex toga:quę defendere frigus
Quamuis crassa queat.decies centena dedisses
Huic parco paruis contento.quinq̄ diebo

Nil erat in oculis. nocte uigilabat ad ipm
Mane. diem totum stertebat. nil fuit unq̃
Sic impar sibi. nūc aliqs dicat th. quid tu?
Nulla ne hēs uitia? imo alia & fortasse minora.
Meum absentē nouiti cū carperet. heus tu
Quida aut: ignoras te? an ut ignotū dare nobis
Verba putas? ego met, mi ignosco meum inqt
Stultus & improbo hic amor ē: dignuq̃ notari.
Cū tua peruideas oculis mala lippus inunctis.
Cur in amicoꝝ uitijs tam cernis acutum:
Q. aut aquila aut serpens epidaurius: at tibi ostra.
E uenit. inquiāt uitia ut tua. rursus & illi.
Iracundior est paulo: minus aptus acutis
Naribs horꝝ hoūm rideri possit. eoq̃d
Rusticius tonso. toga. defluit: & male laxus
In pede calceus hret: at ē bonus: ut & melior uir
Non aliud quisq̃. at tibi amicus, at ingeniū ingens
Inculto latet hoc sub corpore. deniq̃ te ipm
Concute. nū qua tibi uitioꝝ inseuerit olim
Natura: aut ēt consuetudo mala. namq̃
Neglectis urenda filix innascatur agris.
Illuc præuertamur: amatoriē quod amice
Turpia decipiāt cecī uitia: aut & ipa hæc
Delectāt ueluti balbinū polypus agnē.
Vellem in amicitia sic erraremus. & isti
Errori nomen uirtus posiuit & honestum.
Ac pater ut gnati: sic nos debemus amici:
Si quod sit uitiū nō fastidire. strabonem
Appellat pætū pater. & pullū male paruus
Si cui filius est: ut abortiuus fuit olim.
Si syphus. hūc uarū distortis cruribus. illum

B albutit ſcaurum.paruiſ fultū male taliſ
P artiuſ hic uiuit: frugi dicatur. ineptuſ
& iactantior hic paulo eſt:iannuſ amiciſ
P oſtulat ut uidrat̃:at ē truculentior:atq;
P luſ æquo liber:ſimplex fortuſq; habeatur.
C aldior eſt:acer inter numeret̃.opinor
Hæc reſ & iungit iunctos & ſeruat amicos.
A t nos uirtutes ipſas inuertimuſ:atque
S tultitiā aptumuſ uas tanquam fingere.probo qs
H obſcūi uiuit:multū demiſſuſ homo illi
T ardo cognom̄ pinguiſ damuſ.hic fugit om̄es
I nſidiaſ:nulliq; malo latuſ obdit apertum.:
C ū genuſ hoc inter uitæ uerſet̃:ubi acriſ
I nuidia:atq; uigēt ubi uitia:pro bene ſano
A c nō incauto fictum aſtutūq; uocamuſ.
S implicior qs & eſt:quāt̃ me ſæpe libenter
O bſeruā ubi Mecœnaſ:ut fortē legentem
A ut tacitū impellat quo uiſ ſermone:moleſtuſ
C omuni ſenſu plane caret inquimuſ heu
Q uā temē in noſmet legem ſanamuſ iniquā.
H am uitijſ nemo ſine naſcit̃. optumuſ ille ē:
Q ui mi pauca (mi) urget̃:amicuſ dulciſ:ut æquū ē:
C ū mea compenſet uitijſ bona.pluribꝰ hiſce:
S i modo plura (i) mī bona ſūt inclinet:amari
S uolet.hac lege in trutina. ponetur eadem.
Q ui ne tuberibꝰ propriſ offendat amicum
P oſtulat:ignoſcet ueteriſ illiuſ:æquum eſt
P eccatiſ ueniam poſcenti reddere rurſuſ.
D eniq; quatenuſ exadi penituſ uitiū ratio:
C ætera item nequeūt ſtultiſ hæreſia:curnō
P onderibꝰ modulisq; ſuiſ ratio utitur:ac res

Vt quęq; ḅ ẽrta ſupplitiſ delicta cohercet?
Siquiſ cũ ſeruũ patinã qui tollere uellit:
Semeſq; piſces tepidũq; liguerierit ius:
Inuitus ſuffigat: labeone inſanior inter
Sanq; dicat?q?to hoc furioſius atq;
Maius peccatum ẽ. paulũ deliquit amicus:
Quid niſi concedas: habeare inſuauis: acerbus.
Odiſti: & fugis: ut & rufonẽ debitor æris.
Quid nisi cũ triſtes miſero uenere Kalẽdæ
Mercedẽ aut nummos unde unũ extricat amaras
Porrecto iugulo hiſtorias captiuus ut audit.
Comminxit lectũ potius mensáue catillum
Euadri manibus rapuit deiecit obhãc rem
Aut poſitũ ante mea qa pullũ inpte catini
Sustulit eſuriẽs. minus hoc iuuenẽdũ amicus
Sit m?quid faciã si furtum fecerit: aut si
Prodiderit cõmiſſa fide: ſponſumue negarit?
Quis paria ẽt fere placuit peccata: laborant:
Cũ uentũ ad?q; uer ẽ: ſenſus moreſq; repugnat
Atq; ipa utilitas iuſti prope mater & æqui.
Cum prorepſerũt primis animalia terris
Mutũ & turpe pecus glandẽ ac cubilia propter
Unguibus & pugnis dein fuſtibus: atq; ita porro
Pugnabãt armis: q̃ poſt fabricauerat uſus.
Donec uerba: quibus uoces ſenſuſq; notarent:
Nomina q; inuenere. dehĩc abſiſtere bello.
Oppida cœpẽrũt munire: & ponere leges:
Ne quis fur ẽt: neu latro: neu quis adulter.
Nam fuit ante helenã cunnus teterrima belli
Cauſa: ſed ignotis perierũt mortibus illi.
Quos ueneremur incertã rapiẽtes more ferarũ

V trib⁹ edutior cedebat: & ut in grege taurus.
I ura inuēta metu iniusti fatcare necesse ē:
T empora si fastosq; uelis euolute mundi.
H ec natura potest iusto secernē iniquum:
D iuidit ut bona diuersis: fugiēda petēdis:
H ec uicet tō hic: tandē ut peccet: idemq;
Q ui teneros caules alieni fregerit ortbi:
& qui nocturnus sacra diuūm legerit. adsit
R egula peccatis: quæ pœnas utroq; secate flagello.
H aut ferula cædas meritū maiora subire
V erbera: nō uereor. cū dicas ēc parcs rcs:
F urta lotronijs & magnis parua: minetis
F alcæ recusuræ similis tc: si tibi regnum
P ermittat hoies. si diues: quis sapiens est.
& sutor bonus: & solus formosus. & est rex.
C ur optas: qd hēs: nō nosti: qd pater inquit:
C hrysippus dicat: sapiēs crepidas sibi nunq;
H ec solcas fecit. sutor tñ est sapiens. quo:
V t quis tacet hermogenes cantor tamen atq;
O ptimus est modulator: ut alfenus uafer oīm
A bjecto instrumēto artis clausaq; taberna.
S utor erat sapiēs operis. sic optimus oīmis
E st opifex solus. sic rex. uellūt tibi barbam
L ascaui pueri: qs tu nisi fuste coberces
V rgetis turba arcū testātc: miseraq;
R umpis: & latras magnorum maxime regū.
Ne longū faciā: dū tu quadrātc lauatum
R ex ibis: neq; te quisq; stipator ineptum
P rætet chrispinū sectabit. & m dulces
I gnoscent. stultus siqd peccauero, amici.

I nq; uirem illor; patitur delicta libenter:
P ruinarufq; magif uiuã te rege beatuf.

EVpolif atq; cratinuf Ariftophanefq; poetæ
Atq; alij quor; comœdia prifca uirorũ:
Si qs erat dignuf defcribi: qd̃ maluf aut fur
Qd̃ mœchus foret: aut ficcariuf: aut alioqui
Famofuf: multa cum libertate notabant.
Hinc omif pendet. Luciliuf hofce fequutuf
Mutatif tm pedibo numerifq; facetuf.
Emũcte natif deorum componere uerfuf.
Nã fuit hoc uitiofuf. in hora fæpe ducentos:
Vt tãq; Verfuf mãgnũ ut dictabat ftãs pede in uno.
Cui fluẽt lutulentuf: erat qd̃ tollere uellet:
Garrulus atq; piger fcribendi ferre laborem
Scribẽdi recte: nã ut multũ nil moror. ecce
Crifpinuf minimo me prouocat. accipe: fiunt:
Accipiã tabulaf. detur nobif locuf. & hora.
Cuftodef. uideamuf uter pluf fcribere poffit.
Dij bene fecerũt inopif me quoq; pufilli
Finxerũt animi rato & perpauca loquẽtif.
At tu conclufaf hircinif follibo auras
Vfq; laborantef: dũ ferrũ molliat ignif.
Vt mimitate mauif beatuf fannius ultro
Delatif capfif & imagine: cum mea nemo
Scripta legat nemo recitare timẽtif ob hãc tẽ:
Qd̃ fũt: qs genuf hoc minime curat: utpote pluẽf
Culpari dignoq. quẽuif, eligit turba: media
Aut ob auaritiã aut mifera ambitiõe laborat.
Hic nuptaq; inſanit amoribo. hic puerorq;.
Hic capit argenti fplendor: ſtupet albũf ere.

Hic mutat merces surgente a sole ad eum: quo
V espertina. tepet regio: quin p mala præceps
F ertur uti puluis collectus turbine: neqd
S umma deperdat metuēs: aut ampliet ut rē
O mēs hi metuūt uersus: odere poetas.
F œnū habet in cornu. longe fuge. dūmodo risū
E xcutiat sibi: nō hic cuiq̄ parcat amico.
& quodcūq̄ semel chartis illeuerit: omnes
G estiet a furno redeuntes scire lacuq̄:
& pueros & anus. age dū pauca accipe contra.
P arcius ego me illoz dederī qbus ēe poetas
E xercerā numero: neq̄ .n. cludē uersum
D ixeris ēe satis: neq̄ siquis scribat: uti nos
S ermoni propora: putes hūc esse poetam.
I ngenium cui sit: cui mēs diuinior atq̄ os
M agna sonaturz: des nōis huius honorem.
I dcirco quidā pœma. nec ne comœdia
E sset: quæsiuere: qd̄ acer spiritus ac uis
N ec uerbis nec rebus inest: nisi q̄ pede certo
D iffert sermoni sermo merus. at pater ardens
S cauit. qd̄ meretrice nepos insanit amica,
F ilius uxorē grandi cū dote recusæ.
E brius & magnū qd̄ dedecus ambulet ante
N œdem cū facibus. nūqd Pomponius istis
A udiтæ leuibus pater si uiueret: ergo
N ō satis ē pueris uersū perscribere uerbis:
Q uē si dissoluas quiuis stomachetur eodem
Q uo personatus pacto pater. his ego quæ nūc.
O lim quæ scripsit Lucilius: eripias si
T empora certa modosq̄: & qd̄ prius ordine uerbū ē
P osterius facias præponens ultima primis:

Non ut si soluas: postq̄ discordia tetra
Belli ferratos postes portasq; refregit:
Inuenies & dilecti membra poete:
Hactenus hęc.alias iustū sit necne pœma.
Nūc illuc tm̄ quetā: merito ne tibi sit
Suspectum genus hoc scribendi. sulcius acer
Ambulat: & capriuus tauci male cūq; libellis
Magnus utrtq; timor latronibꝫ. at bene siqs
& uiuat puris manibꝫ contemnat utrūq;.
Vt sis tu similis cęli. birriq; latronum:
Non ego sum caprii neq; fulci: cur metuas me?
Nulla taberna meos habeat neq; pila libellos:
Quis manus insudet uulgi hermogenisq; tigelli.
Nec recito cuiq̄ nisi amicis: idq; coactus.
Nō ubiuis. coram ut quibslibet. in medio q
Sciptа foro recitēt sūt multi: quiq; lauātes.
Sanus locus uoci resonat exclusus. inanes
Hęc iuuat: haud illud quereteꝫ. nū sine sensu
Tempore nū faciāt alieno. lędere gaudes
Inqs: & hoc studio pręruus facis. unde petitū
Hęc in me iacis? est auctor qs denuq; eorum:
Vixi cū quibꝫ absentē qui todit amicum
Qui non defendit alio culpāte. solutos
Qui captat risus hominū famāq; dicacis.
Fingĕ qui nō uisa potest. comissa tacere
Qui nequit: hic niger ē: hūc tu romane caueto
Sępe tribꝫ lectis uideas cœnare quaternos:
E quibꝫ unus auet: quanuis aspergere cūctos:
Preter eū q prębet aquā. post hūc oꝑ potus
Condita cum uerax aperit pręcordia liber.
Hic tibi comis & urbanus liberq; uidetur

I nfesto nigriſ. ego ſi riſi quod ineptuſ
P aſtillo ruſillus olet: gorgonius horum:
L uridus & mordax uideor tibi: mētio ſiqua
D e capitolini fūtiſ iniecta Petilli
T e coram furit: defendaſ: ut tuus ē mos.
M e capitolinus conuictore uſus amicoq;
A puero eſt: cauſaq; mea permulta rogatus
F ecit: & incolumis lætor: q; uiuit in urbe.
S ed tm admiror: quo pacto iudiciū illud
F ugerit. hic nigræ ſucus lolligineſ. hæc eſt
E rigo mea: qd uitiū procul afforet chartiſ
A tq; aīo: prius ut ſiquid promittē de me
P oſſum: aliqd uere: promitto. liberius ſi
D ixero qd: ſi forte cocoſius: hoc m̄ iuriſ
C ū uenia dabis. inſueuit pē optimē: hoc me
V t fugēm: exemplis utior/ queq; notādo.
C ū me hortaretē: parce frugaliter atq;
V iuere: uti patentis eo q; mi ꝑ paraſſe &:
H one uideſ albi ut male uiuat filiuſ: utq;
B arbatus inops: magnū documētū: ne priam rē
P erdere qs uelit; at turpi meretricis amore
C ū deterreret ſectani diſſimilis ſui.
N e ſequerer mœchas: incerta cū uenere uti
P oſſem: deprēnſi nō bella ē fama trebani
A iebat. ſapiēs uitatu quodq; petitu
S it melius: cauſas reddet tibi. miſatus ē: ſi
T raditū ab antiqs morē ſeruare: tuāq;
D ū cuſtodiſ eget uitā famāq; tueri
I ncolumē poſſim. ſimulac durauerit .etas
M embra aīūmq; tuū: nōbis ſine cōtice: ſic me
F ormabat puer/ dictis. & ſiue iubebat.

Vt facetē qd: hēc auctorē: quo faciat hoc
Vnum ex iuuenibus selectis obiciebat.
Siue uetabat. an hoc inhonestū & inutile factu
Nec ne sit addubitet: flagret tumore malo cū
Hic atq; ille: auidos uicinū fumus ut aegros
Exanimat: mōtusq; metu si parcere cogit:
Sic teneros aīos aliena obprobria. sæpe
Abstērnēt uitijs: ex hoc ego sanus ab illis
Pernitiē quæq; ferūt. mediocribus & quis
Ignoscas uitijs teneor. fortassis & istinc
Largiter abstulerit longa ætas. liberę amicus.
Consiliū proprium: neq; si. cui lectulus aut me
Porticus excepit: desiī in: rectius hoc est.
Hoc faciens uiuā melius: sic dulcis amicis
Occurrā: hoc illi nō bene. nūquid ego illi
Imprudens olei faciam simile: hęc ego mecum
Compressis agito labris. ubi quid datur otij
Illudo chartis. hoc est mediocribus illis
Ex uitijs unū. cui si concedere nolis
Multa petax. ueniat manus: auxilio quæ
Sit mihi. nā multo plures sumus: ac ueluti te
Iudęi cogemur in hanc concedere turbam.

Egressum magna me ac excepit aduena Roma
Hospitio modico: rhetor comes Heliodorus
Graecę linguæ doctissimus: unde fori Appi
Differtū nautis cauponibus atq; malignis:
Hoc iter ignauis diuisimus. altus hac nox
Proximus unū. minus ē grauis appia tardis.
Hic ego pp̄r aquā: quę erat deterrima: uentri
Indico bellū. cœnantes haud animo æquo

E xpectant comites.iam nox inducere terris
V mbras:& ę celo diffundere signa parabat:
T ū pueri nautis. pueris conuitia nautæ
I ngerē: huc apelle. trecētoq; inseris:quod ohe
I ā satis est:dū et exigit. dum mula ligatur.
T ota abit hora:mali culices. ranæq; palustres
A uertūt somnoq.absentē ut cantat amicam
M ulta proluctus uappa nautaq; uiator
C ertatim.tandē fessus dormire uiator
I ncipit.ac missæ pastū retinacula mulæ
N auta piger saxo; religat:stertitq; supinus:
I amq; dies aderat nil cum procedere lintrē
S entimus donec cerebrosus prosilit unus.
A c mulæ nautæq; caput lumbosq; saligno
F uste dolat.quarta uix demū exponimur hora.
O ra manusq; tua lauimus feronia lympha
M ilia tū prensi tria repsimus:atq; subimus
I mpositū saxis late candentibus anxur:
H uc uenturus erat Mecœnas optimus atq;
C occeius.missi magnis de rebus uterque
L egati:aderamus quos lenire tumentem
H ic oculis ego nigra meis collyria lippus
I lliniere interea Mecœnas aduenit.atq;
C occeius.capitoq; simul fonteius ad unguē
F actus homo.antonij nō ut mage alter amicus
F undos asidue lusco prætore libenter
L inquimus unguento nymphis grauidi cantharon
P raetextā & latū clauū prunaq; batillū
I n marmoratis lassi deinde urbe manemus.
M urena præbente domū.Capitone culinam.
P ostera lux oritur multo gratissima:nāq;

P lociuſ & uarĳuſ ſimuelſſe virgiliuſq
O ccurrūt aīe qualeſ neq candidioreſ
T erra tulit: neq qs meſit deuinctior alter.
O qui ꝓplexuſ & gaudia quāta fuerunt.
H i ego ſtuleriṁ iucūdo ſaṁuſ amico
P roxima campano ponti q̄ uillula. tectū
P rebuit & parochi quæ debēt ligna ſaleq;
H inc muli capuæ clitellaſ tꝑore ponunt.
L uſū ut Mecœnaſ. dormitū ego virgiliuiq;
N aṽq; pila lippiſ inimicū: & lūdē cādiſ.
H inc nq; cocceī recipit pleniſſima uilla:
Q uæ ſupeſt claudi cauponaſ. nūc m̄ pauciſ
S armēti ſauræ pugna meſſiq; cicẽtri
M uſa uelī memoreſ. & quo pre natuſ uteq;
C ontuleriṅ liteſ: meſſi clarū genuſ oſci
S armēti dna extat. ab hiſ maiorib; orti
A d pugnā uenere: p̄or ſarmētuſ equite
E ſſe feri ſimile dico. rudemuſ: & ipſe
M eſſiuſ accipito caput & mouet: o tua cōnu
N i foret exiecto frōſ ingt: quid facēſ cū
S ic mutilluſ minitāriſ? at illi fœda cicatrix
S etoſam lęuī frontē turpauerat oruſ
C ampanū morbū. infacūt pmulta iocatuſ
P aſtorē ſaltaret uti cyclopia rogabat.
N il illi larua aut tragicuſ opuſ ēe cothurniſ.
M ulta cicẽtruſ adhęc. donaſſe iā ne catenā
E xiuoto latib; quærebat. ſcriba qd eſſet
D eteriuſ nihilo dominę iuſ ēe negabat
D enīq; cur nūq; fugiſſet: cui ſatiſ una
F artiſ libra foret: gracili ſic tāq; puſillo.
P orſuſ iucūde cœnā producimuſ illam.

T endimus hinc rectę beneuentū: ubi ſedulus hoſpes
P ene macrę arſit dum turdos uerſat in igne.
N am uaga per ueterē dilapſo flāma culinam
V ulcano ſūmum propabat lambĕ tectum:
C ōuiuas auidos cœnam ſeruoſq; timētes
T ū rapere atq; omis teſtīquĕ uelle uidēs:
I ncipit ex illo montes apulia notos.
O ſtentare m: quos torret atabulus: & qs
N unq; erepſiſſemus: niſi nos uicina trilici
V illa recepiſſet. lachrymoſo nō ſine fumo
V dos cū foliis tamos uirente camino.
H ic ego mēdacē ſtultiſſimus uſq; puellā
A d mediā noctē expecto. ſomnus tri aufert
I ntentū ueneri. tū imundo ſomnia uiſu
N octurna uestē maculāt uentreq; ſupinū
Q uatuor hīc rapimur uigiles & milia thedis
M anſuri ꝓpidilo. qđ uerſu dicĕ nō eſt.
S ignis perfacile ē. uenit uilliſſima rerum
H ic aqua. ſed panis lōge pulcherrim' ultro
C allidus ut ſoleat humeris pōtare uiator.
N ā canuſi lapidoſus aquæ nō ditior urna:
Q ui locus a forti diomede eſt dictus oli.
F lentibo hic uarius diſcedit meſtus amicis.
I n de rubos feſſi peruenimus. utpote longū
C arpetes uer. & factum corruptius imbri.
P oſtera tempeſtas melior. uia peior. aduſq;
B ari mœnia piſcoſi. debīc gnatia lymphis
I ratus extructa dedit riſuſq; iocoſq;
D ū fāma ſine thura liqueſcere limĭe ſacro
P erſuadere cupit. credat iudæus apella.
N ō ego. nāq; deos didici ſecurū agere ęuum

Nec siqd miri:faciat natura: deos id
Tr ustes exalto celi dimittere tecto.
Br undusium long finis chartaq uiaq

NOn quia Mecœnas lydor quicqd ⁊ etruscos
Incoluit finis nemo generosior est te:
Nec q auus tibi maternus fuit atq paternus:
Olim qui magnis legionibo imperitarint:
Vt pleriq solent naso suspendis adunco
Ignotos: ut me libertino patre natum:
Cui referre negas:quali sit quisq parete
Natus:dū ingenuus persuadet hoc tibi uere.
Ante potestatē tulli atq ignobile regnum.
Multos sæpe uros nullis maiorib ortos
& uixisse probos amplis & honoribo auctos.
Cōtra lęuinū valeri genus unde superbus
Tarquinius regno pulsus fuit.unius assis
Non cōpūg pretio pluris licuisse.notante
Iudice quo nosti populo:q stultus honores
Sæpe dat indignis & famæ seruit ineptus.
Qui stupet in titulis & imaginibo:qd opōtet
Nos facē a uulgo longe lateq remotos?
Nam q esto:ppls leuino malle honorem:
Quā decio mandare nouo censorq monet
Appius:ingenuo si non eem patre natus
Vel merito:qm in propa nō pelle quiessem.
Sed fulgēte trahit constrictos gloria curru
Nō minus ignotos generosis.quo tibi tulli
Sumere depositū clauū fieriq tribuno.
Inuidia?acuit priuato que minor esset.
Haut qsq insanus nigris mediū impedit agmen

Pellibꝫ:ex latum dimiſit pectore clauum:
Audit continuo:qs homo huc:aut q̊ ꝑte natꝰ
Vt ſiqs ſgrotet:quo mͦ̄ho barbꝰ habeti
Vt cap̄iat formoſuſ.eat quåcūq; puellaſ
Initiat curam quærēdi ſingula:quali
Sit fatue. ſana.quali.pede.dente.capillo.
Sic qui promittit ciuiſ:urbē ſibi curæ
Imperiū fore ex italiā ex delubra deoꝝ.
Quo ꝑte ſit natuſ.nū ignota matre:inhoneſtus
Omeſ mortaleſ curare ex querere cogit.
Tune Sitidamꝫ aut Dionyſi filiuſ audeſ
Deiec̄ de ſaxo ciuiſ aut tradere Cadmo?
Aut nouiuſ collega. gradu poſt me ſedex uno:
Nāq; ê ille:p̄ q̄ etat meuſ. hoc tibi paluſ
Et. meſſala uideriſ.at hic ſi plauſtra ducēta
Concurrātq; foro tua funera:magna ſonabit
Cornua:q uocatq; tubaſ.ſaltē tenex hoc nox.
Nunc admē vedeo libertino patre natum.
Quē rodunt oēmeſ libertino patre natum.
Nunc qa ſum tibi Mecœnaſ cōuictor.at olim
Q̊ mihi parēt legio romana tribuno.
Diſſimile hoc illi eſt.qa nō ut forſit honorē
Iure m̄ inuidrat q̄uiſ.ita te q̊ amicum
Preſertim cautū dignoꝫ aſſumere praua
Ambitiōē procul.felicem ducē non hoc
Me poſſum caſu:q te ſortitus amicum.
Nulla et.n. m̄ te forſ obtulit:optimuſ olī
Virgiliuſ.poſt hūc Varꝰ dixere:quiſ eēm
Vocuiſ coram ſingultī pauca loq̊uituſ:
Infanſ nāq; pudor prohibebat plura profari.
Nō ego me claro natū pē/ nō ego circum

Me fatureiano uectari rura caballo.
Sed q; erā nāro. respondes: ut tuus ē mos:
Parca: habeo. & reuocas nono post mēse: iubesq;
Esse in amicor nūo: magnū hoc eō duco:
Q d placui tibi: qui turpi secernis honestū
Non pre preclaro. sed uita & pectore puro.
Atqui si uitijs mediocribo ac mea paucis
Mendosa ē natura: alioqn recta: uelut si
Egregio inspersos reprendat corpore nęuos.
Sineq; auaritiā neq; sordes ac mala lustra
Obiciet uere qsq; mihi: purus & insons
Vt me collaudem: si & uiuo carus amicis.
Causa fuit pater his: q macro pauper agello
Noluit in flauij ludum me mittere magni.
Quo pueri magnis e centurionibo orti
Loculos suspensi loculos tabulāq; lacerto
Ibāt octonis referentes idibo era.
Sed puerū est ausus roma portare docendū
Aretes: quas deceat quis eques atq; senator
Semet prognatos. urbē seruosq; sequētes
In magno ut pplo siquis uidisset & auita
Ex re prebere sumptus mi credetq; illos.
Sic mi custos incorruptissimus omes
Circū doctores aderat: qd multa pudice:
Qui primus uirtutis honos: seruauit ab oi
Nō solū facto: uerū opprobrio quoq; turpi.
Nec timuit sibi ne uitio qs uerteret olim.
Si preco patuas aut ut fuit ipe coactor
Mercedes sequer neq; ego eē hoc q stui: obstrictus
Laus illi debet & a me gratia maior.
Nil me penitet sanum patris huius. eoq;

Non ut magna dolo factum negat ee suo pars:
Quid no ingenuos habeat claros patentes:
Sic me defenda. longe mea discrepat istis
Et uox et tatio: nam si natura iuberet
Aut certis annis ad uum tem ea re peractum.
Atq; alios lege ad fastu quos cuq; patentes
Oportet sibi quisq; meis intentus honestos
Facabo & sellis nolum m̀ sume. demens
Iudicio uulgi. sanus fortasse tuo: quod
Nolle onus haud unq; solutus potare molestu.
Nam m̀ intimo maior quærenda foret res.
Atq; salutadi plures. ducenduq; unus
Et comes alter. uti ne solus rusue: peregre aut
Exurem: plures: calones atq; caballi
Pascendi: ducenda petotrita. nunc m̀ cutto
Re licet mulo. uel si libet usq; tarentum.
Mantica cui lumbos tornere ulcerq; atq; equs armos:
Obiciet nemo sordes m̀: quas tibi tullius
Cum tyburte via prætore quinq; sequuntur
Te pueri lasani portantes enophorumq;
Hic ego commodius q̀ tu præclare senator
Multo atq; alijs uiuo quacunq; libido e.
Incedo solus præcursor. q̀ti olus ac faba
Fullarem arcum uespertinumq; peretto
Ego forum: assisto diuinis: inde domum me
Ad porri et ciceris refero lachanique catinum.
Cœna ministratur pueris tribus: et lapis albus
Pocula cum cyatho duo sustinet. astat echinus
Vilis cum patera guttus. campana supellex.
Dein cubo dormitum: no sollicitus: m̀ q̀ crastus
Surgendum sit mane. obstrepitus si marsya: q̀ se

V ultum fere negat nouior⁊ posse minoris.
A d quartā iacco. post hāc uagor. aut ego lecto:
A ut scripto: q me tacitū iuuet. ungor oliuo.
N ō quo fraudatis immundus nasta lucernis.
A st ubi me fessum sol attior ire lauatum
A dmonuit: fugio rabidosi tempora signi
P ransus nō audet: q̄tum interpellet inani
V entre diem durare. domestricus otior. hęc ē
V ita solutor⁊ misera ambitione grauiq;
H is me consolor uictu⁊ suauius. ac si
Q uæstor auus/pater atq; meus patruusq; fuissent.

P roscripti regis Rupili pus atq; uenenum
Hybrida. quo pacto sit Persius ultus: opinor
O mnibus & lippis notū est tonsoribus esse.
P ersius hic pro magna. negotia diues habebat
C lazomenis. & lites cum rege molestas
D ucus homo: atq; odio q posset uincere regem
C onfidens tumidusq; adeo sermonis amari
Misenas varus ut equis præcurreret albis:
A d regē tedeo. postq̄ nil inter utrumq;
C onuenit. hæc & N. sūt omnes iure molesti:
Q uo fortes qbus aduersū belli inciait inter
H ectora pamidē animosū atq; inter achillē
I ra fuit capitalis. ut ultima. diuidet mors
H ō aliam ob causam: nisi q uirtus inuitaq;
S uma fuit. duq; si discordia uexat inertes:
A ut si dispares belli incidat: ut diomedi
C ū lycio glauco discedet pigrior ultro
M uneribus missis. Bruto ptore tenēte
D em aliam rupili & persi par pugnat: uti nō

C ompositus melius cū bito bacchius in ius
A cres p̄cūrrit magnū spectaculū utrinq;.
P ersius exponit causam. ridetur ab omni
C onuentu. laudat brutū. laudatq; cohortē.
S olē asie brutū appellat: stellasq; salubres.
A ppellat comites: excepto rege. carē illum.
I nuisū agricolis sydus uenisse. ruebat
F lumen ut hibernū: fert' quo rara securis
T ū prenestinus fallo multumq; ruenti
E xp̄ssa arbusto regerit conuitia durus
V indemiator & inuictus: cui sepe uiator
C essisset magna compellās uoce cucullum.
A t grecus postq; est italo perfusus aceto:
P ersius exclamat. per magnos brute deos te
O ro: qui regem consuesti tollere: cur non
H ūc regē iugulas: opū hoc ib crede tuor' est.

O Lim truncus eram ficulnus inutile lignum:
C ū faber incertus scamnū faceret ne priapum:
M aluit ee deū. deus in ego furum auiumq;
M axima formido. nā furem dextra coherc̄q;.
O bscenoq; rubet porrecto ab inguine palus:
A t impōnas tu uoluerem in uertice arundo
T erreq; fixa. uetatq; nouis considere mercib;.
H uc prius angustis eiecta cadauera cellis
C ōmunis uili portanda locabat in arcula.
H oc miserę plebi stabat comune sepulchrū
P antalabo scitę nomentanoq; nepoti
M ille pedes in fronte trecentoq; appius in agrum
H ic dabat. heredes monumentū ne sequeret'
N ec hic inuidiosis habitare salubribus: atq;

Aggere in aprico ſpatiari: quo modo truſtes
Albis informē ſpectabant oſſibꝰ agrum.
Cū ṁ nō tm̄ furesq; ferasq; ſuete
Hīc uexare locū curæ ſunt atq; labori:
Quantū carmīb⁹ quæ uersāt atq; uenenis
Humanos aūg. hāc nullo perdere poſſum
Nec prohibere modo. ſimulac uaga luna decorꝫ
Protulit os. quin oſſa legāt herbāſq; nocētes:
Vidi egomet nigra ſuccincta uadere palla
Canidiā pedibꝰ nudis paſſoq; capillo
Cū ſagana maior ululantē. pallor utrāſq;
Fecerat horrēdas aſpectu. ſcalpere terram
Unguibꝰ & pullā diuellē mordicus agnā
Cœperūt. cruor in foſſam effuſus: ut inde
Manes elicerent aīas responſa daturas.
Lanea & effigies erat: altera cērea. maior
Lanea: q; pœnis compeſceret inferiorem.
Cerea ſupplicuit ſtabat: ſeruilibꝰ utq;
Ista pertuta modis hecatē uocat altera. ſeuā
Altera tiſiphonē. ſerpentes atq; uideres
Infernas errare canes lunāq; rubentem.
Haec foret hīs teſtis poſt magna latere ſepulchra.
Mentior at ſiqd: merdis caput inquinet albis
Corui⁊: atq; in me ueniat mictū atq; cacatū
Vluus: & fragilis pedātia furq; uoranus.
Singula qd memorem: q; pacto alterna loquētes
Umbre cum ſagana reſonarēt triſte & acutū
Utq; lupi barbam uariæ cū dente colubre
Abſtiderīt furtī tertis & imagine cērea.
Largior arſerit ignis: nō & ut teſtis inultus
Horrueri uoces furiar⁊ & fata duarum.

Nam dispolsa sonat q̄tum uessica pepedi
Diffusa natē. sicut: at ille curr̄ē in urbem.
Canidiæ dentes altū saganæ caliendrū
Ebscadē. atq; herbas: atq; incātata lacertus
Vincula cum magno risu iocq; uideres.

IBam forte uia sacra. sicut meus ē mos.
Nescio qd̄ meditās nugarū. totus in illis:
Accurrit qdā notus mihi nomine tm̄.
Arreptaq; manu qd agis dulcissime rerū?
Suauiter. ut nūc ē inq̄. & cupio omia q̄uis
Cū assentaretur: nūquid tuis occupo? at ille
Horus nos inquit. docti sumus. hic ego pluris
Hoc inq̄ m̄ erus. misere discedere quærens
Ire modo otiis. interdū obsistere. inaurē
Voces nescio qd puero: cui fulgor ad imos
Manaret talos. ote bullane cerebri
Felicē aueba tacitus. cui quilibet ille
Garrulus: inuidiat: qd & Hermogenes ego canto.

I nterpellandi locus hic erat. ẽ tibi mater:
C ognati:q; te seruo, opus. haud m̀ quus q̃
O mes compositi. felices. nūc ego resto.
C onfice. nāq; instat fatū m̀ triste: sabella.
Q d puero cecinit diuina mota anus urna.
H uic neq; dira uenena: nec hostilis auferẽt ensis
H ec latentū dolor: aut tussis nec tarda podagra.
G ārulus hūc quādo sumet cūq; loquacis
S i sapiat uitet: simul atq; adoleuerit etas.
V entū erat ad uestae quarta iam parte diei
P reterita: & casu tunc respondere uadato
D ebebat: qd ni fecisset. perdere litem
S ime dā mas inqt: paulū hic adest. interea si
A ut ualeo stabit- haud nouī ciuilia iura.
& propero: q̄ sic: dubius sū: qd faciam inquit.
T ene relinquā an rē. me sodes. nō faciā ille.
& precedere cœpit. ego ut contendere durū est.
C ū uictore sequor: Mecœnas quomodo tecū
H unc tepetit paucos/ hominum & mētis bene sanæ
N emo dexterius fortuna ẽ usus: haberes
M agnū adiutorē: posses qui ferre secūdas:
H uic hominem si uelles tradere: dispeream: ni
S ūmosses omes. non isto uiuimus illic:
Q uo tute modo. domus hæc ne pluuior. ulla ẽ:
H ec magis, alienā malis. nil mi officit unq̃
D icitur hic: aut ẽ quia doctior. ẽ locus uni
C uiq; suus. magnū narras: uix credibile. atq;
S ic habet. accēdis quare cupiam magis illi
P roximus esse. uelis tātūmodo: q̄ tua. uirtus
E xpugnabis. & est qui uincere possit. eoq;
D ifficiles aditus primos hēt. haud m̀ decero.

M unerib⁹ ferue corrumpam. non hodie ſi
E xcluſus fueto: deſiſtam. tp̃a. quetam.
O ccurrã in triuijſ. deducã. nil ſine magno
V ita labore dedit mortalib⁹: hoc dñs ait: ecce
F uſcus aruſpex occurrit m̃ carus. ut illum
Q ui pulchre noſſet. conſiſtimus: unde uenis: &
Q uo tendis: rogat. & reſpondet. uellere coepi
& prenſare manu lentiſſima bracchia: nutãs
D iſtorquẽs oculos: ut me eripẽt. male ſaluus
R idens diſſimulare. meũ recur urere bilis
C erte neſcio quid ſecreto uelle loqui te
A iebas mecũ. memĩ bene. ſed meliori
T p̃te dicã. hodie triceſima ſabata. uin tu
C uttis iudæis oppedẽ? nulla mihi inquam
R elligio ẽ. at mi ſum paulo infirmior unus
M ultor⁹. ignoſces. alias loquar hũcine ſolem
T am nigrũ ſurrexe m̃. fugit improb⁹: ac me
S ub cultro linquit. caſu uenit obuius illi
A duerſarius: & quo tu turpiſſime magna
E x̃clamat uoce. & licet an teſtari: ego uero
O ppono auriculã. capit ini. clamor fit utriq;.
V ndiq; concurſus. ſic me ſeruauit apollo.

L Veili q̃ ſis mendoſus teſte Catone
Defenſore tuo peruincã q̃ malefactor⁹
E mendare paras: uerſus hoc lenius ille
E t quo uir melior: longe ſubtilior illo
Q ui multũ puer & loris & fumĩb⁹ udis
E xortatus ut eẽt opem q̃s ferre poetis
A ntiqs poſſet contra faſtidia noſtra
G rãmaticor⁹ eqtũ doctiſſimus redeã illuc

Nempe incompoſito dixi pede currẽ uerſus
Lucili. quiſ tam lucili fautor inepte eſt:
Vt nõ hoc fateatur. at idẽ qđ ſale multo
Vrbem deſticuit: charta laudat̃ eadem.
Nec tñ hoc tribuẽſ dedetĩ q̃ cetera: nõ ſic
& laberi mimos ut pulchra poemata mirer.
Ergo nõ ſatiſ ẽ tibi dicere tibi dictum
Aduitoriſ & ẽ quedã tñ: hic q̃ uirtuſ.
Eſt breuitate opuſ. ut cũrat ſententia. neu ſe
Impediat uerbis laſſas onerantibꝫ aures.
& ſermone opuſ ẽ modo triſti: ſæpe cocoſo
Defendẽte uicem modo rhetoriſ atq; poetæ:
Interdũ urbani parcentiſ uitijs. atq;
Extenuantiſ eaſ ꝺſultũm. ridiculũ acri
Fortiuſ & melius magnas plerũq; ſecat res:
Illi ſcripta quibꝫ comœdia ꝓſa uirtuſ ẽ.
Hoc ſtabãt. hoc ſunt imitãdi: q̃s neq; pulcher
Hermogenes unq̃ legit nec ſimius iſte:
Nil ꝓter caluiũ & doctuſ cantate catullũ.
At magnũ fecit: q uerbis græca latinis
Miſcuit: o imperi ſtudiorũ: qui ne puteſ
Difficile: & mirũ rhodio qđ pitholeonti
Contigit: at ſermo lingua ſeſquipedalis utraq;
Nauiget. ut chio nota ſi cõmixta falerno ẽ.
Cui uerſus faciaſ. te ipm percũctor: an & cui
Dura tibi peragenda rei ſit cauſa petilli:
Scilicet oblitus patriæq; patriſq; latini
Cui pediuſ cauſas exudãt publicola atq;
Coruinuſ patriſ. intermiſcere petita
Verba foris malis canuſini more bilinguis.
Atq; ego cum græcos facerẽ natus mare citra

V erſiculoꝫ:uetuit me tali uoce Quirinuſ
P oſt mediã noctẽ uiſuꝫ.cũ ſomnia uera.
I nſyluã ne ligna feraſ inſaniuſ:ac ſi
M agnaſ græcorꝫ maliſ implere cateruaſ.
T urgidus alpinuſ iugulat dũ mẽnona:dũꝫ
D ifingit thebi luteũ caput hæc ego ludo:
Q uæ nec in pede ſonẽt certaminia iudice tarpa:
H æc tedẽt uel atq; uel ſpectanda theatriſ:
A rguta meretrice potes dauoq; ꝯtemeta
E ludente ſenem comiſ garrire libelloꝫ
V nuſ uidiorꝫ fundani. pollio regum
F acta canit pede ter percuſſo. forte eposꝫ.acer
V t nemo uariuſ ducit:molle atq; facetum
V irgilio annuerũt gaudẽteſ rure camœnæ:
H æc etat expecto fruſtra uatrone atacino
A tq; qbuſda aliiſ:meliuſ qd ſcribere poſſem
I nuentore minor:neq; ego illi detrahẽ auſim
H ærentem capiti cũ multa laude coronam.
A t dixi fluere hũc lutulentũ.ſæpe ferentẽ
P lura q̃ tollenda relinquẽduſ. age quæſo
T u nihil in magno doctuſ reprehendis homero?
N il comiſ tragici mutat Luciliuſ Acci?
N on udet ueſtuſ Enni grauitate minoreſ?
C ũ de ſe loquit̃. nõ ut maiore tẽperet urbi?
Q uid uetat & noſmet Lucili ſcripta legẽteſ
Q uærere:nũ illiuſ:nũ rerũ dura negarit
V erſiculoꝫ natã ur magiſ factoꝫ. & euenteſ
M olliuſ? at ſiqs pedibus qd claudere ſenis
H oc tẽptentuſ amet ſcripſiſſe ducentoꝫ
A nte nihil ꝯtuſ. totidẽ coenatuſ. etruſci
Q uale fuit caſſi rapido feruentiuſ amni

Ingenium: capsus. quē fama ē. ēē libusq;
Ambustū propriis: fuerit Lucilius inq;
Comis & urbanus. fuerit limatior idem
Rudis: & graecis intacti carminis auctor:
Quāq; puetar⁊ senioru turba: sed illē
Si foret hic nostrū fato delapsus in aeuum.
Detrahet sibi multa. rādet oēm: qd ultra
Perfectum traherē. & inuersus faciendo
Saepe caput scabet: uiuus & rodet unguis:
Saepe stilū uertas. uet⁊ q̄ digna legi fiant
Scripturus. neq; te ut miretur turba: labores
Contentus paucis lectoribus: an tua demens
Vilibus in ludis dictari carmina. mauis?
Non ego: nā satis est equitē m̄ plaudē: ut audax
Contemptis aliis explosa arbuscula dixit.
Mem mouerat cimex pantilius: aut cruentet⁊q;
Vellicet absentē demetrius: aut qd ineptus
Fannius hermogenis laedat conuiua tigelli:
Plotius & Varius Maecenas Virgiliusq;.
Valgius & Probus hic Octauius optimus atq;
Fuscus: & hic utinā uiscor⁊ laudet uterq;.
Ambitiōē relegata. te dicere possum
Pollio te Messala tuo cum fratre: simulq;
Vos bibuli & seruus simul hinc te cādide furni.
Complures alios doctos ego q̄s & amicos
Prudens praetereo: quibus haec sint qualiacūq;
Arridere uelim: doliturus si placeāt spe
Deterius nīa: Demetri teq; Tigelli
Discipulinar⁊ inter iubeo plorare cathedras.
Hinc puer: atq; meo citius hoc subscribe libello.

Q·ORATII FLACCI SERMONVM LIBER SECVNDVS

SVnt quibuſ in ſatyra uidear nimiſ acer: & ultra
Legem tendere opuſ ſine ner uis: altera quicquid
Compoſui parſ eſſe putat: ſimi leſque meorum
Mille die uerſuſ deduci poſſe: trebati
Quid faciā preſcribe. quieſcaſ ne faciā: inqs
O mihi uerſuſ. aio peream male: ſinon
O ptimū erat. uerꝫ nequeo dormire. ter unctī
Tranſnāto tyberi: ſomno quibꝫ ē opuſ alto.
Irriguiſq; meto ſub noctem corpuſ habēto.
Aut ſi tantuſ amor ſcribendi te rapit: aude
Cæſaris inuicti reſ dicere: multa laborum
Premia laturuſ. cupidū pater optime uireſ
Deficiūt: neq; enim quiuuſ horrentia piliſ
Agmina: nec fracta pereūtem cuſpide gallos
Aut labentiſ equo deſcribat uulnera parthi
Attamen & iuſtū poteraſ: & ſcribē ſortem
Scapiadam. ut ſapiēſ luciliuſ. haud mihi dicto:
Cū reſ ipa feret. niſi dextro tempore flacci
Verba per attentā nō ibunt cæſariſ aurem:
Cui male ſi palpere: recalcitrat undiq; tutuſ
Quātō rectiuſ hoc. quā triſti lædere uerſu
Pantolabū ſcurrā nomētanūq; nepotem.
Cū ſibi qſq; timet: quanq; eſt intactuſ: & odit
Quid faciam? ſaltat miloniuſ: ur & ſemel icto
Accēſit feruor capitī: numiſq; lucernis.

Castor gaudet eqs. quo prognatus eodem
Pugnis. q̊t; capitū uiuūt totide studior⁊
Milia. me pedibꝫ delectat claudē uerba
Lucili ritu: nostrum melioris utroque.
Ille uelut fidis arcana sodalibꝫ olim
Credebat libris: neq; si malegesserat unq̄
Decurrēs alio neq; si bene: quo fit: ut oēs
Votiua pateat ueluti descripta tabella
Vita senis. sequor hūc Lucanus an⁊apulus anceps.
Nā uenusinus arat finē sub utrūq; colonus
Missus ad hoc pulsis: uetus ē ut fama: sabellis:
Quo ne per uacuū romano incurrēt hostis.
Siue qđ apula gens seu qđ Lucania bellum
Incutiēt uiolēta. sed hic stilus haud petet ultro
Quenq̄ animantē: & me ueluti custodiet ensis
Vagina tectus. quem cur distringere conet
Tutus ab infestis latronibꝫ? o pater & rex
Iupiter ut pereat positum rubigine telum:
Nec quisq̄ noceat cupido m̄ patris: at ille
Qui me comouit: melius nō tangē clamo:
Flebit: & insignis tota cantabitur urbe.
Ceruinus uatis legesq; minitat & urnam.
Canidia abluēdi qbꝫ ē inimica uenenum
Grāde malū turbāt si quis se iudice certet.
Vt quo quisq; ualet sic suspectos terreat: utq;
Impet hoc natura potens: sic colligat mecum
Dente lupus. cornu taurus petit. unde nisi intus
Mōstratū? caue uiuacem crede nepoti
Matrem. nil faciet scelerus pia dextera. mitt⁊
Vt neq; calce lupus quenq̄ nec dente petit bos:
Sed mala tollet anū uitiato melle cicuta

Ne longum faciam.seu me trāq̄lla senectus
Expectat:seu mors atris circumuolat alis:
Diues inops rome seu fors ita iusserit exul:
Quisq̄s erit uitæ scribam color.opuet utlis
Vsualis metuo:& maior ne q̄s amicus
Frigore te feriat:qd cū est Lucilius ausus
Primus in hūc opus ponē carmina motem
Detrahere & pellē nitidus qua q̄q̄ per ora
Cederet introrsum turpis:nū Lælius & qui
Duxit ab oppīlla merutum chartagine nomen
Ingenio offensi aut læso doluere metello:
Famosisq̄ lupo cōperto uersibꝰ:at qui
Primores populi arripuit pplmq̄ tributim.
Scilicet uni æquus uirtuti atq̄ eius amicis
Quin ubi se a uulgo & scena in secta remouit
Virtus Scipiade & mitis sapientia Lælii:
Nugari cū illo & discanto ludere:donec
Decoqueret olus:soliti.q.d sum ego:q̄uis
Infra lucili censum ingeniūq̄: tamen me
Cū magnis uixisse inuita fatebitur usq̄
Inuidia & fragili quærēs illidere dentem
Offendet solido: si quid tu docte trebati
Dissentis.eq̄ nihil hinc diffīgere possum:
Sed tñ ut monitus caueas:ne forte negoti
Incutiat tibi q̄d sanctæ inscitia legum:
Si mala condiderit in quemq̄ carmina iusserē
Iudiciumq̄:esto siq̄s mala. sed bona siquis
Iudice condiderit:laudatur cesare.siqs
Obprobrijs dignū latrauerit.integer ipse:
Soluent tisu tabulæ.tu missus abibis.

QVe uirtus est & q̃ta bonis sit uiuere puo:
Nec meus hic sermo ē: sed q; uē̃ præput ofellus
Rusticus abnormis sapiēs crassaq; minerua:
Discite: nō inter lances mensasq; nitentes:
Cū stupet insanis acies fulgoribus: & cum
Accliuis falsis animus meliora recusat:
Verū hic intimis ptāsi mecū disquirite: cur hoc?
Dicam si potero. male uer̃ examinat omnis
Corruptus iudex: leporē sectatus equoue
Lassus ab indomito: uel si romana fatigat
Militia assuetū græcari. seu pila. uelox:
Molliter auster̃ studio fallente laborem:
Seu te discus agit: pete cedentē aera disco:
Cū labor extuderit fastidia siccus inanis
Spetne cibū uile: nisi hymetia mella falerno
Ne biberis diluta. foris est promus: & atrum
Defendēs pisces hyemat mare: cū uafer panis
Lassantem stomachū bene leniet. unde putas? aut
Quid partum? nō in caro nidore uoluptas
Summa sed in te ipo ē. tu pulmentaria quære
Sudando. pinguē uitijs albūq; nec ostrea
Hec scarus: aut poterit peregrina iuuare lagois.
Vix tñ eripiā posito pauone: uelis quin.
Hoc potius q̃ gallina tergere palatum
Corruptus uanis rer̃: quia ueneat auro
Rara quis: & picta pandat spectacula cauda:
Tanq; adrē ptineat quicq;. nū uesceris ista
Quæ laudat pluma? cocto nō adest color ide?
Carne tñ quis dīstat nil hac: magis illa
Imparibus formis deceptum te patet. esto
Vnde datum sentis lupus hic tyberinū analto

C aptuſ hut:ſ̄pōteṇſ ne interiactatuſ an amniſ
H oſtia. ſub tuſa:ſ̄laudēſ inſane ttulubrem
M ullū in ſingula quē minuſ pulmt̄ ta rectſ̄ē.
D ucit te ſpc̄ieſ uideo:quo pertinet ergo
P rocerog oduſſe lupog:ſ̄quia ſolucet illiſ
M auorē natuta modu dedit:hiſ breue pondus
I euunuſ tato ſtomacuſ uulgaria temnit.
P orrectū magno magnū ſpectare catino
V ellē aut harpyiſ gula digna rapacib:at uog
P rcſentcſ auſtri coḡte hoꝛ obſonia:quanq̄
P utet aper tombuſq; recenſ:mala copia quādo
A egrū ſollicitat ſtomacū:cum rapula plenuſ
A cq; acadaſ mauult inulaſ:nec dū omiſ abacta.
P auperieſ epuliſ regū:nā uilibuſ ouiſ
N ġriſq; eſt oleuſ hodie locuſ:haud ita pridē
G aloni preconiſ erat acpenſere menſa
I nfamiſ:qd tū tombūſ minuſ equor alebat:
T utuſ erat tombuſ:tutoq; a ciconia nido
D onec uog auctor docuit prætoriuſ:ergo
S iqs nūc metog ſuauiſ edixerit aſſog:
P arebit p̄ṇ docilis romana iuuentuſ.
S ordidus a tenui uictu diſtabit ofello
I udice:nā fruſtra uitium uitauerit illud
S ite alio prauū detorſiſ.audiennuſ
C ui canis exuero dictū cognomen adhęrę:
Q uīquēneſ oleaſ eſt & ſylueſtria cornus:
A c ni mutatū parat defundere uinum:&
C uuuſ odorē olei nequeaſ perferre:lucebit
I lle repotia nataleſ aliofue dierum
F eſtog albatuſ celebret:cornu ipe bilibri
C aulibo inſtillat ueteriſ nō largus aceti.

Quali egit sapiens uitam? & horum uictu
Vtrū imitabit? hac lupus urget hac canis angit.
Mundus erit q nō offendat sordibus: atq
In neutrā partem cultu miser: hic neq seruis
Albus senis exemplo dum munia didit
Seruus erit: nec ut simplex nequius unctam adhuc
Conuiuis prebebit aquā: uitiū hoc q magnū.
Accipe nūc uictus tenuis quæ quātaq secum
Afferat: in primis ualeas bene: nam uarie tes
Vitæ nocēt hoī cedas: memor illius esce
Quæ simplex olim tibi sederit: at simul assis
Miscueris elixa simul & conchilia turdis:
Dulcia se in bilem uertent: stomachoq tumultū
Lenta ferēt pituita. uides ut pallidus omis
Cœna desurgat dubia? an corpus honustū
Hesternis uitijs: animāq pregrauat una: atq
Adflictat humo diuinæ particulam auræ.
Alter ubi dicto citius curata sopori
Membra dedit: uegetus prisci præcepta ad munia sumit.
Hinc tū ad melius poterit transire quoddam:
Siue diem festū rediens adduxerit annus:
Seu recreare uolet tenuatū corpus: ubiq
Accedent anni: tractari mollius ætas
Imbecilla uolet: tibi quæ accedet ad usta
Quā puer & ualidus præsumis mollicie? seu
Dura ualitudo inciderit seu tarda senectus?
Rancidū aprū antiq laudabāt: nō qa nasus
Illis nullus erat: sed credo hac mente q hospes
Tardius aduenies uitiatū commodius: quā
Integrū edax dominus consumeret. hoc ut inter
Hercosi natum tellus me prima tulisset.

D as aliqd famæ q̄ carmine gratior aurem
O ccupat humanā grādes ꝯombi patinæq;
G tāde ferūt una cū damno dedecus: adde
I ratum patruū: uicinos: te tibi ꝑiniquū:
& frustra mortis cupidū cū deerit egenti
& ei laquei pretiū. iure inqt trauisiui ultis
I urgatō uerbis: ego uectigalia magna
D iuuiasq; habeo trib⁹ amplas tegib⁹: ergo
Q d supat nō est melius quo insumere possis?
C ur eget indignus qsq; te diuite? quare
T empla ruūt antiqua deū: cur improbe cate
N on aliqd patrie ex magno metitis aceruo.
Vni N imirum recte tibi semper erunt res?
O magnus post hac inimicis tutus: uter ne
A d casus dubios fit de sibi certus: hic qui
P luribus assuetit mentē corpusq; superbum:
A nqui contentus paruo metuensq; futuri:
I n pace ut sapiēs aptarit idonea bello.
Q uo magis his credas: puer hūc ego puꝰ ofellū
I ntegris opib⁹ noui non largius usum
Q; nūc accisis: uideas metato in agello
C ū pecore & gnatis sortem mercede colonū
N on ego narrantē temē edi in luce profesta
Q uicq; preter olus fumoso cū pede pernæ.
A c in seu longū tps post uenerat hospes:
S iue operū uacuo gratus iuuia p imbrem
V icinus: bene erat nō piscib⁹ urbē petitis
S ed pullo atq; ꝺedo: nūc pensilis uua secundas
& nux ornabat mensas cū duplice ficu.
P ost hoc ludus erat culpa potare magistra:
A c uenerata ceres ita culmo surget & alto:

Explicuit uino contracte feria frontil.

Sæuiat: atq; nouus moueat fortuna tumultu:
Quantum hic imminuet: quid aut ego paiul aut uos
O pueri nituftil: ut hic nouus incola uenit:
Nam prope tellutil herx natura neq; illum
Nec me/ nec quenq; ftatuit: nos expulit ille:
Illi aut nequities aut uafri inficia iuuis:
Poftremu expellet certe uiuacior hæres.
Nunc ager umbreni fub noie: nuper offelli
Dictus: erat nulli propius fed cedet uterque
Nunc m nunc alij: quo cuncta uiuit fortes:
Fortiaq; aduerfis opponite pectora rebus.

Sic raro fcribit ut toto non quater anno
Membrana poscat: fcriptor/ quæq; retexet:
Catus tibi q; uini fomniq; benignus
Nil dignu fermone canat. qd fiet: ab ipfis
Saturnalibus hunc fugifti: fobrius ergo
Dic aliqd dignu promiffis: incipe: nil eft.
Culpantur frultra calami: ignauufq; laborat
Fatifs natus pares dif atq; poetis.
Atqui uultus erat multa & præclara minatus:
Si uacuu tepido cepiffet uilula tecto.
Quorfu pertinuit ftupere platona menandro
Eupoli archilochu comites educere tantos?
Inuidia placare paras uirtute relicta?
Contemnere miles: uitanda eft improba firen
Desidia: aut quicqd uita meliore parafti
Ponendu æquo animo. dij te damafippe deæq;
Vetabunt facilius donent tonfore: fed unde
Nam bene me noftis? poftq; omnis res mea tanu

A dmedium ftacta ē:aliena negotia curo
E xcuſſus proprijſ:oti nam quærere amabam:
Q uo uafer ille pedes lauiſſe ſiſyphus ære:
Quid ſculptū infabre:qd fuſū duriuſ cęet:
C alliditur huic ſigno ponebam milia centū:
O rbos:egregiaſq domos:mercatier unus:
C ū luco notam:unde frequētia mercuriale
I mpoſuere in cognomen compita. noui
& mitor morbi purgatū te illiuſ: atqui
E mouit ueterē mire nouuſ:ut ſolet in cor
T raiecto lateri miſeri capitiſq dolore.
V t lethargicus hic cū ſit pugil:& medicū urget.
D ū neqd ſimile huic.eſto ut libet. obone ne te
F uſtrere:inſanis & tu:ſtultiq prope omes:
S iquid ſtertinuſ ueri crepat:unde ego mira
D eſcripſi docilis pcepta hęc:tpore quo me
S olatus iuſſit ſapientem pascere barbam:
A tq a fabritio nō truſtem ponte reuerti:
N am male te geſta cū uelem mittere operto
M e capite in flum̄: dexter ſtetit:& cauc faxis
T e quicq indignū:pudor inqt te maluſ urget
I nſanq qui intra ueteare inſanuſ haberi:
P rimū nā inquira qd ſit furē. hoc ſi eēt in te
S olo:nil uerbi poteſt quin fortuter addam:
Q uē mala ſtultitia, quēcūq inſcitia ueri
S cęcū agit:inſanū chryſippi porticus & grex
E xcepto ſapiēte tenet. nūc accipe quare
D eſcipiāt omes: equis ac tu:qui tibi nomen
I nſano poſuere uelut ſyluīſ:ubi paſſim
P alantes error certo de tramite pellit.
I lle ſiniſtrorſū: hic dextrorſū abit:unus utriuſq

Autumat: hæc populos: hæc
magnos formīdā ītges

Error sed & uarijs illudit partib⁹: hic te
Crede modo insanū nihilo ut sapiētior ille
Qui te derideat caudā trahit. ê genus unū
Stultitiæ. nihilū metuēda timentis: ut igne⁹
Per medios fluuios q; tuētis: clamet amica
Ut trupes fluios q; in campo obstare queratur:
Alter & huic uarijs & nullo sapiētius: igne⁹
Mater & honesta soror: cū cognatijs pr & uxor:
Hic fossa est ingens: hic rupes maxima: serua
Ne magis audierit q; fuerit ebrius olim:
Cū ilionē a dormit: catenis mille ducētis
Mater te apello damātib⁹. huic ego uulgū
Errori cunctū simile insanire docebo.
Insanuit uetēs statuas Damasippus emēdo:
Integer ê mētis Damasippi creditor: esto
Accipe qd nunq reddas mihi si tibi dicam:
Tune insanus eris si accepis: an magis excors
Reuecta pda: quā præsens mercurius fert:
Scribe decē nerio: nō est satis: adde decutæ
Nodosi tabulas centū: mile adde catenas:
Effugiet tm hæc sceleratus uincula proteus.
Cū tapiet iniura: malis ridentem alienis:
Flet aper: modo auis: modo saxū: & cū uolet arbor.
Si male tē gerere insani ê: opta bene sani: em
Putidius multo cerebrū est m crede perelli
Dictatus: qd tu nunq rescribere possis.
Audire atq; togam iubeo ponere. quisq;
Ambitione mala aut argēti pallet amore:
Quisq; luxuria triste⁹ue superstitione:
Aut alio mētis morbo calet: hue propius me
Dum doceo insanire omes uno ordine adite.

D anda eſt elebori multo parſ maxima auaritiſ:
H eſcio an antiquā ratio illiſ deſtinet oīem:
H eredeſ ſtaberi ſummam incidere ſepulchro:
N ſi hic fecuſſent gladiatorū dare centum
D amnati populo paria: atq epulū: arbitrio arti:
F rumeti quantū metit africa. ſiue ego prauē
S ecte hec uolui: ne ſiſ patruus mi: crede
H eſtaberi prudentē auum uidiſſe: qd ergo
S ibi eū ſummam patrimoni inſculpē ſaxo
H eredeſ uoluit: quoad uixit creuerit ingenſ
P auperiē uitiū: & cauit nil actiuſ: ut ſi
F orte minuſ locuplex uno quadrāte periſſet:
I pe uideret ſi bi nequior: omiſ enim res
V tiuſ fama decuſ diuina humanaq pulchriſ
D iuitiſ paret: quaſ qui contraxerit: ille
C lariuſ erit ꝓfortiſ iuſtiuſ ſapieſq et ex tex
& quicqd hec ueluti uirtute paratum uolet
S perauit magnæ laudi fore. qd ſimile iſti
G recuſ ariſtippuſ: qui ſeruq proiecte auriq
I n media uiſſit libya: quia tarduſ erat
P ropter onuſ ſegneſ: uter eſt inſanior horū:
N il agit exemplū litē quod lite reſoluit.
S iqs emat cithareſ emptaſ cō portet in unū:
H ec ſtudio citharæ nec muſæ deditus ulli:
S i ſcalpra & formaſ nō ſutor: nautica uela
A uerſus mercaturiſ: delirus & amenſ
V ndiq dicat merito. qui diſcrepat iſtiſ
Q ui nūmoq auruq recondit: neſciuſ uti
C ōpoſitiſ: metuēſq uelut contingere ſacrum.
S iqs adiungentē frumēti ſemper aceruū
P roximus uigilet cū longo fuſte: neq illīc

A udeat eſurienſ dns contingẽ granum:
A c potuit folijſ parcus uescatur amaris:
S i positis intus chij ueteriſq; falerni
M ille cadis:nil eſt;ecentũ mihi bos:acce
P otet acetũ:age ſi & ſtramẽtis incubȝe:unde
O ctoginta ãnos natus:cui ſtragula uestis
B lactat/ actineat/ epule putrefiat in arca.
H umirũ inſanus paucis uideat̃:eo qđ
M axima parſ hoũm morbo iactat̃ eodem.
F luuius aut & hoc libertus ut ebibat heres
D ijſ inimice ſenex custodis:ne tibi desit.
Q uãtulũ ℔. ſume cũtabit quiſq; dies/:
V ngẽ ſi caules oleo meliore caputq;
C operit impexa fedũ porrigine:quare
S iqđ uis ſatis ẽ periurat furripis auferȝ
V ndiq;:tñ ſanus:pplm ſi cedere ſaxis
I ncipias:ferruginẽ tuos quos ere paraſti:
I nſanũ te omnes pueri clamẽtq; puellæ:
C ũ laqueo uxorẽ interimis matrẽq; ueneno:
I ncolumi capite es:qđ ℔:neq; tu hoc facis atqui
H ec ferro ut demens genitricẽ occidit oresteȝ.
A n tu reris eum occisa insanisse parente?
A c nõ ante malis demẽtẽ mactũ furijs:quã
I n matris iugulo ferrũ tepefecit acutum?
Q uin ex quo est habitus male tutæ mẽtis oresteȝ
N il sane feci qđ tu reprehendere possis.
N on piladem ferro uiolare aut uultue sororẽ
E lectrã:tñ maledicit utriq;:uocando
H ãc furiã hũc aluum/ qđ splendida bilis. iussit
P auper opimi/ argẽti positi intus & auri:
Q ui ueientanũ festis potare diebus

C ampana ſolutuſ tu̇la:uappāq; profeſtiſ:
Q uonda letargo gtādi ē oppſſuſ:ut hæreſ
I ā arcū loculoq; & dauuſ letuſ ouanſq;
C urrēt:hūc medicuſ multū oſer atq; fideliſ
E xatat hoc pacto:menſam poni iubet:atq;
E ffundi ſaccoq; numoꝝ:accedere pluresq;
A d numerandū:hoiem ſic etiqt:addt & illud
N tua cuſtodiſ:auiduſ iā hæc auferet hæreſ.
M en uuo:ut uiuaſ igt uigila.hoc age.qd ui?
D eficiēt inopem uenæ te:ni cibuſ atq;
I ngenſ accedat ſtomacho futura tuenti.
T u ceſſaſ.age dū ſume hoc ptiſanarū orizæ.
Q uāta empte?paruo:q̄ta ergo? octuſſibꝰ:heu
Q uid refert morbo an furtiſ peccāq; rapiniſ?
Q uiſ nā igt ſanuſ?qui nō ſtultuſ. qd auaruſ?
S tultuſ & inſanuſ.qd ſiq; nō ſit auaruſ
C ontinuo ſanuſ?minime.cūm ſtoice?dicā:
H on eſt cardiacuſ cæterum dixiſſe putato
H ic eger:recte eſt igt ſurgetq;:negabit:
Q dam latuſ aut renes morbo tentāt? acuto.
H on eſt peſſimuſ neq; ſordiduſ:īmolet eqs
H ic porcū laribꝰ:uer? ambitioſuſ & audax
N auget anticirā:quid ſ differt baratroꝫne
D oneſ quicqd habeſ:an unq̄ uiuere paratuſ.

S Eruiuſ opidiuſ canuſi duo prædia diueſ
Antiquo cenſu natuſ diuiſſe duobuſ
F ertur:& hoc moriens puerū dixiſſe uocatuſ
A d lectum.poſtq̄ te talos aulæ nuceſq;
F erre ſinu laxo donare & ludere uidi:
T e tibi numerare cauuſ abſcondere triſtem:

Extimui: ne uos ageret ĩpſania diſcors:
Tu momentanũ: tu ne ſequere cicutam.
Quare per diuos oratus uterq; penates
Tu caue ne minuas: tu ne maius facias id:
Qd̃ ſatis ẽt putat pater: & nã̃ cohercet.
Preterea ne uos turillet gloria iure
Iurãdo aſtrictã ambo ut ædilis fuerit ut
Veſtrũ pror: ijs ſtabilisq; facet eſto.
Iuicere atq; faba bona tũ perdasq; lupini
Latus & in arco ſpatiare aut æneus aſtes:
Nudus agris nudus nũmis inſane paternis:
Saluet ut plausus qs fert agrippa feras tu:
Astuta ingenĩũ uulpes imitata leonem:
Heqs humasse uelit aiacẽ attrida uetas cur:
Rex ſũ nil ultra quere plebeius: & æquã
Rem imperito: ac ſi cui uideor nõ uultus: inulto
Dicẽ q̃ ſentit permitto. maxime regum
Di tibi dent capta claſſem reducere troia:
Ergo conſulere & mox reſpondere iubebit?
Conſule. cur aiax heros ab achille ſecundus
Putreſcat totiẽs ſeruatis clarius achiuis?
Gaudeat ut ppls priami pamuſq; inhumato:
Perquiẽ tot iuuenes patrio caruere ſepulchro?
Mille ouiũ inſanus dedit indutum vlyſſem:
& menelaũ iuſſa mecũ ſe occidere clamans.
Tu cũ pro iuuula ſtatuis dulcẽ aulide natã.
Ante aras ſpargisq; mola caput improbe ſalſa
Rectũ aĩ ſeruas? quorſũ? inſanus qd. n. aiax
Fecit cũ ſtrauit ferro pecus? abſtinuit uim.
Vxore & nato mala multa ptatus atridis
Nõ ille aut ferrũ aut ipm uiolauit vlyſſem:

V ex ego hesterne sui aduerso littore nauis
E ripem prudens placaui sanguine diuos.
H empe tuo furiose. meo: sed non furiosus.
Q ui speciem alias ueri scelerisq; tumultu
P ermixtas capiet cōmotus habebit: atq;
S tultitia ne etret nihilū dubitabit an ira.
A iax imeritos cum occidit decipit agnos:
C ū prudēs scelus ob titulos admittis inanes
S tas aio? & putū, tibi cū uitio tumidū cor?
S iqs lectica nitida gestare amet agnam:
H uic uestē ut nate paret: an illas paret aurū
R uffam aut pusillā appellet: fortiq; marito
D efinet uxorē: interdicto huic ome adimat ius
P retor: & ad sanos beat tutela propinquos.
Q d siqs natam pro muta deuouet agna
I nteget ē ā? nec dixeris: ergo ubi praua
S tultitia ē hic suma insania. qui sceleratus
& furiosus erit. quē cepit uitrea fama:
H uc ar cautonuit gaudēs bellona cruētis.
H uc age luxuriā & inmetanū attice mecū:
V inat H. stultos tatio insanire nepotes.
H ic simul accepit patrimonij mille talēta:
E dixit piscator uti pomarius aucups
V nguētarius aut tusci turba impia uici:
C ū sartus fartor cū uelabro ome macellū
M ane domū uenerat. qd tu? uenere frequētes.
V erba facit leno: qcqd m̄ quicqd & hor?
C uiq; domi ē id crede tuū: uel hinc pete ut crasi.
A capit qd otia uuenis respōderit equus:
I n niue lucana dormis occeatus ut aprū
C enē ego. tu piscis iberno ex equore uellis.

S egnis ego indignus q tantū possidēs: auser
S ume tibi decies: tibi tantundē: tibi triplex
V nde uxor media currit denocte uocata.
F iliusæsopi dettractam exaure metellæ:
S alitet ut decies solidu exorberet aceto:
D iluit insignē baccā. qui sanior ac si
I llud ide in rapidū flumen iaceretq cloacā?
Q uūti progenies arti par nobile fratrum:
H equitia & nugis prauoq; & amore gemellū
L uscinias soliti impenso prandere coemptas:
Q uorsum habeāt sani creta an carbone notādi?
E dificare casas plostello adiungere mures:
L udere par impar: equitare in arūdine lōga
S iquem delectat barbatū: amentia uerset.
S ic puerilius his ratio esse eūcet amare:
H ec qcq; differre utrū ne in puluē trimus:
Q uale prius ludas opus: an meretrias amore
S olicitus plores: quæro facias ne quid olim
M utatus polemon & ponas insignia morbi:
F asciolas cubitale focalia potius ut ille
D icatur ex collo furtim carpsisse coronas:
P osteq; est imprāsi correptus uoce magistri:
P orrigis irato pueto cū poma recusat:
S ūme catelle negat: si nō dabis: optat: amator
E xclusus q dudum ait ubi secū eat: an non
Q uo rediturus erat: nō arcessitus? & hæret
I nuisus foribus. ne nūc cū me uocet ultro
A ccedam: an & potius meditet finire laborem?
R euocat. excludit. redeas? nō si obsecret. ecce
S ecundus nō paulo sapiētior: o here quæres
N ec modu hēt nec consiliū: tatione modoq;

Tractatori non uult: in amore hec sūt mala: bellum
Pax rūsum: hec siqs tempestatis prope ritu
Mobilia & cecā fluitātia sorte laborat
Reddere certa sibi. nihilo plus explicat ac si
Insanire paret certa ratione modoq.
Quid cū prenis exerpēs femina pomis
Gaudēs si cametam percussi forte penes te es:
Quid cū balba feris annoso uerba palato
Edificāte casas: qui sanior: adde cruorem
Stultitie: atq; igne gladio scrutare: modoq; inq;
Hellade percussa matrius cum precipitat se
Certius fuit: an qd comote crimina mētis
Absoluet hoiem: & scelertis damnabis eudem
Exmore imponēs cognata uocabula rebus:
Libertinus erat qui circū compita siccis
Lustris mane senex manibo currebat: & unū
Quidda magnū addens: unū me sustipite morti
Dis & N. facile est: orabat sanus utrisq;
Auribo atq; oculis: mentē nisi litigiosus
Exigat dnus cum uendere. hoc q; uulgus
Crysippi ponit secūda in gente meretrix
Iupiter ingētes qui das minuisq; dolores
Mater ait pueri mēses iam quinq; rubāti:
Frigida si pueris quartana reliquerit: illa
Mane die quo tu indicas ieiunia nudus
In tiberim labit: casus medicusue leuarit
Egrū ex precipiti: mater delira necabit
Ingelida fixū ripa febrimq; reducet.
Quo ne malo mentē concussa: timore deos.
Hoc Stertinius sapientū octauus amico
Antea dedit: post hac ne compellarer inultus.

Dixerit insanū qs totidē audiet: atque
Respicere ignoto discet pendentia tergo.
Stoice post damnū sic uēdas omia plutis
Quame stultitia: qm non ē genus unum
Insanire putas? ego nā uideor mihi sanus.
Quid caput abscissum manibs cū pōtat Agaue
gHati infœlicis sibi tum furiosa uidetur?
Stultū ego me fateor liceat concedere uetis:
Atq & insanū: tm hoc edissere quo/me
Aegrotare putes animi uitio. Accipe. primū
Aedificas: hoc est longos imitaris ab imo
Adsummum totius moduli bipedalis: & idem
Corpore maiorē rides turbonis in armis
Spiritū & incessū: qui ridiculus mimus illo?
At quidtuq facit mœcenas te q uerum ē
Tanto dissimilē & tanto certare minorem?
Absentis ranæ pullis uituli pede pressis:
Vnus ubi effugit matri denātat: ut ingens
Belua cognatos eliserit: illa rogare
Quātane? num tādē inflans sic magna fuisse
Maior dimidio? nū tanto? cū magis atq
Se magis inflatet: non si te rupteris inqt
Pariter is. hæc ate nō multū abludit imago
Adde pœmata nūc: hoc ē oleū adde camino:
Quæ sigs sapius fecit facit sanus & tu?
Nō dico horrenda trabē: iam define cultū
Maiorem censu. teneas Damasippe tuis te
Mille puellar/ puerorum mille furores.
Vt maior tandem parcas insane minori.

VNde & quo catius? nō ē mihi tempus auēdi

P onere ſigna nouiſ præceptiſ qualia uincãt
P ythagorã anſtiq; reũ doctumq; Platona
P eccatũ fateor cũ te ſic tempore leuo
I nterpellari ſed der ueniam bonuſ oro
Q uiã ſi interciderit tibi nũc aliqd repetes mox
S iue ẽ nature hoc ſiue artiſ mutuſ utroq;
Q uin inerat cure quo pacto cũcta tenerem
V tpote tes tenuis tenui ſermone peractaſ
E de hoĩſ nomen ſimt & romanuſ an hoſpes
I pe memor p̃cepta canã celabitur auctor
L onga qbꝫ faciet otiſ erit illa memẽto
V t ſucci meliorit & ut magis alba rotũdis
P onere nãq; matẽ cohibẽt callosa uitellũ
C aule ſuburbano q ſiccis creuit in agris
D ulcior urticis nil eſt elutius ortho
S i uespertinus ſubito te oppreſſerit hoſpes
H e gallina malũ reſponſet dura palatum
D octus eris uuã mixto merſare falerno
H oc teneta facies: pratenſibꝫ optima fugis
N atura ẽ alijs male credit: ille salubres
A estates peraget: qui nigris prãdia motis
F iniet añ graue ḡ legerit arbore ſolem
A ufidius forti miſcebat mella falerno
M endoſe qm uacuis comittere uenis
N il niſi leue decet leni p̃cordia mulſo
P roluetis meliuſ ſi duta morabit aluus
M utulus & uiles pellent obſtantia conchæ
& lapati breuis herba ſed albo nõ ſine chio
L ubrica naſcentes implẽt ochilia lunæ
S ed nõ oĩe mare ẽ generoſe fertile teſtæ
M urice baiano melior lucrina peloris

O ſtrea curceiſ muſſeno oriuntur echini
P ectunibꝰ patulis iactat ſe molle tarentu
H ec ſibi cenaꝝ quiſ temẽ arget artem
H i priuſ exacta tenui tatione ſapotum
H ec ſatiſ eſt cara piſcẽ auertere menſa
I gnatũ quibꝰ ẽ iuſ aptiuſ & qbꝰ affiſ
L anguiduſ incubitũ ia ſe ruiua repon &
V mber & digna nutritui glãde rotũdat
C uruat aper lanceſ carnẽ uitantiſ inertem
H ã lauẽſ maluſ ẽ uluiſ & arũdine pinguiſ
V inea ſumittit capreaſ nec ſemper edulem
F ecũdi leporiſ ſapiẽſ ſectabitur armos
P iſcibꝰ atq; auibꝰ q̃ natura & foret etaſ
A nte meũ nulli patuit quæſita palatum
S ũt quoꝝ ingeniũ noua tm̃ cruſtula promit
H equaq̃ ſatiſ in te una ſtumẽ cutem
V t ſiqs ſolum hoc mala ne ſint uina labor &
Q uali profundat piſcẽ ſecuriuſ oliuo
M aſſica ſi caleꝫ ſupponent uina ſereno
N octurna ſiqd craſſi ẽ tenuabitur aura
& decedet odor neruiſ inimicuſ at illa
I ntegrũ ꝓdũt lino uitiata ſaporem
S urentina uafer q miſcet fece falerna
V ina: columbino limũ bene colligit ouo
Q uatenuſ ima petit uolẽns aliena uitelluſ
T oſtiſ marcentẽ ſquilliſ recreabit & afra
P otorem cocta: nã lactuca innatat acri
P oſt uinũ ſtomacho perna magiſ ac magiſ illiſ
F lagitat imotſuſ tetiꝰ qn omnia malit
Q uæcũq; imundiſ feruent allata popiniſ
E ſt opretretium duplicis pernoſcere iuris

Natura: simplex e dulci constat oliuo
Q d pingui misce mero muriaq; liquebit
Hon alia q̄ qua bizantia p̦̄tuit orca
Hoc ubi confusum sectis inferbuit herbis
Corythiaq; croco sparsu stetit insup addes
Pressa uenafrane qd bacca remisit oliue
Pueris cedit pomis tiburtia succo
Ham face pstant uenticula. nouem oliis
Rectius albana fumo duraueris uuam
Hac ego cu malis ego fece primus & halec
Primus & inueni piper albu cu sale nigro
Inaretu putis aream posuisse catillis
Imane est uitiu dare milia trina macello
Angustoq; uagos pisces urgere catino
Magna mouet stomacu fastidia seu puer unctis
Tractauit caliq̄ manibo dum furta ligurit
Sue grauis ueteri crateræ limus adhæsit
Vilibo in scopis in mappis in sobe quatus
Consistit sumptus neglectis flagitiu ingens
& tyrias dare circu illota toralia uestes
Oblitu quato cura sumptuq; minorem
Hæc habeat tanto reprehendi iustius illis
Quæ nisi diuitibo nequeunt extinguere mensis
Docte cati per amicitiam per diuos rogatuq;
Duce me auditu pergis quocuq; mento
Ham quis referas memori in pectore cuncta.
Hoc tn interpres tantunde iuuenis adde
Vultu habituq; hois quæ tu uidisse beatus
Homagni pedis quia tetigit: at mihi cura
Hom mediocris inest fontes adire remotos
Atq; haurire quam uite præcepta beate

Ten lapides uarios lutulenta
radere palma

HOc quoq tyrelia preter narrata petenti
Respondr: qbꝫ amissas reparare quas tes
Arubꝫatoq modis: qd rides? iamne doloso
Non satis est ithacā reuehi patriosq penates
Aspicere? o nulli qcq̄ metuit: uides ut
Nudus inopsq domum redeā te uate? neq illic
Aut apotecā procis intacta ē, aut pecus atq
&genus & uirtus nisi cū te uilior alga est
Q n̄ pauperiem missis ambagibus horres
Accipe quas ratiōe queas ditescere: surdus
Sue aliud pruuū dabit tibi deuolet illuc
Res ubi magna nitet dño sene dulcia poma
&quoscūq feret cultus tibi fundus honores
Ante larem gustet uenerabilior lare diues
Qui q̄ris peruirus erit sine gente quietus
Sanguine fraterno fugitiuus ne tū illi
Tu comes exterior si postulet ire recuses
Vt ne tegā sputeo dame latus haud ita troie
Me gessi certans semp melioribus ergo
&quonda maiora tuli tu protinus unde
Pauper eris forte hoc ānum tolerare iubebo
Diuitias eriscq tuam dic augur aceruos
Dixi eā & duco captes astutus ubique
Testamenta senū neu si uafer unus & alter
Insidiator? pretoso fugerit hamo
Aut spē deponas aut artem illusus omittas
Magna minoribꝰ foro & si res certabit olim
Viuet uter locuplex sine gnatis improbꝰ ultꝰ
Qui meliorē audax uocē? in uus illius esto
Defensor fama ciuē causaq priorem

S petne domi si natus erit fœcūdaue iuunx
Q uite puta aut publi gaudet p̄nomine molest
A uriculæ tibi me uirtus tua fecit amicū
I us anceps noui causas defendere possum
E ripiet quis oculos cituus m̀ q̄ te
C ontemptū quassa nunc pauper & hec mea cura est
N eqd tu prodas neu sis uocus ue domūq;
P ellicula curare iube sis cognitor ipe
P ersta atq; obdura seu rubta canicula finde
I nfantes statuas seu pingui tentus omaso
F uruus hibernas cana niue conspuet alpes
H one uides aliqs cubito stantē prope tangēs
I nquiet ut patiēs ut amicas aptus ut acer
P lures añabunt thūni & cetaria crescent
S icui preterea ualidus mala filius in re
P reclata sublatus aletur ne manifestū
C elibis obsequiū nudet te leuiter inspem
A trepe officiosus & ut scribare secūdus
H æres & siqs casus puer egerit horco
I nuacuū uenias peregro hec alea fallit
Q ui testamentū tradi tibi cuiq; legendum
A bnuere & tabulas ate temore memeto
S ic tn̄ ut limis rapias qd p̀ma secūdo
C œta uelit uersu solus multusne cohæres
V eloci perarre oculo plerq; recoctus
S criba, quiq; uiro corruū deludet hiantem ex
C aptator? dabit ritus Nasica Corano
N ū furis an prudens ludis me obscura canēdo
O laertiade qcqd dicā aut erit aut nō
D iuinare & N. magnus m̀ donat apollo
Q uid tn̄ usta uelit sibi fabula si lucr & ede

T empore quo iuuenis parthis horrēdus abalto
D emissū genus ænea tellure maritq
M agnus erit forti nubet procera cotauno
F ilia mauice metuentis reddere soldum
T ū gener hoc faciẹt tabulas socero dabit atq
V t legat orabit multū nasica negatas
A ccipiet tandē & tacitus leget inuenietq
N il sibi legatum præter plorare suisq
H uic ad hec iubeo mulier si forte dolosa
L ibertusue çlenē delirum tempēt illis
A ccedas sotius laudes laudetis ut absens
A diuuat hec q̄ sed uincat longe prius ipm
E xpugnare caput scribet mala crimina uecoꝛ
L audatoꝛ sooratoꝛ erit ne te roget ultro
P enelopen facilis potiori trade puras ne
P erduci poterit tam frugi tāq pudica
Q ua nequiuē proci recto depellere cursu
V enit.n. magnū donādi parca iuuentus
H ec tm uenetis quantū studiosa culinæ
S ic tibi penolope frugi ē: quæ si semel uno
D e sene gustarit tecum partita lucellum
V t canis a corio nunq̄ asterebit unctо
M e sene qd dicā factum ē anus improba thebis
E x testamēto sic est elata cadauer
V nctum humeris largo oleo nudis tulit heres
S aluet elabi sic possẹ mortua credo
Q d nimiū instituat uiuēti cautus adito
H eu desis ope neue imoderatus abundes
D ifficilem & morsū offendat garulus ultro
H on ēt sileas dauus sis comicus: atq
S tes capite obstipo multū similis metuēti

O blequio cassare mone si increpuit aura
C autus uti uelet carum caput extrahe turba
O ppositis humetis aurem sustringe loquaci
I mportunus amat laudari donec obe iam
A dcelū manibs sublatis dixerit urge
C edentē tumidis inflā sermonibs: ut tem
C um te seruitio longo cutaq; leuarit
& certū uigilans quarte sit partus ulysses
A udieris hetes ergo nūc dama sodalis
N usq; ē unde m̄ tam fortē tāq; fidelem
S parge subinde & si paulū potes illachrymare ē
G audia prudētem uultū celare sepulchrum
P ermissū arbitrio sine sordibs extrue funus
E gregie factū laudet uicinia siquis
F orte cohæredum senior male tussiat huic tu
D ic exparte tua seu fudi fuit domus sit
E mptor: nec gaudentē nūmo te addūcē sed me
I mpetiosa trahit Proserpina. uiue. valeq;

HOc erat in uotis modus agri nō ita magnus
Orthus ubi & tecto uicinus iugis aq; fons
& paulū sylue super his foret: auctius atq;
D ij melius fac̄e bene ē: nihil amplius oro
M aia nate nisi ut propa hec m̄ munera faxis
S i neq; maiorem feci ratione mala rem
H ec sum facturus uitio culpaue minorē
S i uenetor stultus nihil horz o si angulus ille
P roximus accedat qui nūc denormat agellū
O si urnā argenti fors q̄ m̄ monstrē ut illi
T hesauro inuēto qui mercēnarius agrum
I lli ipm mercatus arauit diues amico

Hercule siqd adest gratū uuuat hac pce te oro
Pingue pecus dno faciat & cetera prater
Ingeniū utq; solet custos m maximus assis
Ergo ubi inę mōtes & uatcē exurbe remoui
Quid priuus uustē satyris musaq; pedestri
Nec mala me ambitio perdit nec plūbeus auster
Autumnusq; grauis libitine questus acerbe
Matutine patet seu iane libentius audis
Vn hōies operū pmos uitaq; laborest
Instituūt sic dijs placitū tu carminis esto
Principiū tome sponsore me rapis eia
Ne prior officio quisq̄ respondeat urge
Sive aquilo rapit terras seu bruma niuale
Interiore die gyro trahit ure necesse est
Postmodo qd mi obstit dare certūq; loquuto
Lustandū in turba & facēda iniuria tardis
Quid tibi uis insane & quas res improbo urge
Iratis pabo tu pulsas ome qd obstat
Ad Mecœnatem memori si mēte recurras
Hoc iuuat & melli ē nō mētiar at sim at tas
Ventū ē asquilias aliena negotia centum
Per caput & circa saliūt latus añ secūdam
Rōsiuus orabat sibi adesses ad puteal cras
De re cōmuni scribe magna atq; noua te
Orabāt hodie meminisses qnte reuerti
Impīmat his cura mecœnas signa tabellis
Dixeris expiat: siuis potes addit & instat
Septimus octauo propior iā fugerit añus
Exq̄ mecœnas me cœpit habere suorum
In nūo dūtaxat adhec quē tollere rheda
Vellet iter faciens & cui concredere nugas

H ꝛ genuſ horta quota ē: thrax ē gallina ſtrꝯ, par
M atutina paꝛ, cautoꝫ iam frigora mordent
& quæ tumoſa bene deponunt in aute
P et totū hoc tempuſ ſubuectior indiē & hora
I nuidie noſter ludoꝫ ſpectauerat una.
L uſerat in campo fortunæ filiuſ: omel
F ugiduſ a noſtriſ manat per compita tumor
Q uicūq; obuiuſ ē me cōſulit: obone nā te
S ate deoꝫ qm̄ propiuſ contingiſ oportet
H ūqd de datijs auduſti: nil eſt ut tu
S emper eriſ deriſor ad omel: diꝫ exagitēt me
Q uicq̄ ſi quid militibꝫ promiſſa triquetra
P redia ceſar an eſt italæ tellure daturuſ
I uuantē me ſate nihil mirant: ut unū
S ulicæ egregiꝫ mortalem altiq; ſilenti
P erdit hæc inter miſero lux: nō ſine uotiſ
O ruſ qm̄ ego te aſpicā: quandoq; lucebit
H ūc uetez libriſ nūc ſomno & inertibꝫ horiſ
D uc̄ ſollicitæ iucunda obliuia uitæ
O quādo faba pythagoræ cognata ſimulq;
V ncta ſatiſ pingui ponit oluſcula lardo
O noctes cœneq; deū quibꝫ ipe meiq;
A n̄ Larem propriū ueſcar uernaſq; procaceſ
P aſco libatiſ dapibꝫ prout cuiq; libido ē
S ittat inæqualiſ calicē conuiua ſolutuſ
L egibꝫ inſaniſ ſeu qs capit acria fortiſ
P ocula ſeu modicaſ humeſtat lætiuſ ergo
S ermo oritur: nō de domibꝫ uilliſue abſentiſ
N ec male nec ne lepoꝫ ſaltet: ſed q̄ magꝫ ad noꝫ
P ertinet: & neſcire malū ē: agitamuſ utrum ne
D iuitijſ hoīes ſint uirtute beati

Q uidue ad amicitiaſ uſuſ rectu ne trahat nos
&que ſit natura boni ſummumq; qd euſ
C ernimuſ hec inter uicinuſ garrit anilis
E x re fabellaſ: ſiqsquam laudat arelli
S olicitaſ ignaruſ opeſ: ſic incipit olim
R uſticuſ urbanū miſe mus paupē ferē
A ccepiſſe cauē: uetere uetuſ hoſpes amicū
A ſper & attentuſ queſitiſ ut tn artum
S oluet hoſpitijſ aīum q; multa neq; ille
S epoſiti ciceriſ nec longe inuidit auene
A ridu & ore ferēſ acinū ſemeſſaq; lardi
F uſta dedit cupiens uaria faſtidia coena
V incireṭ tangentiſ mala ſingula dēte ſuperbo
C ū patr ipe domuſ palea porrectuſ in horna
E ſſet ador loliūq; dapiſ meliora relinquēs
T ande urbanuſ adhūc qd te iuuat inqt amice
P ręrupti nemoriſ patientem uiuere dorſo
V ſ tu hoieſ urbēq; feriſ pręponere ſyluiſ
C arpe uiā mḿ crede comeſ terreſtria quādo
M ortaleſ aīaſ uiuunt ſortita neq; ulla eſt
A ut magno aut paruo leti fuga: q̄ bene erga
D ū licet in terris iucūdiſ uiue beatuſ
V ixe memor q̄ ſiſ ęui breuiſ: hec ubi dicta
A mbo propoſitum pragūt iter: urbiſ auētę
M ęnia nocturni ſubrepere: iamq; tenebat
N ox mediū cęli ſpatiū cum ponit uterq;
I n locuplete domo ueſtigia rubro ut cocco
T incta ſuper lectoſ canderet ueſtiſ eburnoſ
M ultaq; de magna ſupereſſent fercula cena
Q ue procul extructiſ inerāt heſterna caniſtris
E rgo ubi purpurea porrectū in ueſte locauit

A greſtem ueluti ſuccinctus curſitat hoſpes
C ontinuatq; dapes nec̃o uernaluter ipſe
F unguitur offitijſ prelambens ome qd affert
I lle cubans gaudet mutata ſorte: bonoſq;
R ebs agit lætum cuiuã cũ ſubito ingens
V aluarz ſtrepitus lectis excuſſit utrunq;
C urrete per totũ pauidi conclaue magisq;
E xanimes trepidare ſimul: domus alta moloſſis
P erſonuit canibs: tũ ruſticus haud mi uita
E ſt opus hac ait: & ualeas me ſylua cauuſq;
T utus ab inſidijſ teneri ſolabitur heruo.

I Am dudũ auſculto & cupies tibi dicẽ ſeruus
Pauca reformido dauus ne: uta dauus amicã̃m
M ancipiũ dño & frugi quod ſit ſatis hoc eſt
V t tutale putes age libertate decembri
Q uando ita maiores uoluerunt utere narra
P ars bonum uitijſ gaudet ſtanter & urget
P ropoſitũ: pars multa natat modo recta capeſcẽs
I nterdũ prauis obnoxia ſepe notatus
C um tribs anelis modo leua priſcus inani
V ixit inequalis clauũ ut mutarg & in horas
A edibs ex magnis ſubitã ſe conderg: unde
M undior exirg: uix libertinus honeſte
I am moechus rome iã malet doctus athenis
V iuere uertumis quotquot ſunt natus iniqs
S cutra uolanerius poſtq; illi uiſta chyragra
C ontudit articulos qui proſe tolleret atq;
M ittẽ in purgum talos mercede diurna
C onductum pauit quanto conſtantior idem
I nuitijſ tanto leuius miſer acrior ille

Qui iam contempto iam laxo fune labotat
Non dicet hodie quotsū hec tā pudicā tendat
Furcifer ad te inq̄ quo pacto pessime laudas
Fortunā & motes antiquæ plebis & idem
Sīqs ad illa dīs subito te agat usq; recuset
Aut qa nō firmus rectū defendis & hæret
Aut qa nō sentis qd clamas rectius esse
Hequicq̄ cœno cupies euellere plantam
Rome rus optas absentē rusticus urbem
Tollis ad astra leuis si nusq̄ es forte uocatus
Ad cœnā: laudas lectus oliꝫ ac uelut usq̄
Vinctus eas: itate felicē dicis amasq;
Qz nusq̄ tibi sit potandū iusserit ad se
Mecœnas lectū sublumina p̄ma uentre
Conuiuā nemo oleū feret ocius hec qs
Audit cū magno blatetas clamore fugisq;
Miluius & scurre tibi nō referenda p̄cati
Discedūt & n. fateor me dixerit ille
Duci uetre leuē nasum nidore supinor
Imbecillus iners: siquid uis adde popino
Tu cū sis qd ego & fortassis nequior ultro
Insectare uelut melior: uerbisq; decoris
Obuoluas uitiū qd si me stultior ipse
Quingētis empto drachmis reprehenderis: auferr
Me uultu terrere manū stomacūq; teneto
Dūq̄ chrysippi docuit me ianitor ædo
Te iuuat aliena capit: meretricula dauū
Peccat uter nostrū cruce dignius: ac ubi me
Natura intēdit sub dira nuda lucerna
Quæcūq; excepit turgētis ubera caude
Clunibꝰ aut agitat eq̄ lasciua supinū

D imittit neq famosū neq sollicitum ne
D itior aut formæ melioris meiat eodem
T u cū proiectis insignibs. anulo equestri
R omanoq habitu prodis ex iudice dama
T urpis odoratū caput obscurante lucerna
N on es qd simulas metuēs inducetis atq
A ltercāte libidinibs tremis ossa pauore
Q uid refert uri uirgis ferroq necari
A uctoratus eas an turpi clausus in arca
Q uo te dimisit peccati cōscia herilis
C ōtractū genibs tāgas caput et ne marito
M atronæ peccātis in ambo iusta potestas
I nocruptore uel iustior illa tamen se
N on habitu mutat ut loco peccat ut supne
C ū te formidet mulier neq credat amāti
I bis sub furcā prudens dominoq fureti
C omittes tē omnē & uitā cū corpore famā
E uasti credo metues doctusq cauebis
Q uetes qn itez paueas itezq perire
P ossis o totiēs seruus q belua ruptis
C ū semel effugit reddit se praua catheni
N ō sum moecchus ais neq hercule fur ubi uasa
P retereo sapiens argentea tolle periculum
I am uaga prosiliet frenis natura remotis
T une m dnus terz imperijs hominumq
T ot tantisq minor quē ter undicta quaterq
I mposita haud unq misera formidine puat
A dde supradictis quod nō leuius ualeas nā
S ue uicarius ē q seruo paret uti mos
V ester ait seu seruus tibi qd sū ego nempe
T u m qui imperitas alijs seruis miser atq

D uceus ut nequiſ alacriſ mobile lignum
Q uiſnā ign liber ſapiēſ ſibi q imperioſus
R ue neq; pauperiſ neq; moꝛſ neq; uincula terret
R eſponſare cupidinib⁹ ꝺtemnē honoꝛiſ
F ortiſ & inſe ipſo totuſ teres atq; rotūdus
E xterni neqd ualeat per leue moꝛari
I nquē manca ruit ſemper fortuna. poteſt ne
E xhiſ ut propriū qd noſcē: quūq; talenta
P ofcat te mulier uexat foribuſq; repulſum
P erfudit gelida turſuſ uocat erripe turpi
C olla iugo liber ſum dic age non quiſ
V get neq; dominuſ mētem nō leuiſ & actiſ
S ubiectat laſſo ſtimulos uerſatq; negantem
V el cum pauſaca torpeſ inſane tabella
Q ui peccaſ minuſ atq; ego tū fului tutubeq;
A ut placidi ani contento poplite mitor
P uelia rubrica picta aut carbone uelut ſi
R e uera pugnēt feriāt uitentq; mouētel
A rma uiri: neq; & ceſſator dextuſ ac ipſe
S ubtiliſ ueteꝛ iudex & calliduſ audiſ
H il ego ſi ducor libo fuꝝmāte tibi ingenſ
V irtuſ atq; auuſ comiſ reſponſat opimiſ
O bſequiū m̄ pernitioſuſ eſt cui uetuſ
T ergo complector n q tu impunitior illa.
Q uæ paruo ſumi nequeūt obſonia captaſ
N empe inamareſcūt epulæ ſine fine petite
I lluſiq; pedeſ uitioꝛ ferre recuſāt
C orpuꝰ an hic peccat ſub nocte q puer uuā
F urtiua mutat ſtrigili q prædia uēdit
N il ſeruile gulæ parenſ habet: adde qd ide
N on horā tecū ēe poteſ non otia recte.

P onere: teq; ipm uitaſ fugitiuuſ & etto
I am uino quietē iam ſomno fallē curā
F uſtra nā comeſ atta petit ſeqt̄q; fugatē
V n̄ m̄ lapidē: quorſū ē opuſ: un̄ ſagittas:
A ut inſanit homo: aut uerſuſ facit: ocuſ hīc te
N rapiſ accedaſ: opera ago nona ſabino

A T naſidieni tuuit te cœna beati
Hā m̄ quereti ſuiuā dictuſ here illic
D e medio portare dic ſic ut m̄ nunq̄
I nuita fuīt meliuſ: dic ſi graue non ē
Q uæ prima uratū uentrē placauerit eſca
I n primiſ lucanuſ aper leni fuit auſtro
C aptuſ ut aiebat cœnæ pater actia circum
R apula lactucæ radiceſ qualia laſſum
P etuellūt ſtomacū ſiſer alec ferc̄la choa
H uſ ubi ſublatiſ puer alte cinctuſ acernam
G auſape purpureo menſam pertерſit & alter
S ubtrahat quodcūq; iacetet inutile: quodq;
P oſſet cœnatuſ offendere ut attica uirgo
C ū ſacriſ cereriſ procedit: fuſcaſ hydaſpeſ
C ecuba tuina ferē alcon chiū mariſ expers
H ic herus albanū Mecœnaſ fuit falernum
T e magiſ appoſituſ delectat: hēmuſ utrūq;
D iuitiaſ miſeraſ ſed q̄s cœnantibꝰ una
F undani pulchre fuerit tibi noſce laboro
S umuſ ego & prope me uiſcuſ thūrinuſ & infra
S i memī ratuſ cum Seruilio balatrone
V ibidiuſ: quos Mecœnaſ adduxerat umbras
H ometanuſ erat ſuper ipm portiuſ infra
R idiculuſ totaſ ſimul obſorbere placentaſ

Nomentanus adhoc: qui ſiqd forte lateret
Indice mōſtraret digito: nā cetera turba
Hos unq̄ cœnamus aiut: conchilia piſces
Longe diſſimile noto celantia ſuccum
Vt uel continue patuit cū paſſeris atq;
Inguſtata m̀ porrexerit illia thombi
Poſt hec me docuit melimela rubere minorem
Adluna delecta: qd hec interſit ab ipſo
Audieris melius: tū uubidius balatronj
Hos niſi damnoſe bibimus moriemur inulti
& caluces poſcit miaiotes: uertere pallor
Tum patachi faciem nil ſic metuētis ut acetes
Potores: uel quod maledicunt liberius: uel
Feruida q̄ ſubtile exurdat uina palatum
Inuertunt alij phaniſ uinaria tota
Vibidius balatroq; ſecutis oīnib; imis
Conuiuæ lectis nihilū nocuere lagenis
Affertur ſquillas inter murena natātes
Inpatina porrecta ſubhoc heros grauida ingt
Capta ē poſt partū carne futura deteriot
His mixtū iuſ ē: oleo qd prima uenatrj
Preſſit cella gato de ſucas piſcat biberj
Vino quinquenj: uetꝰ citta mare nato
Dū coquit cocto chiū ſic uenit ut non
Hoc magis ullum aliud pipere albo nō ſine acto
Quod metymneam uitio mutauerat uuam
Etucas uiridet: inultas ego primus amaras
Monstraui incoquere illutoſ curtillus echinos
Vt melius muria quātexta marina remittat
Interea ſuſpenſa graues aulea ruinas
Inpatinam fecere trahentia puluerus atri

Quantum nō aquilo campanis excutat agtis
Nos maius uertu postq̄ nihil esse pericli
Senimus exigimur ruffus posito capite ut si
Filius imaturus obsset flere quis esset
Finis nisapiens sic nomentanus amicum
Tollet: heu fortuna qs est audelior in nos
Deus te: ut semper gaudes illudere rebus
Humanis variis mappa compescere ritum
Vix poterat balatro suspendens omnia naso
Hec est conditio uiuendi aiebat eoq
Responsura tuo nunq̄ ē par fama labori
Tene ut ego accipiar laute torquetur omni
Solicitudine districtum ne panis adustus
Ne male conditū uis apponat: ut omnes
Precincti recte pueri comptiq ministret
Adde hoc preterea casus aulea tuant si
Vt modo si patinā pede lapsus frangat agaso
Sed conuiuatoris ut ducis ingenium res
Aduersae nudare solent celare secundae
Hasidienus adhec tibi dij quæcunq̄ precantis
Comoda dent ita uir bonus est uxoriq comis
& soleas poscit: tum in lecto quoq uideres
Stridere secreta diuisos aure susurros
Hullos his mallem ludos spectasse: sed illa
Redde age quae deinceps risisti uubidius dixit
Quaerit de pueris nū sit quoq fracta lagena
Quae sibi poscenti nō dentur pocula dumq
Ridetur fictis rex balatrone secundo
Nasidiene redis mutatae frontis ut arte
Mazonomo pueri magni discerpta ferentes
Membra gruis sparsi sale multo nō sine farre

P ingubus & ficas pastum uocat aspera albi
& leporis uulsos ut multo suauius armos
Q uã sicu lumbis qui sedet : tñ pectore adusto
V idimus & mersas pomi & sine clune palũbes
S uauis res si non causas narraret earũ &
H aturas dnius quem nos fic fugimus ulti
V t nihil omnino gustaremus: uelut illis
C anidia afflasse & prior serpentibus afris.

Q·ORATII FLACCI CARMINVM LIBER PRIMVS

ME cœnas attauis edite regibus
O & præsidium & dulce decus meũ
Sũt quos curriculo puluere olym
picum
Collegisse iuuat metaq feruidis
E uitata rotis palmaq nobilis
T errarum dominos euehit ad deos
H unc si nobilium turba quiritum
C erret tergeminis tollere honoribus
I lium si proprio condidit horreo
Q uicquid de libycis uerritur areis
G audentem patrio finderet sarculo
A gros attalicis conditionibus
N unq̃ dimoueas ut trabe cypria
Myrtoum pauidus nauta secet mare
L ucantem icarijs fluctibus aphricum
M ercator metuens otium & oppidi
L audat rura sui: mox reficit rates
Q uassas: indocilis pauperiem pati
E st: qui nec ueteris pocula massici
N ec partem solido demere de die
S pernit: nunc uiridi membra sub arbuto
S tratus nũc ad aquæ lene caput sacræ
M ultos castra iuuant: & lituo tubæ
P ermixtus sonitus: bellaq; matribus
D etestata: manet sub ioue frigido
V enator tenere coniugis immemor

S eu uisa est catulis cerua fidelibus
S eu rupit teretes marsus aper plagas
M e doctas hederae praemia frontium
D iis miscent superis: me gelidum nemus
N ymphasq; leues cum satyris chori
S eccrnunt populo si neq; tibias
E uterpe cohibet: nec polymneia
L esboum refugit tendere barbiton
Q uod si me lyricis uatibus inseris
S ublimi feriam sydera uertice.

I Am satis terris nimis atq; dirae
Grandinis misit pater & rubente
D extera sacras iaculatus arces
Terruit urbem.
T erruit gentes graue ne redirent
S aeculum pyrrhae noua monstra questae
O mne cum protheus pecus egit altos
Visere montes.
P iscium & summa genus haesit ulmo
N ota quae sedes fuerat columbis
& superiecto pauidae natarunt
Aequore damae.
V idimus flauum tiberim retortis
L itore etrusco uiolenter undis
I re deiectum monumenta regis
Templaq; uestae.
I lie dum se nimium querenti
I actat ultorem. uagus & sinistra
L abitur tripa uoue non probante
Vxoriius amnis.

A udiet ciuiſ acuiſſe ferrum
Quo grauiſ perſæ meliuſ perirent
A udiꝫ pugnaſ uitio patentum
Rata iuuentuſ.
Quem uocet diuum populuſ tuentiſ
I mperij rebꝰ precꝫ qua fatigent
V irgineſ ſanctæ minuſ audientem
Carmina neſtam.
C ui dabit partiſ ſceluſ expiandi
I upiter tandē uenias precamur
N ube candenti humeroꝫ amictuſ
Augur apollo.
S iue tu mauiſ erycina rideſ
Quam locuſ circūuolat & cupido
S iue neglectum genuſ & nepoteſ
Reſpiciſ auctor.
H eu nimiſ longo ſatiate ludo
Quem iuuat clamor galeaꝙ leuiſ
A cer & mauri pedituſ cruentum
Vltuſ in hoſtem.
S iue mutata iuuenem figura
A leſ interiſ uirtutiſ almæ
F iliuſ maiæ patienſ uocari
Cæſariſ ultor
S eruſ in cælum redeaſ diuꝙ
L ætuſ interiſ populo quirini
N eue te noſtriſ uitijſ iniquum
Otior aura
T ollat hic magnoꝫ potiuſ triumphoꝫ
H ic, dicti pater atꝙ princeps amen
H eu ſinaſ Medoꝫ equitare inultoꝫ

Te duce Cæsar.

Sic te diua potens cypri
Sic fratres helenæ: lucida sidera
Ventorumq; regit pater
Obstrictis aliis præter iapyga
Nauis: quæ tibi creditum
Debes virgilium finibus atticis
Reddas incolumem precor
Et serues animæ dimidium meæ
Illi robur & æs triplex
Circa pectus erat: qui fragilem truci
Commisit pelago ratem
Primus nec timuit præcipitem africum
Decertantem aquilonibus
Nec tristes hyadas nec rabiem noti
Quo non arbiter adriæ
Maior tollere seu ponere uult freta.
Quem mortis timuit gradum
Qui siccis oculis monstra natantia
Qui uidit mare turbidum: et
Infames scopulos: acroceraunia
Nequicquam deus abscidit
Prudens oceano dissociabili
Terras: si tamen impie
Non tangenda rates transiluit uada
Audax omnia perpeti.
Gens humana ruit per uetitum nefas
Audax iapeti genus
Ignem fraude mala gentibus intulit
Post ignem ætherea domo.

S abductum macies & noua febrium
I terris incubuit cohors.
S emotaq; prius tarda necessitas
L eta corripuit gradum
E xpertus uacuum Dedalus aera
P ennis non homini datis
P errupit acheronta herculeus labor:
N il mortalibus arduum est.
C elum ipm petimus stultitia. neque
N eq; per nostrū patimur scelus
I racunda iouem ponere fulmina.

S oluit aeris hyems grata uice ueris & fauoni
T rahūtq; siccas machinæ carinas
A c neq; iā stabulis gaudet pecus: aut aratot igni
N ec prata canis albicant pruinis
I ā cytherea chorus ducit venus imminēte luna.
I ūctaq; nymphis gratis decentes
A lterno terram quatiūt pede dū grauis cyclopū
V ulcanus ardens urit officinas
N ūc decet aut. uiti nitidū caput impedire mytto
A ut flore: terre quem ferunt solute
N ūc & in ūbrosis fauno decet imolare lucis
S eu poscat agna: siue malit hædo
P allida mors æquo pulsat pede pauperū tabernas
R egumq; turres o beate sesti
V ita summa breuis spē nos uetat incohare longam
I am te premet nox: fabulæ q; & manes
& domus exilis plutonia: quo simul mearis
N ec regna uini sortiere talis
N ec tenerū lycidā mirabere: quo calet iuuentus

Nunc omnis & mox uirgines tepebunt.

Qui multa gracilis te puer in rosa
Perfusus liquidis urget odoribus
Grato pyrrha sub antro.
Cui flauam religas comam
Simplex munditijs. heu quotiens fidem
Mutatosq deos flebit & aspera
Nigris æquora uentis
Emirabitur insolens
Qui nunc te fruitur credulus aurea
Qui semper uacuam semper amabilem
Sperat nescius aure
Fallacis miseri quibus
Intentata nitet me tabula sacer
Votiua paries indicat humida
Suspendisse potenti
Vestimenta maris deo.

Scriberis uario fortis & hostium
Victor mœonij carminis alite
Quam rem cumq ferox nauibus aut eqs
Miles te duce gesserit
Nec Agrippa neq hec dicere: nec grauem
Pelidæ stomachum cedere nescij
Nec curuus duplicet per mare ulysses
Nec scenam pelopis domum
Conamur tenues: grandia. dum pudor
Imbellisq lyræ musa potens uetat
Laudes egregij Cæsaris: & tuas
Culpa deterrere ingenij.

Quis martem tunica tectum adamantina.
Digne scripserit: aut puluere troico
Nigrum merionem: aut ope Palladis
Tydiden superis parem.
Nos conuiuia nos prœlia uirginum
Sectis inuenes unguibus & uirum
Camenas uacui sumus quod uirimur
Non præter solitum leues

Laudabit alij claram rhodon aut mytilenen
Aut epheson bimarisue corinthi
Mœnia uel baccho thebas uel apolline delphos
Insignes aut thessala tempe
Sunt qui unum opus et intacte palladis urbem
Carmine perpetuo celebrare et
Undique decerptam fronti præponere oliuam
Plurimus in iunonis honorem
Aptum dicat equis argos ditesque mycenas
Me nec tam patiens lacedemon
Nec tam larysse percussi campus opimæ
Quam domus albuneæ resonantis
Et præceps anio et tiburni lucus et uda
Mobilibus pomaria riuis.

Albus, ut obscuro deterget nubila cælo
Sæpe notus: neque parturit imbres
Perpetuos: sic tu sapiens finire memento
Tristitiam uitæque labores
Molli plance mero seu te fulgentia signis
Castra tenent: seu densa tenebit
Tiburis umbra tui: Teucer Salamina patresque

Cum fugeret tamen uda lyco
Tempora populea fertur uinxisse corona.
Sic tristis affatus amicos
Quo nos cunq; feret melior fortuna parete
Ibimus o sotij comitesq;
Nil desperandu teucro duce & auspice teucro
Certus.n. promisit apollo
Ambiguam tellure noua Salamina futura
O fortes peioraq; passi
Mecum sepe uiri: nunc uino pellite curas
Cras ingens iterabimus equor

Lydia die per omnis
Te deos oro: Sibarim cur properas amando
Perdere: cur apricum
Oderit campum patiens pulueris atq; solis:
Cur neque militares
Inter equales equitet: gallica nec lupatis
Temperet ora frenis
Cur timet flauum tiberim tange: cur olivum
Sanguine viperino
Cautus uitat: neq; ira liuida gestat armis
Bracchia sepe disco
Sepe trisulce iaculo nobilis ille expedito
Quid latet ut marine
Filium dicit Tetydis sub lachrymosa troie
Funera: ne uirilis
Cultus in cede & lycias proripere catervas

Videt ut alta stet nive candidum
Soracte nec iam sustineat onus

S yluæ laborantes: geluq;
F lumina constiterint acuto
D issolue frigus lygna super foco
L arge reponens atq; benignius
D eprome quadrimū sabina
O Thaliarche merum diota
P ermitte diuis cetera qui simul
S tranerit uentoq; æquore feruido
D eproeliantes nec cupressi
N ec uetercs agitantur orni
Q uid sit futurū cras fuge quærere: &
Q uem fors dierū cūq; dabit lucro
A ppone: nec dulces amores
S perne puer: neq; tu choreas
D onec uirenti canities abest
M orosa: nūc & campus & areæ
L eneq; sub noctem susurri
C omposita repetantur hora
N ūc & latentis proditor intimo
G ratus puellæ risus ab angulo
P ignusq; direptum lacertis
A ut digito male pertinaci

MErcuri facunde nepos athlantis
Qui feros cultus hominū recentum
Voce formasti catus & decore
More palestræ.
Te canam magni iouis & deorum
Nuntium: curuæq; lyræ parentem
Callidum quicquid placuit iocoso
Condere furto.

Te bouef olim nifi reddiduffef
Per dolum amotaf puerum minaci
Voce dum terret uiduuf pharetra
  Rifit apollo
Quin & attidaf duce tefuperbo
Ilio diuef Priamuf relicto
Thefſalofq; ignif & iniqua troiæ
  Caſtra fefellit.
Tu piaf letif animaf reponif
Sedibꝫ: utrꝫq; leuem cohercef
Aurea turbam: fuperif deorum
  Gratuf & imif.

TVne q̄ſuerif fatc nefaf quē m̄ quē tibi
Finē dij dederīt Leuconoe nec babylonioꝫ
Temptariſ nūmꝫ ut meluuf quicqd eīt pati
Seu pluēf hyemef ſeu tribuit iupiter ultimā
Quæ nūc oppoſitif debilitat pumicibꝫ mare
Tyrrhenū ſapiaf: uina liquef: & ſpatio breui
Spem longā reſecef dū loqmur fugit inuidia
Aetaf carpe diē: quā minimū credula poſtero.

QVem uirum aut heroa lyra uel acri
Tibia ſummif celebrare clio
Quem deum: cuiuf recinet iocoſa
  Nomen imago
Aut in umbroſif heliconif oriſ
Aut ſuper pindo/gelidóue in hemo
Vnde uocalem temere inſequutæ
  Orphea ſyluæ
A te materna rapidoꝫ morantem

F luminum lapſus: celeteſq; uentos
B landium: & auritas fidib canoris
Ducere quercus
Q uid priuſ dicā: ſolitus parentum
L audib: quo re ſ horum ac deorum
Q ui mare & terras uarijſq; mundum
Temperat horis
V nde nil maius generatur ipſo
N ec uiget quicq; ſimile aut ſecundum
P roximos illi tamen occupauit
Pallas honores
P roeliis audax neq; te ſilebo
L ibet: & ſeuis inimica uirgo
B eluis: nec te metuēde certa
Phoebe ſagitta.
D icam & Aladen puerosq; ledæ
H ūc equis: illum ſuperatæ pugnis
& minax: quod ſic uoluere ponto
Vnda recumbit.
R omulū post hos prius antiquorem
P ompili regnum memorē: an ſuperbos
T arquini faſces: dubito an Catonis
Nobile letum.
R egulum: & ſcauros: animæq; magnæ
P rodigum Paulum ſuperante pœno
G ratus insigni re ſetam camœna
Fabriciumq;.
H unc & incomptis curium capillis
V tilem bello tulit & camillum
S æua paupertas: & auitus apto
Cum lare fundus.

Nobilem: quor ſim' alba nau
Stella refulſit tis
D efluit ſaxis agitat' humor
C ōcidūt uēti: fugiūtq; nubes

C refcat occulto uelut arbor æuo
F ama marcelli: micat inter omnes
I ulium fydus: uelut inter ignes
  Luna minores
G entis humanæ pater atq; custos
O rte saturno tibi cura magni
C æsaris fatis data tu secundo
  Cæsare regnes.
I lle seu parthos latio imminentes
E gerit: iusto domitos triumpho
S iue subiectos orientis oræ
  Seras & indos.
T e minor latium reget æquus orbem
T u grauis curru quatiens olympum
T u parium castis inimica mittes
  Fulmina lucis.

C Vm tu Lydia Telephi
C ervicem roseam: cerea Telephi
L audas brachia ue meum
F eruens difficili bile tumet iecur
T unc nec mens mihi nec color
C erta sede manent humor & ingenas
F urtim labitur arguens
Quã lenti penitus macerer ignibꝫ
V ror seu tibi candidos
T urpatunt humerosq; inmodice mero
R ixæ: siue puer furens
I mpressit memorẽ dente labris notam
N on si me satis audias
S peres perpetuum dulcia barbare

Ledentem oſcula quæ venus
Quinta parte ſui nectaris imbuit
Felices ter & amplius
Quos irrupta tenet culpa nec malis
Domuſſue querimonijs
Supremа citius ſoluet amor diē

ONauis referent in mare te noui
Fluctus. oquid agis. fortiter occupa
Portum. nonne uides ut
Nudum remigio latus
Et malus celeri ſaucius aphrico
Antennaeq gemant ac ſine funibus
Vix durare carinæ
Poſſunt imperioſius
Aequor. nō tibi ſunt integra lintea
Non dij. qs iterum preſſa uocet malo
Quanuis pontica pinus
Silue filia nobilis
Iactes ē genus. & nomen inutile
Nil pictis timidus nauta puppibus
Fidit. tu niſi uentis
Debes ludibrium. caue
Nimium ſolicitum q̄ mihi tedium
Nimis deſiderijs curaq̄ nō leuis
Interfuſa nitentes
Vites æquora cycladas

PAſtor cum traheret per freta nauibus
Idæas helenam perfidus hoſpitam
Ingrato celeres obtulit otio

V entq ut caneret fera
H ereul fata: malaṃ ducis aui domū
Q uam multo repetet grecia milite
C oniurata tuas rumpere nuptias
& regnum priami uetus
H eu heu q̄tus equis/ q̄tus adest uiris
S udor: quanta moues funera dardane
G enti iam galeam pallas & egida
C urruq; & tabiem parat
H equicq̄ veneris præsidio ferox
P ectes cæsariem: grataq; feminis
I mbelli cythara carmina diuides
H equicq̄ thalamo grauis
H astas & calami spicula gnosij
V itabis strepitūq; & celerem sequi
A iacem: tn̄ heu seruus adulteroq;
C rines puluere collines
N on Laertiaden exitium tuæ
G entis: nō priuū nestora respicis.
V rgent impauidi te Salaminius
T eucer: & Stelenus saeua.
P ugnæ huic opus est imperitare equis
N on auriga piger: Merionem quoq;
H oscas: ecce furit te reperire atrox
T ydide melior patre.
Q uem tu cetuus uti uallis in altera
V isum parte lupum graminis immemor
S ublimi fugies mollis anhelitu
N on hoc pollicitus tuæ
I racunda diem proferet ilio
M atronisq; phrygum classis Achillei

P oſt certas hyemes uret achaicus
I gnis iliacas domos.

O Mater pulchra filia pulchrior
Quem criminosis cūq; uoles modum
P ones iambis siue flamma
S iue mari libet adriano
N on dindymene nō aditus quatit
M entem sacerdotum incola pythius
N on liber æque non acuta
S ic geminant corybantes æra
T rubes ut ure: quas neq; noticus
D eterret ensis: nec mare naufragum
N ec sæuus ignis: nec tremendo
I upiter ipse ruens tumultu:
F ertur prometheus addere principi
L imo coactus particulam undiq;
D esectam & inlani leonis
V m stomacho apposuisse nostro
I re thyestem exitio graui
S trauere & altis urbibus ultimæ
S tetere causæ cur perirent
F unditus imprimeret muris
H ostile aratrū exercitus insolens
C ompescit mentem me q̄ pectoris
T emptauit in dubia fiducia
F retus & incolumis iambos
M isit furentem: nūc ego mitibus
M utare quæro tristia: dum mihi
F ias recantatis amica
O bprobriis animumq; reddas.

VEloxamœnum ſepe lucetulem
Mutat lyræo faunuſ & igneam
Defendit eſtatem capellis
Vſq; meiſ: pluuioſq; uentos
Impune tutum per nemuſ arbutos
Quærunt latentes & thimæ deuiæ
Olentiſ uxoreſ mariti
Nec uitideſ metuunt colubraſ
Nec martialeſ hedilia lupoſ
Vt teſſq; dulci thyndari phyſtula
Vallesq; & uſtiq; cubantiſ
Lauia perſonuere ſaxa.
Dij metuentur: diſcipetaſ mea
& muſa cordi eſt: hinc tibi copia
Manabit ad plenum benigno
Ruriſ honorum opulenta cornu
Hinc inter ducta uallē camœnaſ
Vtabiſ eſtuſ & fide teia
Dum teſ laborantes in uno
Penelopen uitreamq; cyrren
Hic innocentiſ pocula leſbij
Duces ſub umbra. nec ſemeleiuſ
Cum matre confundet thyoneuſ
Proelia: nec metuens proteruum
Suſpecta cyclopa: ne male diſpari
Incontinentes iniçiat manuſ
& ſcindat hærentem coronam
Crinibuſ immeritamq; ueſtem

NVllam vare ſacra uite prius ſeueriſ arborem

C irca mite solum tiburis & mœnia catilli
S ecas omia nã dura deus proposuit neq;
M ordaces aluer diffugiũt sollicitudines
Q uis post uina grauẽ militia aut paupiẽ trepat
Q uis nõ te potius bacche pater teq; decens venus
A c neqs modici transiliat munera liberi
C entaurea monet cũ laphitis trixa sup mero
D ebellata monet sithonijs: nõ leuis Eurꝫ
C ũ fas atq; nefas exiguo fine libidinum
D iscernũt auidi nõ ego te candide bassareu
I nuitum quatiam nec uarijs obsita frõdibꝰ
S ub diuũ rapiam saeua tene cum berecinthio
C ornu timpana quæ subsequit cecus amor sui
A ttollens uaciuũ plus nimio gloria uerticem
A rcbaniq; fides prodiga perlucidior uitro

MAter saeua cupidinum
Thebanæq; iubet me semelæ puer
& lasciua licentia.
F initis animum reddere amoribus
V rit me Glycere nitor
S plendentis pario marmore puriꝰ
V rit grata protervitas
& uultus nimium lubricus aspici
I n me tota ruens venus
C yprum deseruit: nec patit scythias
& uersis animosum equus
D ucere parthum: nec q̃ nihil attinent
H ic uiuum mihi cespitem: hic
V erbenas pueri ponite thuraq;
B ini cum patera meri

arborem

Mactata uenit lenior hostia.

Ille potabit modicis sabinum
Cantaris graeca quod ego ipe testa
Conditum leui. datus in theatro
Cum tibi plausus
Care maecenas eques ut paterni
Fluminis ripae simul & iocosa
Redderet laudes tibi uaticani
Montis imago
Caecubum & prelo domitam caleno
Tu bibes uuam meam nec falerne
Temperant uites neq; formiani
Pocula colles

Dianam tenere dicite uirgines
Intonsum pueri dicite cynthium
Latonamq; supremo.
Dilectam penitus ioui
Vosq; lætam fluuiis & nemorum coma
Quæcunq; aut gelido prominet algido
Aut nigris æmanthi
Syluis aut uiridis graui
Vos tempe totidem tollite laudibus
Natalemq; mares delon apollinis
Insignemq; pharetra
Fraternaq; humerum lyra
Hic bellum lachrymosum hic miseram famem
Pestemq; a populo et principe cæsare
In persasq; britannos at
Vestra motus aget prece.

INteger uite ſceleriſq; purus
Non eget mauris iaculis: nec arcu
Nec uenenatis grauida ſagittis
Fuſce pharetra
Siue per ſyrtes iter æſtuoſas
Siue facturus per inhoſpitalem
Caucaſum: ut quæ loca fabuloſus
Lambit hydaſpes.
Nãq; me ſylua lupus in ſabina
Dum mea canto Lalagen & ultra
Terminũ curis uagor expeditus
Fugit inermem.
Quale portentum neq; militaris
Daunia latis alit eſculetis
Nec iubæ tellus generat leonum
Arrida nutrix
Pone me pigris ubi nulla campis
Arbor æſtiua recreatur aura
Quod latus mundi nebule malusq;
Iupiter urget.
Pone ſub curru nimium propinqui
Solis in terra domibus negata
Dulce ridentem Lalagen amabo
Dulce loquentem.

VItat inuleo me ſimilis chloe
Querenti pauidam montibus auijs
Matre: nõ ſine uanoſq; aurarz & ſyluæ mœtu
Nam ſeu mollibus uetis inhorruit
Aduentus foliis ſeu uiridis rubrum

D imouere lacertæ
& corde & genibus tremit
Atqui non ego te tygris ut aspera
Gætulusue leo frangere persequor
Tandem desine matrem
Tempestiua sequi tuto.

QVis desiderio sit pudor aut modus
Tam cari capitis precipe lugubres
Cantus melpomone: cui liquidam pater
Vocem cum cythara dedit
Ergo quintilium perpetuus sopor
Vrget: cui pudor & iustitiæ soror
Incorrupta fides: nudaq; ueritas
Quando ullum inueniet parem
Multis ille bonis flebilis occidit
Nulli flebilior quam tibi virgili
Tu frustra pius heu: non ita creditur
Posais quintilium deos
Quod si threicio blandius orpheo
Audiam moderere arboribus fidem
Num uane redeat sanguis imagini
Quam uirga semel horrida
Non leuis precibus fata recludere
Nigro compulerit mercurius gregi
Durum sed leuius fit patientia
Quicquid corrigere est nefas

PArtius iunctas quatiunt fenestras
Ictibus crebris iuuenes proterui
Nec tibi somnos adimunt: amatæ

Ianua limen
Que prius multum facilef mouebat
C ardinef audif minuf & minuf iam
M étuo longaf peteunte noctef
Lidia dormif
I nuicem mœchoſ anuf arrogantef
F lebif in ſolo leuif angiportu
T hracio bacchante magif ſubinter
Lunia uenta
C um tibi flagranf amor & libido
Que ſolet matref furiare equorum
S æuiet circa iecur ulceroſum
Non ſine queſtu.
L etaſ quod pubef hedera uirenti
G audeat pulla. magiſ atq; mirto
A ridaſ frondef hyemif ſodalif
Dedicet hebro.

M Vſif amicuſ triſtitiam & metuſ
Tradam protervif in mare creticum
P ortare uentif: quif ſub arcto
R ex gelidæ metuatur ore
Q uid tyridatem terreat unice
S ecurif: o quæ fontib integrif
G audef apricoſ nectere floref
H ecte meo Lamiæ coronam
P iplea dulcif nil ſine te mei
P roſunt honoref: hunc fidib nouif
H unc lesbio ſacrare plectro
T eq; tuaſq; decet ſororef.

NAtaſ in uſum lætitiæ ſcyphoſ
Pugnare thracum eſt. tollite barbarꝫ
Morem uerecundumq; bacchum
Sanguineiſ prohibere rixiſ
Vino & lucernis medijſ acinaciſ
Immane quantū diſcrepat impium
Lenite clamorem ſodales
Et cubito remanente preſſo.
Vultuſ ſeueri me quoq; ſumere
Partem falerni dicat o pontie
Frater mei gillæ. quo beatuſ
Vulnere: qua pereat ſagitta.
Ceſſat uoluntaſ: non alia bibam
Mercede quæ te cūq; domat uenuſ
Non erubeſcendiſ aduxit
Ignibuſ. ingenuoq; ſemper
Amore peccaſ. quicquid habeſ age
Depone tutiſ auribꝫ. ah miſer
Quanta laboraſ caribdi
Digne puer meliore flamma.
Quæ ſaga quiſ te ſoluere theſſaliſ
Magus uenenis. quiſ poterit deuſ
Vix illigatum te triformiſ
Pegaſus expediet chimæra.

TEmatiſ & terræ nīīq; carentiſ hatene
Menſorem cohibent arcta
Puluerii exigui prope lituſ parua marinū
Munera. nec quicq̄ tibi prodeſt
Aeriaſ temptaſſe domoſ. animoq; totundum
Preceptriſſe polum morituro.

O cadit & Pelopis genitor conuiua deorum
T ithonusq; temotus in auras
& iouis archanis minos admissus: habentq;
T artara panthoidem iterum orcho
D emissum q̄ui clipeo & troiana refixo
T empora testatus nihil ultra
N eruos atq; cutem morti tersserat atre
I udice te non sordidus auctor.
N atura ueriq; sed om̄es una manet nos
& calcanda semel uia leti.
D ant alios furie toruo spectacula marti
E xitio est auidum mare nauti
M ixta senū ac iuuenū densant' funā nullū
S æua caput proserpina fugit.
M e quoq; deuexi rapidus comes otionis
I llyricis notus obtuit undis
A t tu nauta uage ne parce malignus harenæ
O ssibus & capiti inhumato
P articulā dare: sic quodcūq; minabit' eurus
F luctibus hesperiis uenusine
P lectant' syluæ te sospite multaq; merces
V nde potest tibi defluat æquo
A bioue neptunoq; sacri custode tarenti
N egligis immeritis nocituram
P ost modo te natis fraudē committere forsan
D ebita iura uicesq; superbæ
T e maneant ipm̄ precibꝰ nō linquar inultus
T eq; piacula nulla resoluent.
Q uanq̄ festinas nō ē mora longa: licebit
I niecto ter puluere curras.

Ic ſi beatiſ nunc arabum inuideſ
Gazis: & aurem militiam paraſ
Non ante deuictus ſabeæ
Regibus: horribilq; mœdo
Nebis cathenaſ: quæ tibi uirginum
Sponſo necato barbara ſeruiæ
Puer quis ex aulea capillis
Ad cyathum ſtatuetur unctis
Doctus ſagittas tendere ſericas
Arcu paterno: quis neget arduis
Pronos relabi poſſe riuos
Montibus: & tiberim reuerti:
Cum tu coemptos undiq; nobilis
Libros paneti ſocraticam & domum
Mutare loricis iberis
Pollicitus meliora tendis

Qui uenus regina gnidi paphiq;
Sperne dilectam cypron: & uocantis
Thure te multo glycerae decoram
Transfer in aedem
Gratiae zonis properantq; nymphis
Feruidus tecum puer & ſolutis
Gaparum comis ſine iuuentas
Mercuriuſq;.

Quid dedicatum poſcit apollinem
Vates: quid orat de patera nouum
Fundens liquorem non opimae
Sardiniae ſegetes feraces
Non aeſtuoſae grata calabriae.

Armenta: non aurum aut ebur indicum
Non rura: quæ lyris quinta
Mordet aqua taciturnus amnis
Premant Calena falce quibus dedit
Fortuna uitem diues & aureis
Mercator exiget cululis
Vina: syra reparata merce.
Dis carus ipsis quippe ter & quater
Anno reuisens æquor athlanticum
Impune: me pascunt oliuæ
Me cichoreæ leuesq; maluæ
Frui paratis & ualido mihi
Latoe dones at precor integra
Cum mente: nec turpem senectam
Degere: nec cythara carentem.

Poscamus siquid uacui sub umbra
Lusimus tecum: quod & hunc in annum
Viuat & plures: age dic Latinum
Barbite carmen.
Lesbio primum modulare cliuo
Qui ferox bello tamen inter arma
Siue iactatam religarat udo
Litore nauim.
Liberum & musas ueneremq; & illi
Semper hærentem puerum canebat
& lycum nigris oculis nigroq;
Crine decorum
O decus phœbi & dapibus supremi
Grata testudo iouis: o laborum
Dulce lenimen mihi cuiq; salue

Rite uocanti

ALbine doleas pluſ nimio memor
Immitis glycere neu miſerabiles
Decantes elegos cur tibi iunior
Læſa pręnitteat fide
Insignem tenui fronte lycorida.
Cyri torret amor. Cyrus inaſperam
Declinat pholoen. ſed prius apulis
Iungentur capreæ lupis
Quam turpi pholoe peccet adultero
Sic uiſum ueneri cui placet impares
Formas atq; animos ſub iuga enea
Saeue mittere cum ioco
Inſtum me melior cum peteret ueneus
Grata detinuit compede mirtale
Libertina: fretis acrior adriæ
Curuantis calabros ſinus.

PArcis deorum cultor & infrequens
Inſanientis dum ſapientiæ
Conſultus ero nunc retrorſum
Vela dare atq; iterare curſus
Cogor relictos nāq; dieſpiter
Igni coruſco nubila diuidens
Plerūq; per purum tonantes
Egit equos uolucremq; currum
Quo bruta tellus & uaga flumina
Quo ſtix inuiſi horrida trenari
Sedes athlanteusq; finus
Concutitur uidet ima ſummis

Mutare & insignem attenuat deus
Obscura premens hinc apicem tapax
Fortuna cum stridore acuto
Sustulit hic posuisse gaudet.

ODiua gratum quæ regis antium
Præsens: uel imo tollere de gradu
Mortale corpus uel superbos
Vertere funeribus triumphos
Te pauper ambit sollicita prece
Ruris colonus: te dominam æquoris
Quicunq; bithynia lacessit
Carpathium pelagus carina
Te dacus asper: te profugi scythæ
Vrbesq; gentesq; & latium ferox
Regumq; matres barbarorum: & [illegible]
Purpurei metuunt tyranni
Iniurioso ne pede proruas
Stantem columnam: neu populus frequens
Ad arma cessantes ad arma
Concitet: imperiumq; frangat
Te semper anteit sæua necessitas
Clauos trabales & cuneos manu
Gestans aena nec severus
Vncus abest liquidumq; plumbum
Te spes & albo rata fides colit
Velata panno: nec comitem abnegat
Vtcunq; mutata potentes
Vestes domos inimica linquis
Ast uulgus infidum: & meretrix retro
Periura cedit diffugiunt cadis.

Cum fece ficcatis amici
Ferre iugum pariter dolosi
Seruis iturum Cæsarem in ultimos
Orbis britannos & iuuenum recens
Examen eois timendum
Partibus oceanoq; tubo
Heu cicatricum & sceleris pudet
Fraternique quid nos dura refugimus
Ætas quid intactum nefasti
Liquimus~ unde manus iuuentus
Metu deorum continuit: quibus
Pepercit aris: o utinam noua
Incude diffingas retusum in
Massagetas arabasq; ferrum.

Et thure: & fidibus iuuat placare
& uituli sanguine debito
Custodes numidæ deos
Qui nunc hesperia sospes in ultima
Caris multa sodalibus
Nulli plura tamen diuidit oscula
Quam dulci Lamiæ memor
Actæ non alio rege puertitiæ
Mutataeq; simul togæ.
Cressa ne careat pulchra dies nota
Neu promptæ modus amphoræ
Neu morem in salio sit requies pedum
Neu multi decalus meri
Bassum threicia uincat amystide
Neu desint epulis rosæ
Neu uirax aprum neu breue lylium.

Omnes in damalim putrel
Deponent oculos: nec damalis nouo
Diuelletur ab adultero
Lasas hederis ambitiosior.

NNunc est bibendum nunc pede libero
Pulsanda tellus: nunc saliaribo
Ornare puluinar deorum
Tempus erat dapibus sodales
Ante hac nefas depromere cecubum
Cellis auitis: dum capitolio
Regina dementes ruinas
Funduis & imperio parabat
Contaminato cum grege turpium
Morbo uirorum quodlibet impotens
Sperare fortunaq; dulci
Ebria sed mutuit furorem
Vix una sospes nauis ab ignibo
Mentemq; lymphatam mareotico
Redegit in ueros timores
Cæsar: ab italia uolantem
Remis adurgens: accipiter uelut
Molles columbas aut leporem citus
Venator in campis niualis
Hemoniæ: daret ut catenis
Fatale monstrū: quæ generosius
Perire quærens: nec muliebriter
Expauit ensem nec latentes
Classe cita reparauit oras
Ausa & iacentem uisere regiam
Vultu sereno: fortis & asperas

Tractare serpentes ut attrum
Corpore combiberet uenenum
Deliberata morte ferocior
Seuis liburnis scilicet inuidens
Priuata deduci superbo
Non humilis mulier triumpho

Pertica cedi puer apparatus
Displicent nexae philyra coronae
Mitte sectari rosa quo locorum
Sera moretur
Simplici myrto nihil adlabores
Sedulus curo neq; te ministrum
Dedecet myrtus neq; me sub arcta
Vite bibentem.

Q·ORATII FLACCI CARMINVM LIBER SECVNDVS

MOtum ex Metello consule ciuicum
Bellique causas & uitia & modos.
Ludumq; fortunæ graueq; ſ
Principium amicitias: & arma
Nondum expiatis uncta cruoribus
Periculosæ plenum opus aleæ
Tractas & incedis per ignes
Suppositos cineri doloso
Paulum seueræ musa tragœdiæ
Desit theatris: mox ubi publicas
Res ordinaris: grande munus
Cecropio repetes cothurno
Insigne mœstis præsidium reis
& consulenti Pollio curiæ.
Cui laturis æternos honores
Dalmatico peperit triumpho.
Iam nūc minaci murmure cornuum
Perstringis aures: iam litui strepunt
Iam fulgor armorum fugaces
Terret equos equitumq; uultus
Audire magnos iam uideor duces
Non indecoro puluere sordidos
& cuncta terrarum subacta
Præter atrocem animum Catonis
Iuno & deorum quisquis amicior
Afris inulta cesserat impotens

Tellure: uictorum nepotes
Retulit inferias iugurthe
Quis non latino sanguine pinguior
Campus sepulchris impia prœlia
Testatur: auditumq; medis
Hesperie sonitum ruinæ?
Qui gurges aut que flumina lugubris
Ignara belli? quod mare dauniæ
Non decolorauere cedes
Que caret ora cruore nostro
Sed ne relictis musa procax iocis
Ceæ retractes munera neniæ
Mecum diompo sub antro.
Querere modoq; leuiore plectro

NVllus argento color est auaris
Abdito terris. inimice lamne
Crispe salubri nisi temperato
Splendeat usu.
Viuet extento proculeruus euo
Notus in fratres animi paterni
Illum aget pœna metuente solus
Fama superstes.
Latius regnes auidum domando
Spiritum quis lybiam remotis
Gadibus iungat & uterq; penus
Seruiat uni.
Crescat indulgens sibi dirus hydrops
Nec sitim pellat nisi causa morbi
Fugerit uenis & aquosus albo
Corpore languor.

Redditum cyri solio phrahātem
Dissidens plebis numero beatum
Eximit uirtus populumq; falsis
Dedocet uti.
Vocibus regnum & diadema tutum
Deferens uni propriamq; laurum
Quisquis ingentes oculo irretorto
Spectat aceruos.

Aequam memento rebus in arduis
Seruare mentem non secus in bonis
Ab insolenti temperatam
Letitia moritture deli
Seu mœstus omni tempore uixeris
Seu te in remoto gramine per dies
Festo reclinatum bearis
Interiore nota falerni
Quo pinus ingens altaq; populus
Vmbram hospitale consociare amant
Ramis quoq; obliquo laborat
Lympha fugax trepidare riuo
Huc uina & unguenta & nimium breues
Flores amœnæ ferre iube rosæ
Dum tres & etas & sororum
Filia trium patiuntur atra
Cedes coemptis saltibus & domo
Villaq; flauus quam tiberis lauit
Cedes & extructus in altum
Diuitijs potietur heres
Diues ne prisco natus ab inacho
Nil interest an pauper & infima

D egente ſub diuo moueris
V ltima. nil miſerantis horci
O mnes eodem cogimur: omnium
V erſatur urna ſerius ocius
S ors exitura & nos in eternum
E xitium impositura cymbæ.

NEſcit ancillæ tibi amor pudori
Xanthia phoceu priuſ inſolentem
S erua briſeis niueo colore
Mouit achillem.
M ouit Aiacem Telamone natum
F orma captiuæ dominū tecmeſſe
A ſtit Atrides medio in triumpho
Virgine capta
B arbare poſtq̄ cecidere turmæ
T heſſalo uictore & ademptus hector
T radidit feſſis leuiora tolli
Pergama grais
N eſaas ante generum beati
P hillydis flauæ decorent parentes
R egium certe genus & penates
Mœret iniquus
C rede non illam tibi, ſceleſta de
P lebe delectam neq; ſit fidelem
S ic luctu aduerſam potuiſſe nasci
Matre pudenda.
B racchia & multum tereteſq; ſurae
I nteger laudo fuge ſuſpicari
C uius octauum trepidauit etas
Claudere luſtrum.

NOndum ſubacta ferre iugum ualet
Ceruice nondum munia comparis
Aequare nec tauri tuentis
Inuenetem ſollertare pondus
Cita uirentis eſt animus tuae
Campos iuuencae: nunc fluuijs grauem
Solantis aestum nunc inudo
Ludere cum uitulis ſalicto
Pregeſtientis tolle cupidinem
Immitis uuae iam tibi liuidos
Diſtinguet autumnus racemos
Purpureo uarius colore
Iam te ſequetur: cuncta NB ferox
Aetas: et illi quos tibi dempſerit
Apponet annos iam proterua
Fronte petet Lalage maritum
Dilecta quantum non pholoe fugax
Non dotis albo ſic humero nitens
Vt puro nocturna renidet
Luna mari Gnidiuſue Gyges
Quem ſi puellarum inſereres choro
Mire ſagaces falleret hoſpites
Discrimen obſcurum ſolutis
Crinibus ambiguoque uultu.

SEptimi gades aditure mecum &
Cantabrum indoctum iuga ferre nota &
Barbaras ſyrtes: ubi maura ſemper
Aeſtuat unda.
Tibur argeo poſitum colono.

S ut mea sedes utinam senecte
S ut modus lasso maris & uiarum
Militiaq;
V nde si parce prohibent inique
D ulce pellitis ouibus galesi
F lumen & regnata petam laconi
Rura phalanto.
I lle terrarum mihi preter omnes
A ngulus ridet ubi non hymetto
M ella decedunt uiridiq; certat
B acca uenafro.
V er ubi longum tepidasq; prebet
I upiter brumas & amicus aulon
F ertili bacco minimum falernis
Invidit uuis.
I lli te mecum locus & beate
P ostulant arces ubi tu calentem
D ebita spargis lachrima fauillam
Vatis amici

O SAepe mecum tempus in ultimum
Deducte Bruto militie duce
Q uis te redonauit quiritem
D ijs patrijs: italoq; celo
P ompili meorum prime sodalium.
C um quo morantem sepe diem mero
F regi coronatus nitentes
M alobatro syrio capillo
T ecum philippos & celerem fugam
S ensi: relicta non bene parmula
C um fracta uirtus & minaces

T urpe solum tetigere mento
S ed me per hostes mercurius celer
D enso pauentem sustulit aere
T e tursus in bellum resorbens
V nda fretis tulit æstuosis
E go obligatam redde roui dapem
L ongaq; fessum militia latus
D epone sub lauru mea : nec
P arce cadis tibi destinatis
O bliuioso leuia massico
C iboria exple funde capacibo
V nguenta de conchis qs udo
D eproperare apio coronas
C urat ut myrto : quem venius arbitrum
D icet bibendi : non ego sanius
B acchabor edonis recepto
D ulce mihi est furere amico

VLLa si iuris tibi peierati
Poena varine nocuisset unq
D ente si nigro fieres : uel uno
Turpior ungui
C rederem. sed tu simul obligasti
P erfidum utis caput enitescas
P ulchrior multo iuuenūq; prodis
Publica curam
E xpedit matris cineres opertos
F allere & toto taciturna noctis
S igna cum celo : gelidaq; diuos
Morte carentes.
R idet hæc unquam venus ipsa : rident

S implicef nymphe: ferui& cupido
S emper ardentef acuenf fagittaf
Cote cruenta.
A dde quod pubef tibi crefcit omnif
S etuituf crefcit noua nec prioref
I mpie tectum dominæ relinquunt
Sæpe minati.
T e fuif matref metuunt iuuencif
T e fenef parca mifereq; nuper
V irgunef nuptæ tua ne retard&
Aurta maritos.

NOn femper imbref nubib hifpidos
Manant in agros aut mare caſpium
V exant inæquales p̃ocellæ
V fq; nec armenijs in orif
A mice ualdi ſtat glacief inerf
Menſef per om̃ef aut aquilonib
Quercetа gargani laborant
& folijf uiduantur orni
T u ſemper urgef flebilib modif
Myſten ademptum nec tibi ueſpero
S urgente decedunt amoref
Nec rapidum fugiente ſolem
A c non ter æuo functum amabilem
P lorauit omnef Antilochum ſenex
A nnos. nec impubem parentef
T roilon aut phrygiæ ſororef
F leuerunt ſemper deſine mollium
T andem querelarum. & potuif noua
C antemus Auguſti trophea.

C elaxis & rigidum niphatem
M œdumq; flumen gentib; abditum
V ictis minores uoluere uortices
I ntraq; præcaptum gelonos
E xiguis equitare campis.

REctius uiues Licini neq; altum
Semper urgendo neq; dum procellas
C autus horrescis nimium premendo
Litus iniquum.
A urcam quisquis mediocritatem
D iligit tutus caret obsoleti
S ordibus tecti: caret inuidenda
Sobrius aula.
S æpius uentis agitatur ingens
P inus: & celsæ grauiore casu
D ecidunt turres: feriuntq; summos
Fulmina montes.
S perat infestis metuit secundis
A lteram sortem bene præparatum
P ectus informes hyemes reducit
Iuppiter idem
S ummouet. non si male nunc: & olim
S ic erit quondam cythara tacentem
S uscitat musam: neq; semper arcum
Tendit Apollo.
R ebus angustis animosus atq;
F ortis appares. sapienter idem
C ontrahes uento nimium secundo
Turgida uela.

QVid bellicosus cantaber: & scythes
Hyrpine quinti cogitet: adria
Divitus obiecto remittas
Quærere: nec trepides in usum
Poscentis ævi pauca fugit retro
Lævus iuventas & decor arrida
Pellente lascivos amores
Canitie facilemq; sõnum.
Non semper idem floribus est honor
Vernis: neq; uno luna rubens nitet
Vultu. quid æternis minorem
Consilijs animum fatigas.
Cur non sub alta vel platano vel hac
Pinu iacentes sic temere: & rosa
Canos odorati capillos
Dum licet assyriaq; nardo
Potamus uncti. dissipat euius
Curas edaces. quis puer ocius
Restinguet ardentis falerni
Pocula prætereunte lympha.
Quis deuium scortum eliciet domo
Lyden. eburna dic age cum lyra
Maturet incomptum lacenæ
More: comam religata nodum

NOndum longa fere bella Numantiæ
Nec durum Hannibalem nec siculũ mare
Pœno purpureum sanguine mollibus
Aptari cytharæ modis
Nec sæuos lapithas & nimium mero
Hyleum: domitosq; herculea manu.

T elluris iuuenes unde periculum
F ulgens contempsit domus
S aturni ueteris: tuq; pedestribus
D ices historias proelia cesaris
M ecoenas melius ductaq; per uias
R egum colla minantium
M e dulcis domine musa lyciæ
C antus: me uoluit dicere lucidum
F ulgentes oculos & bene mutuis
F idum pectus amoribus:
Q uam nec ferre pedem dedecuit choris
N ec certare loco nec dare brachia
L udentem nitidis uirginibus: sacro
D ianæ celebris die.
N um tu quæ tenuit dives achæmenes
A ut pinguis phrygiæ migdonias opes
P ermutare uelis crine Lyciniæ
P lenas aut arabum domos
D um flagrantia detorquet ad oscula
C ervicem: aut facili saevitia negat
Q uæ poscente magis gaudeat eripi
I nterdum rapere occupet.

I LLe & nefasto te posuit die
Quicūq; primum & sacrilega manu
P roduxit, it, pater, arbos in nepotum
P erniciem obprobriumq; pagi
I llum & parentis credideris sui
F regisse cervicem & penetralia
S aepe nocturno cruore
H ospitis: ille uenena colchica

& quicquid usquam concipitur nefas
T ractauit: agro qui statuit meo
Terruste lignum tecaducum
I n domini caput immerentis.
Q uid quisq uitet: nunq hoi satis
C autum e in horas: nauita bosphorum
P œnus perrefert: neq ultra
C reta timet aliunde fata.
M iles sagittas & celerem fugam
P arthi: catenas parthus: & italum
R obur. sed imptouisa lœti
V is tapuit: tapuitq gentes
Q uam pene futuræ regna proserpinæ
& iudicantem uidimus æacum
S edesq discretas piorum: &
A eolijs fidibus querentem
S appho: puellis de popularibus
& reseœnantem plenius aureo
A lcæe plectro: dura nauis
D ura fugæ mala: dura belli
V trūq sacro digna silentio
M irantur umbræ dicere: sed magis
P ugnas: & exactos tyrannos
D ensum humeris bibet aure uulgus.
Q uid mirum ubi illis carmīb stupens
D emittat atras belua centiceps
A ures: & intorti capilli
E umenidum recreantur angues:
Q uin & prometheus & pelopis parens
D ulci laborum decipitur sono
N ec curat orion leones:

Aut timidos agitare lynces.

HEu fugaces Posthume Posthume heu
Labuntur anni: nec pietas moram
Rugis & instanti senectae
Adferet indomitaeq; morti
Non si trecenis quot quot eunt dies
Amice places illachrymabilem
Plutona tauris: qui ter amplum
Geryonem Tityonq; tristi
Compescat unda: scit omnibus licet
Quicūq; terrae munere vescamur
Enavigenda: sive reges
Sive inopes erimus coloni
Frustra cruento marte carebimus
Fractisq; rauci fluctibus adriae
Frustra per autumnos nocentem
Corporibus metuemus austrum
Visendus ater flumine languido
Cocytus errans: & danai genus
Infame: damnatus longi
Sisyphus Aeolides laboris
Linquenda tellus & domus & placens
Uxor: neq; harum quas colis arborum
Te praeter invisas cupressos
Ulla brevem dominum sequetur
Absumet heres Caecuba dignior
Servata centum clavibus: & mero
Tinguet pavimentum superbo
Pontificum potiore coenis.

IAm pauca aratro iugera regiæ
Mollef relinquent undiq; latiuſ
Extenta uiſentur lucrino
Stagna lacu platanuſq; celebs
Euincet ulmos tum uiolaria: &
Myrtuſ: & omniſ copia uariũm
Spargent oliueti odorem
Fertilibuſ domino prioti
Tum ſpiſſa ramiſ laurea feruidos
Excludet æſtuſ non ita Romuli
Prescriptum: & intonſi Catoniſ
Auſpiciiſ ueterumq; norma.
Priuatuſ illiſ cenſuſ erat breuiſ
Cõmune magnum nulla decem pediſ
Metata priuatiſ opacam
Porticuſ excipiebat arcton.
Nec fortuitum ſpernere cespitem
Leges ſinebant: oppida publico
Sumptu iubentes: & deorum
Templa nouo decorare ſaxo.

OTium diuos rogat impatienti
Preſſuſ egeo: ſimul atra nubeſ
Condidit lunam: neq; certa fulgent
Sydera nautiſ
Otium bello furioſa thrace
Otium medi pharetra decori
Grospho non gemmiſ neq; purpurae
Hale nec auro.
Non.N. gaze neque conſulariſ
Summouet lictor miſeroſ tumultuſ.

Mentis & curas laqueata circum
Tecta uolantes.
Viuitur paruo bene cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum
Nec leues somnos timor aut cupido
Sordidus aufert.
Quid breui fortes iaculamur euo
Multa: quid terras alio calentes
Sole mutamus? patriae quis exul
Se quoque fugit?
Scandit aeratas uitiosa naues
Cura: nec turmas equitum relinquit
Ocior cerui: & agente nimbos
Ocior Euro.
Laetus in praesens animus: quod ultra?
Oditque curare & amata lento
Temperet risu: nihil ℮ abomni
Parte beatum.
Abstulit clarum cita mors achillem.
Longa tithonum minuit senectus
& mihi forsan tibi quod negarit
Porriget hora.
Te greges centum siculaeque circum
Mugiunt uaccae: tibi tollit hinnitum
Apta quadrigis equa: te bis aphro
Murice tinctae.
Vestiunt lanae: mihi parua rura: &
Spiritum graiae tenuem camoenae
Parca non mendax dedit & malignum
Spernere uulgus.

CVr me querelis exanimas tuis?
Nec dys amicum est nec mihi: te priuis
O bire mecœnas meatum
G rande decus columenq; rerum.
A b te mee si partem animæ rapit
M aturior uis: quid moror alteram
N ec carus æque nec superstes
I integer ille dies utrumq;
D ucet ruinam non ego perfidum
D ixi sacramentum: ibimus ibimus
V tcūq; præcedes supremum
C arpete iter comites parati
M e nec chimeræ spiritus igneæ
N ec si resurgat centimanus gigas
D uellet uniq; sic potenti
I ustitiæ placatumq; patri
S eu libra seu me scorpius aspicit
F ormidolosus parce uiolentior
N atalis horæ: seu tyrannus
H esperiæ capricornus unde
V trūq; nostrum incredibili modo
C onsentit astrum: te iouis impio
T utela saturno refulgens
E ripuit uolucrisq; fati
T ardauit alas cum p̄pulus frequens
L ætum theatris ter crepuit sonum.
M e truncus illapsus cerebro
S ustulerat nisi faunus ictum
D extera leuasset: mercurialium
C ultor uirorum reddere victimas
A edemq; uotuam memento

N of humilem feriemus agnam

NOn ebur neq; aureum
Mea renudet undomo lacunar
Non trabes hymettie
P remunt columnas ultima recidas
Aphrica. neq; attali
I gnotus heres regiam occupauit
Nec Lachonicas mihi
T rahunt honestæ purpuras clientes
At fides & ingenij
B enigna uena & pauperemq; diues.
Me petit. nil supra
D eum lacesso. nec potentem amicum
Larga rota flagito.
S atis beatus unicas Sabinus.
Truditur dies die
N ouæq; pergunt interire lunæ.
Tu secanda marmora
L ocas sub ipm funus & sepulchri
Immemor struis domos
M arisq; baias obstrepentis urges
Summouere litora.
P atium locuples continente ripa.
Quid quod usq; proximos
R euellis agri terminos.
Limites clientum
S alis auarus pellitur paternos
In sinu ferens deos
& uxor & uir sordidosq; natos.
Nulla certior tamen

Rapaci orci fine destinata.
Aula. diuitem manę
Heu cum: quid ultra tendis? equus tellus
Pauperi recluditur
Regumq; pueris: nec satelles hosti
Callidum promethea
Reuexit auro captus. hic superbum
Tantalum: atq; tantali
Genus coherces: hic leuare functum
Pauperem laboribus:
Vocatus atq; non uocatus audit.

BAcchum in remotis carmina rupibus
Vidi docentem: credite posteri
Nymphasq; discentes: & aures
Capripedum satyrorum acutas
Heu obe recenti mens trepidat metu
Plenoq; bacchi pectore turbidum
Lętatur. heuohe parce liber
Parce graui metuende thyrso
Fasq; pervicaces est mihi thyadas
Vinique fontem: lactis & uberes
Cantare rivos atq; truncis
Lapsa cauis iterare mella:
Fas est & beate coniugis addidum
Stellis honorem: tectaq; penthei
Disiecta non leui ruina
Thracis & exitium Lycurgi
Tu flectis amnes: tu mare barbarum
Tu separatis uuidus in iugis.
Modo coherces tigerino.

Bistonidum sine fraude caues.
Tu cum parentis regna per arduum
Cohors gigantum scanderet impia:
Rœthum torsisti leonis
Vnguibus horribilisq; mala:
Quanq; choreis aptior & uocis.
Ludoq; dictus: non sat idoneus
Pugnæ ferebaris sed idem
Pacis erat mediusq; belli.
Te uidit insons cerberus aureo
Cornu decorum: leniter atterens
Caudam ex recedentis trilingui
Ore pedes tetigitq; crura.

NOn usitata nec tenui ferar
Penna biformis per liquidū æthera
Vates: neq; interris morabor
Longius inuidiaq; maior
Vrbes relinquam: nō ego pauperum
Sanguis parentum: non ego quem uocas
Dilecte Mecœnas obibo
Nec stygia cohibebor unda
Iam iam residum cruribus asperæ
Pelles: & album mutor in alitem
Superne nascuntur q; leues
Per digitos humerosq; plumæ
Iam dædaleo ocior Icaro
Visam gementis litora Bosphori
Syrtesq; getulas canorus
Ales: hyperboreosq; campos.
Me colchus & qui dissimulat metum

Marſe cohortis dacus & ultimi
Discet hyber: thodaniq; potor.
Absint inani funere ueniæ.
Luctusq; turpes & querimoniæ.
Compescæ clamorem ac sepulchri
Mitte superuacuos honores.

Q·ORATII FLACCI CARMINVM LIBER TERTIVS

ODi prophanum uulgus: & arceo
Fauete linguis: carmina non
priuis
Audita: musarum sacerdos
Virginibus puerisq; canto
Regum timendorum in proprios gregis
Reges in ipsos imperium est iouis
Clari gigantео triumpho
Cuncta supercilio mouentis
Est ut uiro uir latius ordinet
Arbusta sulcis: hic generosior
Descendat in campum petitor
Moribus hic meliorq; fama
Contendat: illi turba clientium
Sit maior: æqua lege necessitas
Sortitur insignes: & imos.
Omne capax mouet urna nomen.
Destructus in cui semper impia
Ceruice pendet: non siculæ dapes
Dulcem elaborabunt saporem
Non auium citharæq; cantus
Somnum reducent: somnus agrestium
Lenis uirorum: non humilis domos
Fastidit: umbrosamq; ripam
Non zephyris agitata tempe
Desyderantem quod satis est: neq;
Tumultuosum sollicitat mare
Nec sæuus arcturi cadentis

Impetus aut orientis hedi
Non uerberate grandine uineæ
Fundusq; mendax arbore nunc aquas
Culpante: nunc torrentia agros
Sydera: nunc hyemes iniquas
Contra putes æquora sentiunt
Iactis in altum mobilibus: huc frequens
Cementa dimittit redemptor
Cum famulis: dominusq; terræ
Fastidiosus sed timor & minæ
Scandunt eodem quo dominus neq;
Decedit æratæ triremi: &
Post equitem sedet atra cura.
Quodsi dolentem nec phrygius lapis
Nec purpuratum sydere clarior
Delinit usus nec phalerne
Vtes: achæmeniumq; costum:
Cur inuidentibus postibus & nouo
Sublime ritu molliar atrium:
Cur valle permutem sabina.
Diuitias operosiores.

Angustam amice pauperiem pati
Robustus acri militia puer
Condiscat: & parthos ferox
Vexet eques metuendus hasta.
Vitamq; sub diuo: & trepidus agat
In rebus: illum ex mœnibus hostilis
Matrona bellantis tyranni
Prospiciens & adulta virgo
Suspiret eheu ne rudis agminum

S ponsus lacessat regius asperum
T actu leonem: quem cruenta
P er medias rapit ira cedes
D ulce & decorum est pro patria mori.
Mors & fugacem persequitur uirum.
N ec parcit imbellis iuuentæ
P oplitibus: timidoue tergo.
V irtus repulsæ nescia sordidæ
I ntaminatis fulget honoribus.
N ec ponit aut sumit secures
A rbitrio popularis auræ.
V irtus recludens immeritis mori
C ælum negata tentat iter uia
C œtusq; uulgares & udam
S pernit humum fugiente penna.
E st & fideli tuta silentio
M erces: uetabo qui cereris sacrum
V ulgarit arcanæ sub iisdem
S it trabibus: fragilemq; mecum
S oluat phaselli um. sæpe diespiter
N eglectus incesto addidit integrum:
R aro antecedentem scelestum
D eseruit pede pœna claudo.

I Vstum & tenacem propositi uirum
Non ciuium ardor praua iubentium:
N on uultus instantis tyranni
M ente quatit solida: neq; auster
D ux inquieti turbidus adriæ
N ec fulminantis magna manus iouis
S i fractus illabatur orbis

Tempauidum ferient tunc
Hac arte pollux & uagus hercules
Ditisus arces attigit igneas:
Quos inter Augustus recumbens
Purpureo bibit ore nectar.
Hac te merentem Bacche pater tuæ
Vexere tygres indocili iugum
Collo trahentes: hac Quirinus
Martis equis acheronta fugit
Gratum eloquuta consiliantibus
Iunone diuis ilion ilion
Fatalis incestusq; iudex
& mulier peregrina uertit
In pulueretm. ex quo destituit deos
Mercede pacta Laomedon mihi
Castæq; dãnatum minervæ.
Cum populo & duce fraudulento.
Iam nec Lacenæ splendet adulteræ
Famosus hospes nec priami domus
Periura pugnaces achiuos
Hectoreis opibus refringit
Nostrisq; ductum seditionibus
Bellum resedit protinus & grauis
Iam & inuisum nepotem
Troica quem peperit sacerdos
Marti redonabo: illum ego lucidas
Inire sedes ducere nectaris
Sucos & adscribi quietis
Ordinibus patiar deorum.
Dum longus interfluat ilion
Romanusq; pontus qualibet exules

I n patte tegnanto beati:
D um Priami Paridisq; busto
I nsultet armentum & catulq; ferae
C elent inulte: stet capitolium
F ulgens triumphatisq; possit
R oma ferox dare iura medis
H orrenda late nomen in ultimas
E xtendat oras qua medius liquor
S secernit eutopen ab aphro
Q ua tumidus rigat arua nilus
A urum irrepertum & sic melius situm
C um terra celat spernei, fortior
Q uam cogere humanos in usus
O me sacrum sapiente dextra.
Q uicuiq; mundo terminus obstitit
H unc tanget armis uisere gestiens
Q ua parte debacchentur ignes:
Q ua nebulae pluuiiq; tores.
S ed bellicosis fata quiritibus
H ac lege dico ne nimium pij
R ebusq; fidentes auite
T ecta uelint reparare troiae
T roiae renascens alite lugubri
F ortuna tristi clade iterabitur
D ucente ductrices cateruas
C omitge me iouis & sorore.
T er si resurgat murus aeneus
A uctore phoebo: ter pereat meis
E xcisus argiuis: ter uxor
C apta uirum puerosq; plorem
N on hoc iocose conueniet lyrae.

Quo musa tendis: desine pervicax
Referre sermones deorum: et
Magna modis tenuare parvis.

Descende celo: et dic age tybia
Regina longum calyope melos
Seu voce nunc mavis acuta
Seu fidibus cytharave phœbi
Audisne an me ludit amabilis
Insania: audire et videor pios
Errare per lucos: amœne
Quos et aquæ subeunt et auræ.
Me fabulose vulture in apulo
Nutrici extra limen apuliæ
Ludo fatigatumque somno
Fronde nova puerum palumbes
Texere mirum quod foret omnibus
Quicunque celse nidum acheruntie
Saltusque bantinos et arvum
Pingue tenent humilis ferenti
Ut tuto ab atris corpore viperis
Dormirem et ursis: ut præter sacta
Laurusque collocataque myrto
Non sine dis animosus infans
Vester camœnæ vester in arduos
Tollor sabinos: seu mihi frigidum
Præneste: seu tibur supinum
Seu liquidæ placuere baiæ
Vestris amicum fontibus et choris
Non me philippis versa acies retro
Devota non extinxit arbor.

Nec ſicula Palinuruſ unda
Vtcūq; mecum uoq; eritiſ: libenſ
Insanientem nauitaboſphorum
Tentabo: & arentes harenas
Lustrantis assyrij uastator
Vsam britannos hoſpitibs feros
& scythicum inuiolatus amnem
Vq; cesarem altum militia simul
Fessas cohortes abdidit oppidis
Finite quærentem labores
Pierio recreatis antro.
Vos lene consilium: & datis: & dato
Gaudetis almæ famuls ut impioq;
Tytanas: immanemq; turmam
Fulmine sustulerit caduco:
Qui terram inertem: qui mare temperat
Ventosum: & urbes: regnaq; tristia
Diuosq; mortalesq; turmas.
Impetio regit unus æquo.
Magnum illa terrorem intulerit ioui
Fidens iuuentus horrida bracchijs
Fratresq; tendentes opaco
Pelion imposuisse olympo
Sed quid typhoeus & ualidus mimas
Aut quid minaci porphirion statu
Quid rhetus euulsisq; truncis
Enceladus iaculator audax
Contra sonantem Palladis ægida
Possent ruentes hinc audus stetit
Vulcanus: hinc matrona iuno
& nunq; humeris positurus arcum

Qui tore puro caſtabræ lauit
Crinem ſolutę: qui lytę tenet
Dumeta: natalemq; ſyluam
Diuus & patareus apollo
Vix conſilij expers: mole ruit ſua
Vim temperatam dij quoq; prouehunt
In maius idem odere uires
Omne nefas animo mouentes
Testis mearum centimanus gyas
Sententiarum notus & integre
Temperator orion dianæ
Virginea domitus ſagitta
Iniecta monſtris terra dolet ſuis
Mœretq; partus fulmine luridum
Missos ad horcum nec peredit
Impositã celer ignis æthnam
Incontinentis nec tityi iecur
Relinquit aues: nequitiæ additus
Custos amatorem trecentæ
Pirithoum cohibent cathenæ.

CAelo tonantem di credimus iouem
Regnare præsens diuus habebitur
Augustus: adiectis britannis
Imperio: grauibusq; Persis
Miles ne crassi coniuge barbara
Turpis maritus uixit & hostium:
Pro dolor curia inuersique mores
Consenuit socerorum in armis
Sub rege medo marsus & apulus
Anciliorum nominis & togæ.

O blutus æternæq; ueste
I nsolum: uoue & urbe toma.
H oc cauerat mens prouida reguli
D issentientis conditionibus
F oedus & exempo trahentis
P erniciem ueniens in æuum
S inon peruret immiserabilis
C aptiua pubes. signa ego punicus.
A ffixa delubris & arma
M ilitibus sine cede dixit
D erepta uidi. uidi ego ciuium
R etorta tergo brachia libero:
P ortasq; clausas & arua
M arte coli populata nostro
A uro repensus faluet acrior
M iles redibit flagitio additus
D amnum. neq; amissos colores
L ana refert medicata fuco.
H ec uera uirtus: cum semel exciit:
C urat reponi deterioribus
S i pugnat extricata densis
C erua plagis: erit ille fortis
Q ui perfidis se credit hostibus:
& marte pœnos proteret altero:
Q ui lora restrictis lacertis
S ensit mens timuitq; mortem:
H ic unde uitam sumeret inscius:
P acem duello miscuit: o pudor:
O magna Karthago probrosis
A ltior italiæ ruinis
F ertur pudicæ coniugis osculum

P aruoſq; natoſ: ut capitiſ minor
A bſe temouiſſe: & uitilem
T oruuſ humi poſuiſſe uultum
D onec labantes conſilio patres
F umaret auctor: nunq; aliaſ dato
I nterq; mœrentes amicos
E gregiuſ properaret exul
A tqui ſaebat quæ ſibi barbaruſ
T ortor pararet: non aliter tamen
D imouit obſtantes propinquos
& populum redituſ morantem
Q uam ſi clientum longa negotia
D iiudicata lite relinquerex
T endens uenaſtiſ an in agroſ
A ut Lacedæmonium Tarentum.

Re
Electa maiorum merituſ luet
Romane: donec templa refeceriſ
A edeſq; labentes deorum: & ex
F œda nigro ſimulacra fumo
D iſ te minorem quod geriſ: imperas
H inc omne principium: huc refer exitum
D i multa neglecti dederunt
H eſperiæ mala luctuoſæ
I ambiſ monetiſ: & pauori manuſ
N on auſpicatoſ contudit impetuſ
N oſtroſ & adieciſſe prædam
T orquibuſ exiguiſ renidet.
P ene occupatam ſeditionibuſ
D eleuit urbem dacuſ: & æthiops
H ic claſſe formidatuſ: ille

Missilibus melior sagittis
Fœcunda culpæ sæcula: nuptias
Primū inquinauere & genus & domos.
Hoc fonte derivata clades
In patriam: populumq; fluxit.
Motus doceri gaudet ionicos
Matura virgo & insignitur artubus
Iam nunc: & incestos amores
De tenero meditatur ungui.
Mox iuniores quærit adulteros
Inter mariti vina neq; eligit
Cui donet impermissa raptim
Gaudia luminibus remotis
Sed ussa cotam non sine conscio
Surgit marito: seu vocat institor:
Seu navis hyspanæ magister
Dedecorum pretiosus emptor
Non his iuventus orta parentibus
Infecit æquor sanguine punico.
Pyrrhumq; & ingentem cecidit
Antiochum: Annibalemq; dirum:
Sed rusticorum mascula militum
Proles: sabellis docta ligonibus
Versare glebas: & severæ
Matris ad arbitrium recisos
Portare fustes: sol ubi montium
Mutarq; umbras: & iuga demerq;
Bobus fatigatis amicum
Tempus agens abeunte curru
Damnosa quid non imminuit dies?
Ætas parentum pejor avis tulit

N of nequiorel mox daturos
P rogeniem uitiosiorem.

QVid flel Asterie quem tibi candidi
Primo restituent uere fauonii
Thynna meta beatum
Constantis iuuenem fide
Gygen: ille notis actus adoricum
Post insana captæ sydera
Frigidas noctes non sine multis
Insomnis lachrymis agit.
Atqui sollicitæ nuntius hospitæ
Suspirare Cloen & miseram tuis
Dicens ignibus uri
Tempat mille uafer modis:
Vt prætum mulier perfida credulum
Falsis impulerit criminib: nimis
Casto bellerophonti:
Maturare necem refert
Narrat pene datum pelea Tartaro
Magnessam hippolytem dum fugit
Abstinens & peccare docentes
Fallax historeas monstra
Frustra: nam scopulis surdior Icari
Voces audit adhuc integer: at tibi
Nec uicinus eripeus.
Plus iusto placeat: cauē
Quamuis non aliud flectere equū scies
Aeque conspicitur gramine martio:
Nec quisquam citus æque
Tusco denatat alueo:

P rima nocte domum claude neq; inuias
S ub cantu querule despice tibie:
& te sepe uocanti
D uram difficilis mane

M Artijs celebs quid agam Kalendis
Quid uelint flores & acerra thuris
P lena:miraris positusq; carbo
In cespite uiuo.
D octe sermonis utriusq; linguæ
V ouetam dulcis epulas & album
L ibero captum prope funeratus
Arboris ictu.
H ic dies anno redeunte festus
C orticem astrictum pice dimouebit
A mphoræ fumũ bibere institutæ
Consule Tullo.
S umme Mecœnas cyathos amici
S ospites centum:& uigiles lucernas
P erfer in lucem.procul omnis esto
Clamor & ira.
M itte ciuiles super urbe curas.
O ccidit Daci cotisonis agmen.
M œdus infestus sibi luctuosis
Dissidet armis.
S eruit hispanæ uetus hostis oræ.
C antaber sera domitus catena.
I am sathæ laxo meditantur arcu
Cedere campis.
N eglegens nequa populus laborq;
P arce priuatus nimium cauere. &c

Dona presentis cape letus hore.
Linque sereta.

DOnec gratus eram tibi
Nec quisq̃ potior brachia candidæ
Cervici iuvenis dabat
Persarum vigui rege beatior
Donec non aliam magis
Arsisti: neq; erat lydia post chloen
Multi lydia nominis
Romana vigui clarior ilia.
Me nunc thressa chloe regit
Dulces docta modos: & cythare sciens
Pro qua non metuam mori
Si parcent animæ fata superstiti
Me torret face mutua
Thurini Calais filius Ornyti
Pro quo bis patiar mori:
Si parcent puero fata superstiti
Quid si prisca redit venus:
Diductosq; iugo cogit aheno
Si flava excutitur chloe
Rejectæq; patet ianua lydiæ
Quanq̃ sydere pulchrior
Ille est: tu levior cortice: & improbo
Iracundior Adria
Tecum vivere amem: tecum obeam libens.

EXtremum Tanaim si biberes Lyce
Sævo nupta viro me tamen aspera
Porrectum ante fores obicere incolis.

P lorares aquilonibus
A udis quo ſtrepitu rauua : quo nemus
I nter pulchra ſitum tecta remugiat
V entiſ : & poſitas ut glaciet niues
P uro numine iupiter
I ngratam ueneri pone ſuperbiam
N e currente retro funis eat rota
N on te penelopen difficilem prociſ
T urrhenus genuit parens
O quamuiſ neq; te munera : nec preceſ :
N ec tinctus uiola pallor amantium :
N ec uir puerta pellice ſautiuſ
C uruat : ſupplicibus tuiſ
P arcas : nec rigida mollior æſculo :
N ec mauris animo mitior anguibus
N ec hoc ſemper erit liminis aut aquæ
C æleſtis patiens latus :

MErcuri : nam te docilis magiſtro
Mouit amphion lapideſ canendo
T uq; teſtudo reſonare ſeptem
Callida neruiſ
N ec loquax olim : neq; grata nunc &
D uuitum menſis : & amica templiſ :
D ic modos lydæ quibus obſtinatas
Applic& aureſ
Q uæ uelut latis æqua trima campiſ :
L udit exultim : metuitq; tangi
N uptiarum expers : & adhuc proteruo
Cruda marito
T u poteſ tigres : comiteſq; ſiluas

Ducere: & riuos celeres morari
Cessit immanis tibi blandienti
Ianitor aulæ
Cerberus: quamuis furiale centum
Muniant angues caput eius atque
Spiritus teter: saniesq; manet
Ore trilingui.
Quin & ixion tyrioq; uultu
Risit inuito stetit urna paulum
Sicca: dum grato danai puellas
Carmine mulces.
Audiat lyde scelus atque notas
Virginum pœnas: inane lymphæ
Dolium fundo pereuntis imo
Seraq; fata.
Quæ manent culpas etiam sub horco
Impie. nam quid potuere maius
Impiæ: sponsos potuere duro
Perdere ferro.
Vna de multis face nuptiali
Digna per uirum fuit in parentem
Splendide mendax & in omne uirgo
Nobilis æuum.
Surge quæ dixit iuueni marito
Surge ne longus tibi somnus: unde
Non times: detur socerum & scelestas
Falle sorores
Quæ uelut nactæ uitulos leænæ
Singulos heu lacerant: ego illis
Mollior: nec te feriam: neq; intra
Claustra tenebo

Me pater ſæuus honeret cathenis
Quod uiro clemens miſero peperci
Me uel extremos numidarum in agros
Claſſe releget.
I pedes quo te rapiunt & auræ
Dum fauet nox: & uenus: I: ſecundo
Omine: & noſtri memorem ſepulcro
Scalpe querelam.

Miſeratum eſt: neq; amori dare ludum
Neq; dulci mala uino lauere: aut ex
Animari metuentes patruæ uer
Bera lingue.
Tibi qualum cytherex puer ales
Tibi telas operoſeq; minerue
Studium aufert neobule liparei.
Nitor hebri.
Simul unctos tyberinis humeros la
Vit in undis: eques ipſo melior bel
Lerophonte: neq; pugno: neq; segni
Pede victus.
Catus idem per apertum fugientes
Agitato grege ceruos iaculari: &
Celer arto latitantem fruticeto ex
Cipere aprum.

Fons blandusiæ ſplendidor uitro
Dulci digne mero: non ſine floribus
Cras donaberis hædo.
Cui frons turgida cornibus
Primis & uenerem & proelia deſtinant

F ruſtra : nam gelidoſ inficiet tibi
R ubor ſanguine ruuos
L aſciui ſoboles gregiſ
T e flagrantis atroſ hora canicule
N eſcit tangere : tu friguſ amabile
F eſſis uomere tauris
P ræbeſ & pecori uago
F ies nobilium tu quoque fontium :
M e dicente cauiſ impoſitam ilicem
S axis : unde loquaceſ
N imphæ deſiliunt tuæ

H Erculis ritu modo dictus o plebſ
Morte uenalem petiiſſe laurꝝ
C æſar hyſpana repetit penateſ
Victor ab ora .
V nico gaudenſ mulier marito
P rodeat iuſtis operata diuis
E t ſoror clari ducis . & decoræ
Supplice uicta :
V irginum matreſ iuuenumq; nuper
S oſpitum : uos o pueri : & puelle
I am uirum expertę male ominatiſ
Parate uerbis
H ic dies uere mihi feſtuſ atraſ
E ximet curaſ . ego nec tumulum
N ec mori per uim metuam : tenente
Cæſare terras .
I pete unguentum puer et coronaſ
E t cadum marſi memorem duelli
S partacum ſi qua potuit uagantem

Fallere testa
Dic & argutæ properet neræ
Myrrheum nodo cohibere crinem
Si per inuisum mota ianitorem
Fiet abito
Lenis albescens animos capillus
Litium & rixæ cupidos proteruæ
Non ego hæc ferrem calidus iuuenta
Consule Planco.

VXor pauperis ibici
Tandem nequitiæ fige modum tuæ
Famosisq; laboribus
Maturo propior desine funeri
Inter ludere uirgines.
Et stellis nebulam spargere candidus
Non si quid pholoen satis:
Et te Lori deo& filia rectus
Expugnat iuuenum domos
Pulso thyas uti concita tympano
Illam cogit amor noti
Lasciuæ similem ludere capreæ.
Teiane prope nobilem
Tonse luceriam non cythareæ decent.
Nec flos purpureus rosæ
Nec poti uetulam face tenus cadi:

INclusam danaen turris ænea
Robustæq; fores: & uigilum canum
Tristes excubiæ munierant satis
Nocturnis ab adulteris.

S inon acriſſium uirginis abdiræ
C uſtodem pauidum iuppiter & uenuſ
R iſiſſent : fore enim tutum iter & patenſ
C onuerſo in pretium deo
A urum per medioſ ire ſatellites
E t parumpere amat ſaxa potentius
I ctu fulmineo concidit auguris
A rgiui domus oblucrum .
D emerſa excidio . diffidit urbium
P ortaſ uir macedo & ſubruit æmuloſ
R egeſ muneribuſ . munera nauium
S æuoſ illaqueant duces .
C reſcentem ſequitur cura pecuniam :
M aiorumq; fames . iure perhorrui
L ate conſpicium tollere uerticem
M oecenaſ equitum decus
Q uanto quiſq; ſibi plura negauerit :
A b diis plura feret . nil cupientium
N udus caſtra peto & tranſfuga diuitum
P arteſ linquere geſtio
C ontemptæ dominuſ ſplendidior rei
Q uam ſi quicquid arat impiger apuluſ :
O ccultare meis dicer & horreis :
Magnaſ inter opeſ inopſ .
P ure riuuſ aquæ . ſiluaq; iugerum
P aucorum & ſegetiſ certa fideſ meæ
F ulgentem : imperio fertilis aphricæ
F allit ſorte beatior
Q uanquam nec calabriæ mella ferunt apeſ
N ec leſtrigonia bacchus in amphora
L angueſcit mihi : nec pinguia gallicis

C resunt uellera pascuis
I mportuna tamen pauperies abest.
N ec si plura uelim: tu dare deneges
C ontracta melius parua cupidine
V ectigalia porrigam
Q uam si migdonius regnum aliatici
C ampis continuem multa petentibus
D esunt multa: bene cui deus obtulit
P arca: quod satis est manu.

a A Eli uetusto nobilis ablamo
Quando & priores hinc lamias ferunt
D enominatos & nepotum
P er memores genus omne fastos
A uctore abillo ducis originem
Q ui formianum moenia dicitur
P rincepsq; & innantem maricæ
L ittoribus tenuisse lyram.
L ate tyrannus cras foliis nemus
M ultis: & alga littus inutili
D emissa tempestas aduro
S ternet: aquæ nisi fallit augur
A nnosa cornix dum potes aridum
C ompone lignum. cras genium & mero
C urabis: & porco bimestri
C um famulis operum solutis.

F Aune nympharum fugientum amator
Per meos fines & aprica rura
L enis incedas habeasq; paruis
A equus alumnis.

S itener pleno cadit hædus anno
L arga nec desunt uenerís sodali
V ina cratheræ: uetus ara multo
F umat odore.
L udit herboso pecus omne campo
C um tibi nonæ redeunt decembres
F estus in pratis uacat otioso
C um boue pardus.
I nter audaces lupus errat agnos
S pargit agrestes tibi silua frondes
G audet inuisam pepulisse fossor
T er pede terram.

Q Vantum distet ab inacho
Codrus non timidus pro patria mori
N arras & genus æaci
E t pugnata sacro bella sub ilio
Q uo chium pretio cadum
M ercemur quis aquam temperet ignibus
Q uo prebente domum & quota
P elignis caream frigoribus: taces
D a lunæ propere nouæ.
D a noctis mediæ: da puer auguris
M urenæ: tribus: aut nouem
M iscentur cyathis pocula commodis
Q ui musas amat impares
T ernos ter cyathos attonitus petet
V ates. tris prohibet supra
R ixarum metuens tangere gratia
N udis iuncta sororibus
I nsanire iuuat cur hercinthiæ

C essant flamina tibiæ:
C ur pendent tacita phystula cum lyra:
P arcentes ego dexteras.
O di. sparge rosas audiat inuidus
D ementem strepitum lycus:
E t uicina seni non habilis lyco
S pissa te nitidum coma
P uro te similem telephe uespero
T empestiua petit eloe
M elentus glycere torret amor mex

NOn uides quanto moueas periclo
Pyrrhe getulæ catulos leænæ:
D ura post paulum fugies in audax
P roelia raptor:
C um per obstantes iuuenum cateruas
I bit insignem repetens neatchum
G rande certamen: tibi præda cædat
M aior an illi:
I nterim dum tu celeres sagittas
P romis: hæc dentes acuit timendos
A rbiter pugnæ posuisse nudo
S ub pede palmam.
F ertur & leni recreasse uento
S parsum odoratus humeram capillis
Q ualis aut nireus fuit. aut aquosa
R aptus ab ida

ONata mecum consule manlio
Seu tu querelas: seu geris iocos.
S eu rixam & insanos amores:

Seu facilem pia testa sonum
Quocumq; lectum nomine maficum
Seruas: moueri digna bono die
Descende coruino iubente
Promere languidiora uina
Non ille quanquam socraticis madet
Sermonibus: te negliget horridus:
Narratur & prisci catonis
Saepe mero caluisse uirtus.
Tu lene tormentum ingenio amoues
Plerumq; duro. tu sapientium
Curas: & arcanum iocoso
Consilium retegis lyeo
Tu spem reducis mentibus anxiis
Viresq; & addis cornua pauperi
Post te neq; iratos trementi
Regum apices neq; militum arma.
Te libet & si laeta aderituenus
Segnesq; nodum soluere gratiae
Vultusq; producent lucernae
Dum rēdiens fugat astra phoebus.

MOntium custos nemorumq; uirgo
Quae laborantes utero puellas
Ter uocata audis: adimisq; leto
Diua triformis.
Imminens uillae tua pinus esto:
Quam per exactos ego laetus annos
Verris obliquum meditantis ictum
Sanguine donem

CAelo supinas si tuleris manus
Nascente luna rustica phyllide
Si thure placaris & horna
Fruge lares: auidaq; porca:
Nec pestilentem sentiet aphricum
Foecunda uitis nec sterilem seges
Rubiginem. aut dulces alumni
Pomifero graue tempus anno
Namquæ niuali pascitur algido
Deuota: quercus inter & ilices
Aut crescat albanis in herbis:
Victima pontificum secures
Ceruice tinguet: & nihil attin&
Temptare multa cede bidentium
Paruos coronantem marino
Rore deos fragiliq; myrto
Immunis aram si tetigit manus
Non sumptuosa blandior hostia
Mollibit auersos penates
Farre pio & saliente mica.

INtactis opulentior
Thesauris arabum: & diuitis indiæ
Caementis licet occupes
Tyrrhenum omne tuis: & mare ponticum
Sternas adamantinos:
Summis uerticibus dira necessitas
Clauos: non animum metu
Non mortis laqueis expedies caput
Campestres melius scythæ
Quorum plaustra uagas rite trahunt domos

Vıuunt & rigidi getæ:
Immetata quibus iugera liberas
Fruges & cererem ferunt:
Nec cultura placet longior annua
Defunctum q; laboribus
Aequali recreat sorte vicarius
Illic matre carentibus
Privignis mulier temperat innocens
Nec dotata regit virum
Coniunx: nec nitido fidit adultero
Dos est magna parentum
Virtus & metuens alterius viri
Certo foedere castitas
Et peccare nefas: aut pretium mori
O quisquis volet impias
Cædes aut rabiem tollere civicam
Si quæret pater urbium
Subscribi statuis: indomitam audeat
Refrenare licentiam
Clarus post genitis. quatenus: heu nefas
Virtutem incolumen odimus
Sublatam ex oculis querimus invidi
Quid tristes querimoniæ
Si non supplicio culpa reciditur
Quid leges sine moribus
Vanæ proficiunt: si neq; ferventis
Pars inclusa caloribus mundi:
Mundi nec borex finitimum latus
Duratæq; solo nives
Mercatorem abigunt: horrida callidi
Vincunt æquora nautæ

M agnum pauperies obprobrium iubet
Q uiduis & facere & pati.
V irtutisq; uiam deserit arduæ
V el nos in capitolium.
Q uo clamor uocat: & turba fauentium
V el nos in mare proximum:
G emmas et lapides aurum & inutile
S ummi materiem mali:
M ittamus scelerum si bene poenitet
E radenda cupidinis
P raui sunt elementa & teneræ nimis
M entes asperioribus
F ormandæ studiis. nescit equo rudis
H erere ingenuus puer:
V enariq; tim& ludere doctior
S eu græco iubeas troco:
S eu malis uetata legibus alea
C um periura patris fides
C onsortem socium fallat. & hospitem
I ndignoq; pecuniam
H æredi properet: scilic& improbe
C rescunt diuitiæ tamen
C urtæ nescio quid semper abest rei.

Q Vo me bache rapis tui
Plenum: quæ nemora: aut quos agor in specus
V elox mente noua: quibus
A ntris egregii cæsaris audiar
A eternum meditans decus
S tellis inserere: & concilio iouis
D icam insigne recens: adhuc

I ndictum ore alio non secus in iugis
E xsomnis stupet eurhias
H ebrum prospiciens: & niue candidam
T hracen ac pede barbaro
I ustratam thodopen ut mihi deuio
R ipas & uacuum nemus
M irari libet. o naiadum potens
B accharumq; ualentium
P roceras manibus uellere fraxinos
N il paruum aut humili modo
N il mortale loquar dulce periclum est
O lenæe sequi deum
C ingentem uitili tempora pampino

V ixi puellis nuper idoneus
Et militaui non sine gloria
N unc arma: defunctumq; bello
B arbiton hic paries habebit
L æuum marinæ qui ueneris latus
C ustodit: hic hic ponite lucida
F unalia et uectes: & arcus
O ppositus foribus minaces
O quæ beatam diua regis cyprum: et
M emphin carentes sithonia niue
R egina sublimi flagello
T ange chloen semel arrogantem

I Mpios parræ recinentis omen
Ducat & pregnans canis: aut abagro
R aua decurrens lupa lanuino
Fœtaq; uulpes

Rumpat & serpens iter institutum
Si per obliquum similis sagitte
Terruit mannos. ego quid timebo
Prouidus auipex.
Ante quam stantes reperat paludes
Imbrium diuina auis imminentum:
Oscinem coruum prece suscitabo
Solis ab ortu.
Sis licet felix ubicunq; mauis
Et memor nostri galathea uiuas
Teq; neq; leuus uetet ire picus
Nec uaga cornix
Sed uides quanto trepidet tumultu
Pronus orion: ego quid sit ater
Hadriæ noui sinus: & quid albus
Peccet iapix.
Hostium uxores: puerique cecos
Sentiant motus orientis austri: et
Aequoris nigri fremitum: et trementes
Verbere ripas.
Sic & europe niuem dolosо
Credidit tauro latus & scatentem
Beluis pontum: mediasq; fraudes
Palluit audax
Nuper in pratis studiosa florum: et
Debitæ nimphis opifer corone
Nocte sublustri nihil astra preter
Vidit & undas
Quæ simul centum tetigit potentem
Oppidis creten: pater o relictum
Filiæ nomen pietasq; dixit

Victa furore.
Vnde quo ueni: leuis una mors est
Virginum culpæ. uigilans ne ploro
Turpe commissum: an uitiis carentem
Ludit imago
Vanaq; præporta fugiens eburna
Somnium ducit: meliusne fluctus
Ire per longos fuit. an recentes
Carpere flores:
Si quis in famem mihi nunc iuuentam
Dedat iratæ: lacerare ferro &
Frangere enitar modo multum amati
Cornua tauri.
Impudens liqui patrios penates
Impudens orcum moror: o deorum
Si quis hæc audis utinam inter errem
Nuda leones:
Antequam turpis macies decentis
Occupet malas: teneræq; sucus
Defluat prædæ. speciosa quæro
Pascere tigres.
Vilis europæ: pater urget absens:
Quid mori cessas: potes hic abrno
Pendulam zona. bene te secuta
Lædere collum:
Sive te rupes: & acuta leto
Saxa delectant. age te procelle
Crede ueloci: nisi herile mauis
Carpere pensum
Regius sanguis: dominæq; tradi
Barbatæ pellex. aderat querenti

P erfidum ridens uenus: & remisso
Filius arcu.
M ox ubi lusit satis abstineto
D ixit iratum: calidaq; rixæ.
C um tibi inuisus laceranda reddet
Cornua taurus.
V xor inuicti iouis esse nescis
M itte singultus bene ferre magnam
D isce fortunam: tua sectus orbis.
Nomina ducet.

F Esto quid pocius die'
Neptunni faciam: promme recondutam
L idæ strenua cecubum
M unitaq; adhibe uim sapientiæ
Inclinate meridiem
S entis: ac ueluti stet uolucris diei
Patas diripere horreo
C essantem bibuli consulis amphoram:
Nos cantabimus inuicem
N eptunum: et uiridem nereidum comas
Tu curua recines lyra
L atonam: et celeris spicula cynthyæ
S ummo carmine: quæ cretam
P allentisq; tenet cycladas & paphon
Iunctis uisit oloribus.
D icetur merita nox quoq; nenia

T Yrrhena regum progenies tibi
Non ante uerso lene merum cado
C um flore mecœnas rosarum &

P ressa tuis ballanus capillis
I am dudum apud me est eripe te moræ:
N e semper udum tibur et efulæ
D eclive contempleris aruum: &
T elegoni iuga parricidæ.
F astidiosam desere copiam: &
Molem propinquam nubibus arduis.
O mitte mirari beatæ
F umum: & opes: strepitumq; romæ.
P lærumq; gratæ diuitibus uices.
M undæq; paruo sub lare pauperum
C oenæ: sine aulæis: & ostro
S olicitam explicuere frontem
I am clarus occultum andromedæ pater
O stendit ignem iam procyon furit
Et stella uesani leonis
S ole dies refferente siccos
I am pastor umbras cum grege languido
R iuumq; fessus quærit: & horridi
Dumeta syluani: caretq;
R ipa uagis taciturna uentis.
T u ciuitatem quis deceat status
C uras: & urbi sollicitus times:
Q uid seres: et regnata cyro
B actra parent tanaiq; discors.
P rudens futuri temporis exitum
C aliginosa nocte premit deus.
R idetq; si mortalis ultra
F as trepidat. quod adest memento
C omponere æquus. cætera fluminis
R itu feruntur: nunc medio alueo

Cum pace delabentis hetruscum
In mare nunc lapides adesos
Stirpesq; raptas & pecus & domos
Voluentis una non sine montium
Clamore uicinæq; syluæ
Cum fera diluuies quietos
Irritat amnes: ille potens sui
Lætusq; deget: cui licet in diem
Dixisse uixi cras uel atra
Nube polum pater occupato
Vel sole puro: non tamen irritum
Quodcumq; retro est efficiet: neq;
Diffinget infectumq; reddet:
Quod fugiens semel hora uexit
Fortuna sæuo læta negotio: &
Ludum insolentem ludere pertinax
Transmutat incertos honores
Nunc mihi nunc alii benigna
Laudo manentem. si celeres quatit
Pennas: resigno quæ dedit & mea
Virtute me involuo: probamq;
Pauperiem sine dote quæro
Non est meum si mugiat aphricis
Malus procellis: ad miseras preces
Decurrere. & uotis pacisci
Nec cypriæ. tyriæq; merces
Addant auaro diuitias mari.
Tunc me biremis præsidio scaphæ
Tutum per ægeos tumultus
Aura feret. geminusq; pollux

EXegi monumentum ære perennius
Regaliq; situ pyramidum altius
Quod non imber edax: non aquilo impotens
Possit diruere: aut innumerabilis
Annorum series: & fuga temporum
Non omnis moriar: multaq; pars mei
Vitabit libitinam. usq; ego postera
Crescam laude recens dum capitolium
Scandet cum tacita uirgine pontifex
Dicar qua uiolens obstrepit aufidus
Et qua pauper aquæ daunus agrestium
Regnator populorum: ex humili potens
Princeps æolium carmen ad italos
Deduxisse modos. sume superbiam
Quæsitam meritis. et mihi delphica
Lauro cinge uolens melpomene comam

Q·ORACII FLACCI SERMONVM LIBER QVART V

INtermissa uenus diu
Rursus bella moues: parce precor: precor
Non sum qualis eram bonæ
Sub regno cinaræ: desine dulcium
Mater sæua cupidinum
Circa lustra decem flectere mollibus
Iam durum imperiis abi
Quo blandæ iuuenum te reuocant preces
Tempestiuius in domo
Pauli purpureis ales oloribus
Comessabere maximi
Si torrere iecur quæris idoneum

N amq; & nobilis & decens
E t pro sollicitis non tacitus reis
Et centum puer artium
L ate signa feret militiæ tuæ
Et quandoq; potentior
L argis muneribus riserit æmuli
Albanos prope te lacus
P onet marmoream sub trabe cypria
Illic plurima naribus
D uces thura: lyræq; & berecynthiæ
Delectabere tibiæ
M istis carminibus non sine fistula
Illic bis pueri die
N umen cum teneris uirginibus tuum
Laudantes pede candido
I n morem salium ter quatient humum.
Me nec foemina: nec puer
I am nec spes animi credula mutui
Nec certare iuuat mero:
N ec uincire nouis tempora floribus.
Sed cur heu ligurine: cur
M anat rara meas lachrima per genas:
Cur facunda parum decoro
I nter uerba cadit lingua silentio.
Nocturnis ego somniis
I am captum teneo: iam uolucrem sequor
Te per gramina martii
C ampi: te per aquas dure uolubiles

P Yndarum quisq; studet æmulari
Iulæ: ceratis ope dædalea

N utitur pennis : utreo daturus
Nomina ponto
M onte decurrens uelut amnis imbres
Q uem supernotas aluere ripas
F eruet immensusq; ruit profundo
Pindalus oræ
L aurea donandus apollinari
S eu peraudaces noua dithirambos
V erba deuoluit : numerisq; fertur
Lege solutis
S eu deos regesq; canit deorum
S anguine : per quos cecidere iusta
M orte centauri : cecidit tremendæ
Flamma chimæræ
S ue quos ælea domum reducit
P alma celestes pugilemue equum ue
D icit : & centum potiore signis
Munere donat.
F lebili sponsæ iuuenemue raptum
P lorat : & uires : animumq; mores q;
A ureos educit in astra : nigroq;
Inuidet orco
M ulta dircæum leuat aura cygnum
T endit antoni quotiens in altos
N ubium tractus . ego apis matinæ
More modoq;
G rata carpentis thyma per laborem
P lurimum : circa nemus uuidiq;
T yburis ripas operosa paruus
Carmina fingo.
C oncines maiore poeta plectro

Cæſarem quandoq; trahet feroceſ
Per ſacrum cliuum merita decorus
Fronde ſicambroſ.
Quo nihil maius melius ue terris
Fata donauere bonoq; diui
Nec dabunt quanuis redeant in aurum
Tempora priſcam
Concines lætoſq; dieſ & urbiſ
Publicum ludum ſuper impetrato
Fortis auguſti reditu forumq;
Litibus orbum
Tum meæ ſi quid loquar audiendum
Vocis accedet bona pars o ſol
Pulcher o laudande canam recepto
Cæſare felix:
Teq; dum procedis io triumphe
Nonſemel dicemus io triumphe
Ciuitas omnis dabimusq; diuis
Thura benignis
Te decem thauri totidemq; uaccæ
Me tener ſoluet uitulus relicta
Matre: qui largis iuuene ſcat herbis
In mea uota.
Fronte curuatos imitatus ignes
Tertium lunæ referentis ortum
Qua notam duxit niueus uideri
Cætera fuluus.

Quem tu melpomene ſemel
Naſcentem placido lumine uideris
Illum non labor iſthmus

C lamabit pugilem: non equus impiger
Curru ducet achaico
V ictorem: neq; res bellica deliis
Ornatum foliis ducem
Q uod regum tumidas contuderit minas
Ostendet capitolio.
S ed quæ tibur aquæ fertile perfluunt
Et spisse nemorum comæ:
F ingent æolio carmine nobilem
Rome principis urbium
D ignatur soboles inter amabiles
Vatum me ponere choros
E tiam dente minus mordeor inuido
O testudinis aurææ
D ulcemq; strepitum pieri temperas:
O mutis quoq; piscibus
D onatura cigni si libeat sonum
Totum muneris hoc tui est
Quod monstror digito prætereuntium
Romane fidicen lyræ.
Quod spiro et placeo si placeo tuum est.

Q Valem ministrum fulminis alitem
Cui rex deorum regnum in aues uagas
P ermisit: expertus fidelem
I upiter in ganymede flauo
O lim iuuentas: & patrius uigor
N ido laborum protulit inscium
V erniq; iam nimbis remotis
I nsolitos docuere nisus
V enti pauentem: mox in ouilia

D emisit hostem uuuidus impetus
N unc in reluctantes dracones
E git amor dapis atq; pugnæ
Q ualem ue lætis caprea pascuis
I ntenta fuluę matris ab ubere
I am lacte depulsum leonem
D ente nouo peritura uidet
V idere rheti bella sub alpibus
D rusum gerentem uindelici: quibus
M os unde deductus per omne
T empus amazonia securi
D extras obarmet: querere distuli
N ec scire fas est omnia: sed diu
L ataq; uictrices cateruæ
C onsilijs iuuenis reuictæ.
S entire quid mens: rite quid indoles
N utrita faustis sub penetralibus:
P osset quid augusti paternus
I n pueros animus neronęs
F ortes creantur fortibus & bonis
E st in iuuenis est in equis patrum
V irtus nec in bellem ferocis
P rogenerant aquilæ columbam.
D octrina sed uim promouet insitam
R ectiq; cultus pectora roborant
V tcumq; defecere mores:
D edecorant bene nata culpę
Q uid debeas o roma neronibus
T estis metaurum flumen: & asdrubal
D euictus: & pulcher fugatis
I lle dies latio tenebris

Qui primus alma riſit adorea
Dirus per urbeſ ut apher utalaſ
Ceu flamma per tædaſ uel euruſ
Perſiculas equitauit undaſ
Poſt hoc̃ ſecundis uſq; laboribuſ
Romana pubeſ creuit & impio
Vaſtata poenorum tumultu
Fana deoſ habuere rectoſ:
Dixitq; tandem perfidus annibal
Cerui luporum preda rapacium
Sectamur ultro quos opimuſ
Fallere: & effugere eſt triumphus
Gensq; cremato fortis abilio
Iactata tuſcis æquoribus: ſacra
Natosq; maturoſq; patres
Pertulit auſonias adurbeſ:
Duris ut ilex tonſa bipennibuſ
Nigræ feraci frondis in algido
Per damna: per cædes ab ipſo
Ducit opeſ animumq; ferro
Non hydra ſecto corpore firmior
Vinci dolentem creuit in herculem
Monſtrum ue ſumiſere colchi
Maius echioniæ ue thebæ
Merſus profundo pulcrior euenit
Iactere multa proruet integrum
Cum laude uictorem: geretq;
Prælia coniugibuſ loquenda
Carthagini iam non ego nuntioſ
Mittam ſuperboſ: occidit: occidit
Speſ omnis: & fortuna noſtri

Nominis hasdrubale interempto.
Nil claudię non perficient manus
Quas & benigno nomine iupiter
Defendit & curæ sagaces
Expediunt per acuta belli

Dluis orte bonis optime romule
Custos gentis: abes iam nimium diu
Maturum reditum pollicitus: patrum
Sancto concilio: redi
Lucem redde tuę dux bonæ patriæ.
Instar ueris enim uultus ubi tuus
Affulsit populo: gratior it dies
Et soles melius nitent.
Vt mater iuuenem: quem notus inuido
Flatu carpathii transmaris æquora
Cuntantem spacio longius annuo
Dulci distinet adomo
Votis omnibusq; et precibus uocat:
Curuo nec faciem littore dimouet:
Sic desideriis icta fidelibus
Quærit patria cæsarem
Tutus bos & enim rura perambulat
Nutrit rura ceres almaq; faustitas
Pacatum uolitant per mare nautæ
Culpare metuit fides.
Nullis polluitur casta domus stupris
Mos & lex maculosum edomuit nefas
Laudantur simili prole puerperæ.
Culpam poena premit comes
Quis partum paueat: quis gelidum scythen.

Quis germania quos horrida parturit
Foetus incolumi cæsare: quis ferre
Bellum curet iberiæ:
Condit quisq; diem collibus in suis
Et uidua ducit ad arbores
Hinc ad uina redit lætus: & alteris
Te mensis adhibet deum
Te multa prece te prosequitur mero
Defuso pateris & laribus tuum
Miscet nomen: uti græcia castoris
Et magni memor herculis
Longas o utinam dux bone ferias
Præstes hesperiæ: dicimus integro
Sicci mane die: dicimus uuidi
Quom sol occeano subest.

Due quem prolis niobea magnæ
Vindicem linguæ: tutosq; raptor
Sensit & troiæ prope uictor altæ
Phthius Achilles
Cæteris maior: tibi miles impar
Filius quamuis thetidis marinæ
Dardanas turres quateret tremenda
Cuspide pugnax:
Ille mordaci uelut icta ferro
Pinus aut impulsa cupressus euro:
Procidit late posituq; collum: in
Puluere teucro
Ille non inclusus equo mineruæ
Sacra mentito male feriatos
Troas & lætam priami choreis

Falleret aulam
Sed palam captis grauis: heu nefas heu
Nescios fari pueros achiuis
Vreret flammis: etiam latentes
Matris in aluo:
Nituis uictus: ueneriq3 gratæ
Vocibus diuum: pater annuisti&
Rebus æneæ potiore ductos
Alite muros:
Doctor argutæ fidicen thaliæ
Phoebe qui xantho lauis amne crines
Dauniæ defende decus camoenæ
Læuus agyieu.
Spiritum phoebus mihi: phoebus artem
Carminis nomenq3 dedit poetæ:
Virginum primæ pueriq3 claris
Patribus orti
Deliæ tutela deæ fugaces
Lyncas: & ceruos cohibentis arcu
Lesbium seruate pedem meiq3
Pollicis ictum
Rite latonæ puerum canentes
Rite crescentem face nocti luca
Prosperam frugum: celeremq3 pronos
Voluere menses
Nupta iam dices: ego dius amicum
Sæculo festas referente luces
Reddidi carmen doctis modorum
Vatis horati.

Diffugere niues redeunt iam gramina campis
Arboribusq; comæ
Mutat terra uices & decrescentia ripas
Flumina prętereunt
Gratia cum nimphis geminisq; sororibus audet
Ducere nuda choros
Immortalia ne speres. monet annus & almũ
Quæ rapit hora diem
Frigora mitescunt zephyris: uer proterit æstas
Interitura simul
Pomifer autumnus fruges effuderit: & mox
Bruma recurrit iners
Damna tamen celeres reparant cælestia lunæ:
Nos ubi decidimus.
Quo pius pater æneas: & diues tullus: & ancus
Puluis & umbra sumus
Quis scit an adiciant hodiernæ crastina uitæ
Tempora dii superi:
Cuncta manus auidas fugient hæredis amico
Quæ dederis animo
Cum semel occideris & de te splendida minos
Fecerit arbitria
Non torquate genus: non te facundia. non te
Restituet pietas
Infernis neq; enim tenebris diana pudicum
Liberat hippolytum
Nec lethæa ualet theseus abrumpere caro
Vincula pirithoo.

Donarem pateras grataq; comodus
Censorine meis æra sodalibus

Donarem tripodas præmia fortium
Graiorum neq; tu pessima munerum
Ferres: diuite me scalic& artium
Quas aut parrasius protulit aut scopas:
Hic saxo: liquidis ille coloribus
Soleres nunc hominem ponere nunc deum
Sed non hæc mihi uis: non tibi talium
Res, e aut animus delitiatum egens
Gaudes carminibus: carmina possumus
Donare & pretium dicere muneri
Non incisa notis marmora publicis
Per quæ spiritus: & uita redit bonis
Post mortem ducibus: non celeres fugæ
Reiectæq; retrorsum hannibalis minæ
Non incendia carthaginis impiæ
Ilius: qui domita nomen abaphryca
Lucratus redit: clarius indicant
Laudes quam calabræ pierides: neq;
Si chartæ sileant: quod bene feceris:
Mercedem tuleris: quid foret iliæ
Manortisq; puer: si taciturnitas
Obstaret meritis inuida romuli
Ereptum stygiis fluctibus æacum
Virtus & fauor & lingua potentium
Vatum diuitibus consecrat insulis
Dignum laude uirum musa uetat mori
Cælo musa beat. sic iouis interest
Optatis epulis impiger hercules
Clarum tyndaride sidus ab infimis
Quassas eripiunt æquoribus rates
Ornatus uiridi tempora pampino

Liber uota bonos ducit ad exitus.

NE forte credas interitura: quæ
Longe sonantem natus ad aufidum
Non ante uulgatas per artes
Verba loquar socianda cordis
Non si priores mæonius tenet
Sedes homerus: pindaricæ latent:
Ceæq; & alcæi minaces
Stesichoriue graues camoenæ
Nec si quid olim lusit anacreon:
Deleuit ætas: spirat adhuc amor:
Viuuntq; commissi calores
Aeoliæ fidibus puellæ
Non sola comptos arsit adulteri
Crines: & aurum uestibus illitum
Mirata: regalesq; cultus
Et comites helenæ lacænæ.
Primusq; teucer tela cydonio
Direxit arcu non semel dolos
Vexata: non pugnauit ingens
Idomeneus sthelenus ue solus
Dicenda musis prælia: non ferox
Hector uel acer deiphobus graues
Excepit ictus pro pudicis
Coniugibus: puerisq; primus
Vixere fortes ante agamemnona
Multi. sed omnes illacrimabiles
Vrgentur: ignotiq; longa
Nocte: carent quia uate sacro.
Pauulum sepultæ distat inertiæ

C xlata uirtus. non ego te meis
C hartis inornatum silebo
T ot ue tuos patiar labores
I mpune lolli carpere liuidas
O bliuiones. est animus tibi
R erumq; prudens: & secundis
T emporibus dubiisq; rectus
V index auaræ fraudis: & abstinens
D ucentis ad se cuncta pecuniæ:
C onsulq; non unius anni:
S ed quotiens bonus atq; fidus
I udex honestum prætulit utili
R eiecit alto dona nocentium
V ultu: per obstantes catervas
E xplicuit sua victor arma
N on possidentem multa uocaueris
R ecte beatum. rectius occupat
N omen beati qui deorum
M uneribus sapienter uti:
D uramq; callet pauperiem pati:
P eiusq; leto flagitium timet:
N on ille pro caris amicis
A ut patria timidus perire.

O Crudelis adhuc & ueneris muneribus potens:
Insperata tuæ cum ueniet pluma superbiæ:
E t quæ nunc humeris inuolitant: deciderint comæ:
N unc & qui color est puniceæ flore prior rosæ
M utatus ligurinum in faciem uerterit hispidam:
D icet: heu quotiens te speculo uideris alterum:
Q uæ mens est hodie: cur eadem non puero fuit

V el cur his animis in columes non redeunt genæ?

ESt mihi nonum superantis annum
Plenus albani cadus est in horto
Phylli nectentis apium coronis
Est hederæ vis
Multa: qua crines religata fulges.
Rid& argento domus: ara castis
Vincta verbenis: au& immolato
Spargier agno.
Cuncta festinat manus. huc & illuc
Cursitant mistæ pueris puellæ
Sordidum flammæ trepidant rotantes
Vertice fumum
Vt tamen noris quibus aduoceris
Gaudiis: idus tibi sunt agendæ:
Qui dies mensem veneris marinæ
Findit aprilem:
Iure solemnis mihi: sanctiorq;
Pene natali proprio: quod ex hic
Luce mecoenas meus affluentes
Ordinat annos
Telephum quem tu petis: occupauit
Non tuæ sortis iuuenem puella
Diues & lasciua tenetq; grata
Compede vinctum
Terret ambustus phæthon auaras
Spes: & exemplum graue præbet ales
Pegasus: terrenum equitem grauatus
Bellerophontem.
Semper ut te digna sequare: & ultra

Quam lic& sperare nefas putando
Disparem uitet. age iam meorum
Finis amorum.
Non enim post hac alia calebo
Femina. condisce modos: amanda
Voce quos reddat. minuentur atræ
Carmine curæ.

IAm ueris comites quæ mare temperant
Impellunt animæ lintea thraciæ
Iam nec prata rigent: nec fluuii strepunt
Hiberna niue turgidi
Nidum ponit utym flebiliter gemens
Infelix auis: & cecropiæ domus
Æternum obprobrium: quod male barbaras
Regum est ulta libidines
Dicunt in tenero gramine pinguium
Custodes ouium carmina fistula
Delectante deum: cui pecus & nigri
Colles archadiæ placent.
Adduxere sitim tempora uitrgili.
Sed pressum calibus ducere liberum
Sigestis iuuenum nobilium ciens
Nardo uina merebere.
Nardi parui onyx: eliciet cadum
Qui nunc sulpitius accubat horreis
Spes donare nouas largus amaraq;
Curarum eluere efficax
Adque si properas gaudia: cum tua
Velox merce ueni: non ego te meis
Immunem meditor tinguere poculis.

Plena diuef ut in domo
Verum pone moras: & ſtudium lucri
Nigrorumq; memor: dum licet: ignium
Miſce ſtultiam conſiliis breuem
Dulce eſt deſipere in loco.

AVdiuere lyce dii mea uota: dii
Audiuere lyce fiſanus: & tamen
Vis formoſa uideri
Ludisq; & bibis impudens
Et cantu tremulo pota cupidinem
Lentum ſollicitaſ ille uirentiſ. &
Doctæ pſallere chiæ
Pulchris excubat ingeniſ
Importunus enim tranſuolat arduaſ
Quercus & refugit te quia luridi
Dentes: te quia rugæ
Turpant: & capitis niues
Nec coæ referunt iam tibi purpuræ
Nec clari lapideſ tempora: quæ ſemel
Notis condita faſtis
Incluſit uolucris dieſ
Quo fugit uenus: heu quo ue color decenſ:
Quo motus: quid habes illius: illiuſ
Quæ ſpirabat amoreſ
Quæ me ſurpuerat mihi
Felix poſt cinaram notaq; & artium
Gratarum faciem: ſedecimare breueſ
Annos fata dederunt
Seruatura diu parem
Cornicis uetulæ temporibus lycen

Possent ut iuuenes insere ferudi
Multo non sine risu
Dilapsam in cineres facem.

QVæ cura patrum : quæ ue quiritium
Plenis honorum muneribus: tuas
Augustę uirtutes in æuum
Per titulos memoresq; fastos
Aeternet : o qua sol habitabiles
Illustrat oras maxime principum .
Quem legis expertes latinæ
Vindelici didicere nuper.
Quid marte posses : milite nam tuo
Drusus genainos inplacidum genus
Breunosq; uelocesq; arces
Alpibus impositas tremendis
Deiecit acer plus uice simplici
Maior neronum . mox graue prœlium
Commisit : immanesq; rhetos
Auspiciis pepulit secundus
Spectandus in certamine martio
Deuota morti pectora liberæ
Quantus fatigaret ruinis
Indomitas prope qualis undas
Exercet auster pleiadum choro
Scindente nubes impiger hostium
Vexare turmas : & frementem
Mittere equum medios per ignes
Sic tauri formis uoluitur aufidus
Qui regna dauni præfluit apuli
Quom sæuit horrendamq; cultus

Diluuiem meditatur agris
Vt barbarorum claudius agmina
Ferrata uasto diruit impetu
Primosq; & extremos metendo
Strauit humum sine clade uictor:
Te copias: te consilium: & tuos
Præbente diuos: nam tibi quo die
Portus alexandrea supplex
Et uacuam patefecit aulam
Fortuna lustro prospera tertio
Belli secundos reddidit exitus
Laudemq; & optatum peractis
Imperiis decus arrogauit
Te cantaber non ante domabilis
Medusq; & indus: te profugus scythes
Miratur o tutela præsens
Italiæ dominæq; romæ
Te fontium qui cælat origines
Nilusq; & ister: te rapidus tigris
Te beluosus qui remotis
Obstrepit oceanus britannis
Te non pauentis funera galliæ
Duræq; tellus audit iberiæ
Te cede gaudentes sicambri
Compositis uenerantur armis.

PHoebus uolentem proelia me loqui
Victas & urbes: increpuit lyra:
Ne parua tyrrhenum per æquor
Vela darem. tua cæsar ætas
Fruges & agris rettulit uberes:

Et signa nostro restituit ioui:
Diuersa parthorum superbis
Postibus & uacuum duellis
Ianum quirini clausit: & ordinem
Rectum & uaganti frena licentiæ
Iniecit: emouitq; culpas
Et ueteres reuocauit artes:
Per quas latinum nomen: & italæ
Creuere uires: famaq; & imperii
Porrecta maiestas ad ortus
Solis ab hesperio cubili
Custode rerum cæsare: non furor
Ciuilis: aut uis eximet otium
Non ira quæ procudit enses
Et miseras inimicat urbes
Non qui profundum danubium bibunt
Edicta rumpent iulia: non getæ
Non ferox infidue persæ
Non tanaim prope flumen orti
Nos q; pro festis lucibus & sacris
Inter iocosi munera liberi
Cum prole matronisq; nostris
Rite deos prius apprecati
Virtute functos more patrũ duces:
Lydius remisto carmine tibius
Troiamq; & anchisen: & almæ
Progeniem ueneris canemus.

Q·ORACII FLACCI
EPODOS

IBis liburnis inter alta nauium
Amice propugnacula:
Paratus omne cæsaris periculum
Subire mecoenas: tuo
Quid nos? quibus te uita superstite
Iucunda: si contra grauis:
Vtrum ne iussi persequemur otium
Non dulce ni tecum simul
An hunc laborem: mente laturi: decet
Quem ferre non mollis uiros
Feremus: & te uel per alpium iuga
Inhospitalem & caucasum:
Vel occidentis usq, ad ultimum sinum
Forti sequemur pectore
Roges tuum laborem quid iuuem meo
Imbellis ac firmus parum
Comes. minore sum futurus in metu:
Qui maior absentes habet
Vt assidens: implumibus pullis auis
Serpentium allapsus tum&
Magis relictis: non ut sit auxilii
Iatura plus præsentibus.
Libenter hoc & omne militabitur
Bellum in tuæ spem gratiæ
Non ut iuuencus illigata pluribus
Aratra nitantur meis
Pecusue calabris ante sydus feruidum
Lucana mutet pascuis.

Neq; ut ſuperni cuſpa candens tuſculi
Circea tangat moenia
Satis ſuperq; me benignitas tua
Ditauit. haud paraueto
Quod aut auarus ut chremes: terra premat
Discinctus aut perdam ut nepos.

Beatus ille qui procul negotiis
Vt priſca gens mortalium
Paterna rura bobus exercet ſuis
Solutus omni foenore.
Neq; excitatur claſſico miles truci
Neq; horret iratum mare
Forumq; uitat & ſuperba ciuium
Potentiorum limina.
Ergo aut adulta uitium propagine
Altas maritat populos
Aut in reducta ualle mugientium
Proſpectat errantes greges
Inutilesq; falce ramos amputans
Feliciores inſerit
Aut preſſa puris mella condit amphoris
Aut tondet infirmas oues
Vel cum decorum mitibus pomis caput
Autumnus agris extulit:
Vt gaudet inſitiua decerpens pira
Certantem & uuam purpurae:
Qua muneretur te priape: & te pater
Syluane tutor finium.
Libet iacere modo ſub antiqua ilice
Modo in tenaci gramine

Labuntur altis interim riuis aquæ
Quæruntur insiluis aues
Fontesq; limphis obstrepunt manantibus
Somnos quod inuitet leues
At cum tonantis annus hibernus iouis
Imbres niuesq; comparat:
Aut trudit acres hinc & hinc multa cane
Apros in obstantis plagas
Aut amite leui rara tendit retia
Turdis edacibus dolos
Pauidumq; leporem: & aduenam laqueo gruem
Iucunda captat premia
Quis non malarum quas amor curas habet
Hæc inter obliuiscitur?
Quod si pudica mulier in partem iuuet
Domum: atq; dulces liberos:
Sabina qualis: aut perusta solibus
Pernicis uxor apuli
Sacrum uetustis extruat lignis focum
Lassi sub aduentum uiri
Claudensq; textis cratibus lætum pecus
Distentia siccet ubera
Et horna dulci uina promens dolio
Dapes inemptas apparet.
Non me Iuchrina uiuerint conchilia
Magis ue rhombus: aut scari
Siquos eois intonata fluctibus
Hyems adhoc uertat mare
Non aphra auis descendat in uentrem meum
Non attagen ionicus iucundior
Quam lecta de pinguissimis

Oliua ramis arborum
Aut herba lapathi prata amantis: & graui
Malua salubres corpori
Vel agna festis cæsa terminalibus
Vel hedus ereptus lupo
Has inter epulas ut iuuat pastas oues
Videre properantes domum
Videre fessos uomerem inuersum boues
Collo trahentes languido
Positosq; uernas: ditis examen domus
Circum renidentes lares
Hæc ubi locutus fœnerator alphius
Iam iam futurus rusticus:
Omnem relegit idibus pecuniam
Quærit kalendis ponere.

CParentis olim si quis impia manu
Senile guttur fregerit
Edat cicutis allium nocentius
Odura messorum ilia
Quid hoc ueneni sæuit in præcordiis.
Num uiperinus his cruor
Incoctus herbis me fefellit? an mallas
Canidia tractauit dapes
Vt argonautas præter omnes candidum
Medea mirata est ducem
Ignota tauris illigaturum iuga
Perunxit hoc iasonem
Hoc delibutis ulta donis pellicem
Serpente fugit alite
Nec tantus unquam siderum insedit uapor

Siticulosæ apuliæ
Nec munus humeris efficacis herculis.
Inarsit æstuosius
At si quid unquam tale concupieris
Iocose: mecoenas: precor
Manum puella suauio apponat tuo
Extrema & insponda cubet

LVpis & agnis quanta sortito obtigit
Tecum mihi discordia est
Hibericis peruste funibus latus
Et crura dura compede.
Licet superbus ambules pecunia:
Fortuna non mutat genus.
Videsne sacram metiente te uiam
Cum bis ter ulnarum toga:
Vt ora uertat huc & illuc euntium
Liberrima indignatio?
Sectus flagellis hic triumuiralibus
Præconis ad fastidium:
Arat falerni mille fundi iugera
Et appiam mannis terit:
Sedibusq; magnus imprimis eques
Othone contento sedet.
Quid attinet tot ora nauium graui
Rostrata duci pondere
Contra latrones atq; seruilem manum:
Hoc hoc tribuno militum?

ATo deorum quicquid in cælo regis
Terras: & humanum genus

Quid iſte fert tumultus? & quid omnium
Vultus in unum me truces?
Per liberos te ſi uocata partubus
Lucina ueris affuit:
Per hoc inane purpuræ decus precor:
Per improbaturum hæc iouem:
Quid aut nouerca me intueris? aut uti
Petita ferro belua?
Vt hæc trementi questus ore constitit
Insignibus raptis puer
Impube corpus: quale posset impia
Mollire thracum pectora:
Canidia breuibus implicata uiperis
Crines & incomptum caput
Iubet sepulcris caprificos erutas:
Iubet cupressus funebres:
Et uncta turpis oua ranæ sanguine
Plumamq; nocturnæ strigis
Herbasq; quas & colchos: aut hiberia
Mittit uenenorum ferax:
Et ossa ab ore rapta teune canis
Flammis aduri colchicis.
At expedita fagana per totam domum
Spargens auernales aquas
Horret capillis ut marinus asperis
Echinus: aut currens aper.
Abacta nulla uerba conscientia
Ligonibus duris humum
Exhauriebat: ingemens laboribus
Qui posset infossus puer
Longo die bis terue mutatæ dapis

In emori ſpectaculo:
Cum promineret orc: quantum extāt aqua
Suſpenſa mento corpora:
Execta uti medulla & aridum iecur
Amoris eſſet poculum:
Interminato cum ſemel fixæ cibo
Intabuiſſent pupulæ.
Non defuiſſe maſculæ libidinis
Ariminenſem foliam
Et otioſa credidit neapolis:
Et omne uicinum oppidum:
Quæ ſydera excantata uoce theſſala
Lunamq; cælo deripit.
Hic irreſectum ſæua dente liuido
Canidia rodens pollicem.
Quid dixit: aut quid tacuit: o rebus meis
Non infideles arbitriæ
Nox: & diana q̄ ſilentium regis
Arcana cum fiunt ſacra:
Nunc nunc adeſte: nunc in hoſtiles domos
Iram atq; numen uertite:
Formidoloſæ cum latent ſyluis feræ:
Dulci ſopore languidæ.
Senem quod omnes rideant adulterum:
Latrent ſub urranæ canes
Nardo perunctum: quale non perfectius
Mex laborarint manus.
Quid accidit: cur dira barbare minus
Venena medeæ ualent:
Quibus ſuperbam fugit ulta pellicem
Magni creontis filiam:

Cum palla : tabo munus inbutum : nouam
Incendio nuptam abstulit ?
Atqui nec herba : nec latens inasperis
Radix fefellit me locis.
Indormit unctis omnium cubilibus
Oblitione pellicum.
Ah : ah : solutus ambulat ueneficæ
Scientioris carmine.
Non usitatis uxor potionibus
O multa fleturum caput
Ad me recurres : nec uocata mens tua
Marsis redibit uocibus.
Maius parabo : maius infundam tibi
Fastidienti poculum.
Priusq; cælum sidet inferius mari
Tellure porrecta super
Quam non amore sic meo flagres : uti
Bitumen atris ignibus.
Sub hæc puer : iam non ut ante mollibus
Lenire uerbis impias :
Sed dubius unde rumperet silentium
Misit hyemtas preces.
Venena magnum fas : nefasq; non ualent
Conuertere humanam uicem
Diris agam uos : dira detestatio
Nulla expiatur uictima.
Quin ubi perire iussus expirauero :
Nocturnus occurram furor
Petamq; uultus umbra curuis unguibus
Quæ uis deorum est manium :
Et inquietis assidens præcordiis

Pauore ſomnos auferam.
Vos turba uicatim hinc & hinc ſaxis petens
Contundet obſcenas anus.
Poſt inſepulta membra differrent lupi
Ex equilinæ alites.
Neq; hoc parentes heu mihi ſuperſtites
Effugerąiit ſpectaculum.

Quid immerentes hoſpites uexas canis
Ignauus aduerſus lupos?
Quin huc inanis ſi potes uertere minas
Et me remorſurum pete.
Nam qualis aut moloſſus: aut fuluus laco:
Amica uis paſtoribus:
Agam per altas aure ſublata nues
Quæcunq; præcedet fera.
Tu cum timenda uoce complesti nemus:
Proiectum odoraris cibum.
Caue caue. nanq; in malos aſperrimus
Parrata tollo cornua
Qualis licambæ ſpretus infido gener
Aut acer hoſtis bupalo.
Anſi quis atro dente me petiuerit
Inultus ut flebo puer?

Quo quo ſceleſti ruitis: aut cur dextris
Aptantur enſes conditi?
Parum ne campis atq; neptuno ſuper
Fuſum eſt latini ſanguinis:
Non ut ſuperbas inuidæ carthaginis
Romanus arces uerteret:

Intactus aut britannus ut descenderet
Sacra catenatus uia:
Sed ut secundum uota parthorum sua
Vrbs hæc periret dextera?
Neq; hic lupis mos: nec fuit leonibus
Vnquam: nisi in dispar feris.
Furor ne cecus? an rapit uis acrior?
An culpa? responsum date.
Tacent: & ora pallor albus inficit
Mentesq; perculsæ stupent.
Sic est. accerba fata romanos agunt.
Scelusq; fraternæ necis:
Vt immerentis fluxit in terram remi
Sacer nepotibus cruor.

ROgate longo putidam te sæculo:
Vires quid eneruet meas:
Cum sit tibi dens ater & rugis uetus
Frontem senectus exaret:
Hietq; turpis inter aridas nates
Podex uelut crudæ bouis?
Sed incitat me pectus & mamme putres
Equina quales ubera:
Venterq; mollis & femur tumentibus
Exile suris additum.
Esto beata: funus atq; imagines
Ducant triumphales tuum.
Nec sit marita quæ rotundioribus
Honusta baccis ambulet.
Quid quod libelli stoici inter sericos
Iacere pulpitos amant?

Illiterati num minus nerui rigent?
Minus ue languet fascinum?
Quod ut superbo prouocet ab inguine
Ore allaborandum est tibi.

QVando repostum cecubum ad festa da-
Victore lætus cæsare pes
Tecum subalta: sic toui gratum: domo
Beate mecoenas bibam?
Sonante mistum tybiis carmen lyra
Hac dorium: illis barbarum:
Vt nuper actus cum freto neptunnius
Dux fugit ustis nauibus.
Minatus urbi uincla: quæ detraxerat
Seruis amicus perfidis:
Romanus: heu posteri negabitis:
Emancipatus: fœminæ
Fert uallum & arma miles: & spadonibus
Seruire rugosis potest.
Interq; signa turpe militaria
Sol aspicat conopeum.
Ad hunc frementes uerterunt bis mille equos
Galli canentes cæsarem:
Hostiliumq; nauium portu latent
Puppes sinistrorsum citæ.
Io triumphe: tu moraris aureos
Currus & intactas boues.
Io triumphe nec iugurthino parem
Bello reportasti ducem:
Neq; aphricanum cui super carthaginem
Virtus sepulcrum condidit.

Terra mariq; uictus hostis: punico
Lugubre mutauit sagum.
Aut ille centum nobilem cretam urbibus
Ventis iturus non suis
Exercitatas aut petit syrtes noto:
Aut fertur incerto mari.
Capaciores affer huc puer scyphos:
Ithia uina: aut lesbia
Vel quod fluentem nauseam coerceat:
Metire nobis cecubum.
Curam metumq; cæsaris reges iuuat
Dulci lyæo soluere.

MAla soluta nauis exit alite
Ferens olentem mediium.
Vt horridis utrumq; uerberes latus
Auster memento fluctibus.
Niger rudentes eurus inuerso mari
Fractosq; remos differat.
Insurgat aquilo quantus altis montibus
Frangat trementes ilices.
Nec sydus atra nocte amicum appareat
Qua tristis orion cadit.
Quietiore nec feratur æquore:
Quam graia uictorum manus
Cum pallas usto uertit iram ab ilio
In impiam aiacis ratem.
O quantus instat nauitis sudor tuus:
Tibiq; pallor luteus:
Et illa non uirilis heiulatio:
Preces & auersum adiouem:

Ionius udo cum remugiens sinus
Noto carinam ruperit.
Opima quod si præda curuo littore
Porrecta mergos iuuerit:
Libidinosus immolabitur caper
Et agna tempestatibus.

Peti nihil me: sicut antea: uolat
Scribere uersiculos amore perculsu graui
Amore qui me præter omnes expetit
Mollibus in pueris aut in puellis urere.
Hic tertius december: ex quo destiti
Inachia furere: siluis honorem decutit.
Heu me per urbem: nam pudet tanti mali
Fabula quanta fui: conuiuiorum & poenitet
Inquis amantem languor & silentium
Arguit: & latere petitus imo spiritus
Contraq; lucrum nil ualere candidum
Pauperis ingenium quærebar: applorans tibi:
Simul calentis inuerecundus deus
Ferudiore mero arcana promorat loco
Quod si meis inæstuet precordiis
Liberabilis ut hæc ingrata uentis diuidat
Fomenta uulnus nil malum leuantia
Desinet imparibus certare summotus pudor
Vbi hæc seuerus te palam laudaueram:
Incessus abire domum ferebar in certo pede
Ad non amicos heu mihi postes: & heu
Limina dura quibus lumbos & infregi latus
Nunc gloriantis quamlibet mulierculam
Vincere mollitia amor lycisci me tenet:

Vnde expedire non amicorum queant
Libera consilia : nec contumeliæ graues
Sed alius ardor aut puellæ candidæ
Aut teretis pueri longam renodantur comam

Quid tibi uis mulier nigris dignissima barris
Munera cur mihi : curue tabellas
Mittis : nec firmo iuueni neq; naris obesæ
Namq; sagatus unus odoror.
Polypus an grauis hirsutiis cubet hircus inalis
Quam canis acer ubi lateat sus
Quis sudor uietis & quam malus undiq; mebris
Crescit odor cum pene soluto
Indomitam properat rabiem sedare : neq; illi
Iam manet humida creta color q;
Stercore fucatus crocodili iamq; subando
Tenta cubilia tectaq; rumpit
Vel mea cum sæuis agitat fastidia uerbis
Inachia langues minus ac me
Inachiam ter nocte potes : mihi semper adunu
Mollis opus. pereat male quæ te
Lesbia quærenti taurum monstrauit inerte
Cum mihi cous adesset amyntas
Cuius in indomito constantior inguine neruus
Quam noua collibus arbor inhæret.
Muricibus tyriis uteratæ uellera lanæ
Cui properabantur : tibi nempe
Ne foret æqualis inter conuiua magis quem
Diligeret mulier sua quam te
O ego non felix quam tu fugis : ut pauet actis

Agna lupos : capre q3 leones

HOrrida tempestas cælum contraxit & umbres
Niuesq3 deducunt iouis: nũc mare: nũc syluæ
Threicio aquilone sonant. rapiamus amici
Occasionem de die: dumq3 uirent genua
Et decet. obducta soluatur fronte senectus
Tuuina torquato moue consule pressa meo
Cætera mitte loqui. deus hæc fortasse benigna
Reducet in sedem uice: nunc & achæmenio
Perfundi nardo iuuat. & fide cyllenea
Leuare diris pectora sollicitudinibus:
Nobilis ut grandi cecinit centaurus alumno:
Inuicte mortalis dea nate puer thetide
Te manet assaraci tellus: quam frigida parui
Findunt scamandri flumina lubricus & simois
Vnde tibi reditum certo sub tegmine parcæ
Rupere: nec mater domum cerula te reuehet
Illic omne malum uino cantuq3 leuato
Deformis ægrimoniæ: dulcibus alloquiis

MOllis inertia cur tantam diffuderit imis
Obliuionem sensibus:
Pocula lethæos ut si ducentia somnos
Arente fauce traxerim
Candide maecenas occidis sæpe rogando
Deus deus nam me uetat
Inceptos olim promissum carmen iambos
Ad umbilicum deducere
Non aliter samio dicunt arsisse batillo
Anacreonta teium

Qui persæpe caua testudine fleuit amorem
Non elaboratum ad pedem
Vreris ipse miser quod si non pulchrior ignis
Accendit obsessam ilion
Gaude sorte tua me libertina neq; uno
Contenta phrine macerat

NOx erat & celo fulgebat luna sereno
Inter minora sydera
Cum tu magnorum numē lesura deorū
In uerba iurabas mea
Artius atq; hedera procera astringitur ilex:
Lentis ad hærens brachiis:
Dum pecori lupus & nautis infestus orion
Turbarit hibernum mare:
Intonsos q; agitarit apollinis aura capillos
Fore hunc amorem mutuum
O dolitura mea multum cū uirtute nequa
Nam liquid in flacco uiri, est
Non feret assiduas potiori te dare noctes
Ita quæret iratus parem
Nec semel offensæ cedet constantia formæ
Si certus intrarit dolor
At tu quicunq; es felicior atq; meo nunc
Superbus incedis malo
Sis pecore: & multa dues tellure licebit:
Tibiq; pactolus fluat
Nec te pytaghoræ fallant archana renati
Formaq; uincas nereа
Heu heu translatos alio mœrebis amores
Ast ego uicissim risero.

Altera iam teritur bellis ciuilibus ætas
Suis & ipsa roma uiribus ruit
Quam neq; finitimi ualuerunt perdere marsi
Minacis aut etrusca porsennæ manus
Aemula: nec uirtus capuæ: nec spartacus acer:
Nouisq; rebus infidelis allobrox
Nec fera cerulea domuit germania pube
Parentibusq; abominatus hannibal
Impia perdemus deuoti sanguinis ætas:
Ferisq; rursus occupabitur solum
Barbarus heu cineres insistet uictor: & urbē
Eques sonante uerberabit ungula
Quæq; carent uentis & solibus ossa quirini
Nefas uideri: dissipabit insolens
Forte quid expediat: cōmuniter aut melior pars:
Malis carere quæritis laboribus:
Nulla fit ac potior sententia: phoca eorum
Velut profugit execrata ciuitas
Agros atq; lares patrios habitandaq; fana
Apris reliquit: & rapacibus lupis:
Ire pedes quocunq; ferent: quocunq; per undas
Notus uocabit aut proteruus aphricus
Sic placet an melius quis habet suadere: secūda
Ratem occupare quid morамur alite?
Sed iuremus in hæc simul imis ut saxa renarint
Vadis leuata: ne redire sit nefas
Neu conuersa domum pigeat dare lintea quādo
Paduus matina lauerit cacumina
In mare seu celsus procurrerit apennius
Nouaq; monstra iunxerit libidine

Mirus amor: iuuet ut tygres ſub ſydere ceruis
Adulteretur & columba miluo
Credula nec flauos timeant armenta leones:
Atq; falſa læuis hircus æquora
Hæc & quæ poterunt reditus abſcindere dulces
Eamus omnes execrata ciuitas
Aut pars indocili melior grege: mollis & expes
Inominata perprimat cubilia
Vos quibus eſt uirtus muliebrem tollite luctū
Ithruſca præter & uolate littora
Nos manē oceanus circumuagus: arua beata
Petamus arua: diuites & inſulas:
Reddit ubi cererem tellus inarata quotannis
Et imputata floret uſq; uinea
Germinat & nunquam fallentis termes oliuæ
Suamq; pulla ficus ornat arborem
Mella cauis manant ex ilice montibus altis
Et uocis crepante lympha deſilit pede
Illic inuiſæ ueniunt ad mulctra capellæ
Refertq; tenta grex amicus ubera
Nec ueſpertinus circumgemit ursus ouile
Nec intumeſcit alta uiperis humus
Pluraq; felices mirabimur: ut neq; largus
Aquoſus eurus arua radat imbribus
Pinguia nec ſiccis urantur ſemina glebis
Vtrumq; rege temperante cœlitum
Non huc argoo contendit remige pinus
Neq; impudica colchis intulit pedem
Non huc ſydonii torſerunt cornua nautæ
Laboriosa nec cohors ulyſſei
Nulla nocent pecori contagia: nullius aſtri

G regem æstuosa torret impotentia
I upiter illa piæ fecreuit littora genti
V t inquinauit ære tempus aureum
A ere de hinc ferro duranit fecula quorum
P ius fecunda uate me datur fuga

I Am iam efficaci do manus scientiæ
Suplex: & oro regna per proserpinæ
P er & dianæ non mouenda numĩam
P er atq; libros carminum ualentium
R ͤefixa cælo deuocare sydera
C anidia parce uocibus tandem sacris
C itumq; retro solue solue turbinem
M ouit nepotem telephus nereium
I nquem superbus ordinarat agmina
M isorum: & inquem tela acuta torserat
V nxere matres iliæ addictum feris
A litibus atq; canibus homicidam hectorem
P ostquam relictis moenibus rex procidit
H eu peruicacis adpedes achillei
S etosa duris exuere pellibus
L aboriosi remiges ulyssei
V olente circe membra tunc mens & sonus
R elapsus atq; notus in uultus honor
D edi satis superq; poenarum tibi
A mata nautis multum & institoribus
F ugit iuuentas: & uerecundus color
R eliquit ossa pelle amicta lurida
T uus capillus albus est odoribus
N ullum a labore me reclinat otium
V rget diem nox & dies noctem neq; est

Leuare tenta spiritu præcordia
Ergo negatum uincor ut credam miser
Sabella pectus increpare carmina
Caputq; marsa dissilire nenia
Quid amplius uis: o mare & terra ardeo
Quantum neq; atro delibutus herculeS
Nessi cruore nessi-cana feruida
Vrens in ætna flamma. tu donec cinis
Inuriosis aridus uentis ferar
Calens uenenis officina colchicis:
Quæ finis: aut quod me manet stipendiu:
Effare: iussas cum fide poenas luam
Paratus expiare seu poposceris
Centum iuuencos siue mendaci lyra
Volens sonari. tu pudica: tu proba
Perambulabis astra sydus aureum
Infamis helenæ castor offensus uice
Fraterq; magni castoris uicti prece:
Adempta uati reddidere lumina
Et tu: potes nam: solue me dementia
O nec paternis obsoleta sordibus
Nec in sepulcris pauperum prudens anus
Nouendiales dissipare puluereS
Tibi hospitale pectus & puræ manus
Tuusq; uenter pactumelius: & tuo
Cruore rubros obstetrix pannos lauit
Vt cunq; fortis exilis puerpera

QVid obseratis auribus fundis preceS
Non saxa nudis surdiora nautis
Neptunnus alto tundit hibernus salo

Inultus ut tu riseris cocytia
Vulgata sacra liberi cupidinis
Et exquilini pontifex ueneficii
Impune ut urbem nomine impleris meo:
Quid proderit ditasse pelignas anus
Velociusq; miscuisse toxicum
Sed tardiora fata te uotis manent:
Ingrata misero uita ducenda est in hoc
Nouis ut usq; suppetat doloribus
Optat quietem pelopis infidi pater
Egens benigne tantalus semper dapis
Optat promoetheus obligatus aliti
Optat supremo collocare sisyphus
In monte saxum. sed uetant leges iouis
Volesmodo altus desilire turribus
Modo ense pectus norico recludere.
Frustraq; uincla gutturi nectes tuo
Fastidiosa tristis ægrimonia
Vectabor humeris tunc ego inimicis equus
Meæq; terra cedet insolentiæ
Anque mouere cereas imagines:
Vt ipse nosti curiosus & polo
Diripere lunam uocibus possem meis
Possum crematos excutare mortuos
Desideriq; temperare poculum
Plorem artis inte nihil agentis exitum

Q. ORACII FLCCI CARMEN SECVLA RE

PHœbe, syluarumq; potens Diana,
Lucidum cœli decus, o colendi
Semper, & culti, date quæ precamur
Tempore sacro.
Quo Sibyllini monuere uersus
Virgines lectas puerosq; castos
Dis, quibus septem placuere colles,
Dicere carmen.
Alme Sol, curru nitido diem qui
Promis; & celas: aliusq;, & idem
Nasceris: possis nihil urbe Roma
Visere maius.
Rite maturos aperire partus
Lenis Ilithyia, tuere matres:
Siue tu Lucina probas uocari,
Seu genitalis
Diua, producas sobolem: patrumq;
Prosperes decreta super iugandis
Fœminis, prolisq; nouæ feraci
Lege marita:
Certus undenos decies per annos
Orbis ut cantus referatq; ludos
Ter die claro, totiesq; grata
Nocte frequentes.
Vosq; ueraces cecinisse Parcæ,
Quod semel dictum est, stabilisq; rerum
Terminus seruet, bona iam peractis
Iungite fata.
Fertilis frugum, pecorisq; tellus
Spicea donet Cererem corona:
Nutriant fœtus & aquæ salubres,

Et Iouis auræ.
Condito mitis, placidusq; telo
Supplices audi pueros Apollo;
Siderum regina bicornis audi
Luna puellas.
Roma si uestrum est opus: Iliæq;
Littus Etruscum tenuere turmæ;
Iussa pars mutare lares, & urbem
Sospite cursu:
Cui per ardentem sine fraude Troiam
Castus Aeneas patriæ superstes
Liberum muniuit iter, daturus
Plura relictis:
Di probos mores docili iuuentæ;
Di senectuti placidæ quietem,
Romulæ genti date remq; prolemq;
Et decus omne.
Quiq; uos bobus ueneratur albis
Clarus Anchisæ, Venerisq; sanguis:
Imperet bellante prior, iacentem
Lenis in hostem.
Iam mari, terraq; manus potentes
Medus, Albanasq; timet secures:
Iam Scythæ responsa petunt superbi
Nuper, et Indi:
Iam Fides, et Pax, et Honor, Pudorq;
Priscus, & neglecta redire Virtus
Audet: apparetq; beata pleno
Copia cornu.
Augur, & fulgente decorus arcu
Phœbus, acceptusq; nouem Camœnis,

Qui salutari leuat arte fessos
Corporis artus:
Si Palatinas uidet æquus arces,
Remq; Romanam, Latiumq; felix,
Alterum in lustrum, meliusq; semper
Proroget æuum.
Quæq; Auentinum tenet, Algidumq;,
Quindecim Diana preces Virorum
Curet: & uotis puerorum amicas
Applicet aures.
Hæc Iouem sentire, Deosq; cunctos,
Spem bonam, certamq; domum reporto,
Doctus & Phœbi chorus, & Dianæ
Dicere laudes.

Christies Item 52, Sale Monday Nov 28, 1960 SNHN Rs with
Commission & postage
Gratz Fund

When I bought this book the two final
leaves were missing. They have now been
supplied by Emily Hewitt -
Dec April 1924